

سیدھا رسم
 المستفی بہا
 لاہ
 اثر انصاری فیض پوری

3761

شاہ ادب فیض پور خورد - تحصیل فیروز والا ضلع شیخوپورہ
 شرق پور روڈ - نزد لاہور نزد پلو انتھ ٹوڑ سے پنجاب

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَىٰ حَبِيبِهِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

376
 قصیدہ نرودہ
 شریف

دردن تاج

سید ہمارے

زاد راہ

المسحی

سعی ترتیب تالیف تصنیف: شاہ عرام فقیر انصاری فیض پوری
 ناشر: شاہ ادیب فیض پور خور صلح شیخ پورہ نزد لالہ - شرق پور روڈ - پنجاب
 معاون اشاعت: محمد لطیف خاں بزم اناری ۱۷ اگلو میٹر شرق پور شریف روڈ
 صلح شیخ پورہ

عمل نوظیف

کتابت
 غلام عباس مصری

دعاں
 مسنون وا

~~87001~~

گزارش

87001

ایس کتاب و تح اولیاء کرام، شیخ المشائخ، فقیران تے درویشاں
دے مسنون و تطیف جمع کیتے گئے نیں۔ کتاب دے حقوق
مصنف دے حق و تح محفوظ نیں۔ جے کسے قاری نوں ایس کتاب
دے پڑھن نال کوئی دینی یاں دنیاوی فائدہ لیجھے تاں اوہ
مصنف لئی دعائے خیر کر چھڈن۔ کتاب دستی حاصل کرو۔ یا
ڈاکٹر چار روپے دے ڈاک ٹکٹ گھل کے کتاب مفت منگواد۔
کتاب دی خرید فروخت ممنوع اے۔

حکومت پاکستان

دے محکمہ تعلیم اسلام آباد ولوں تفویض کردہ

آئی ایس بی این نمبر

۰-۸۳-۸۰۷۱-۹۶۹

جولائی ۱۹۹۶ء

تاریخ اشاعت

3761

انتساب

یہیں ایس دیتی تے روحانی کتاب نوں عاشق رسولؐ
رئیس اعظم محمد لطیف خاں دے والد بزرگوار مرحوم

ملک محمد شریف خاں

آف بزنس انٹرنی ضلع شیخوپورہ
دے تاں منسوب کردا ہاں۔ قارئین کرام آگے التماس آے
کہ اوہ محمد لطیف خاں تے اوہناں دے والد بزرگوار دے
لئی دعائے خیر تے دعائے مغفرت کرن۔

گر قبول افتد زہے عزت و شرف

پیش کار

فقیر اثر انصاری فیض پوری

اثر منزل فیض پور خورد
۱۳ جنوری ۱۹۹۶ء

شیشہ

کتاب ناماں _____
تالیف و تصنیف _____

فقیر انصاری فیض پوری

۳۶ x ۲۳
۱۶

۱۹۶

اول

۱۰۰۰

غلام عباس شاد مصری

قرآن پاک، حدیث پاک تے کئی ورد
و طبعیاں بیان کتاباں توں اُساری گئی

جولائی ۱۹۹۶ء

رئیس اعظم ملک محمد لطیف خان بزرگ اٹاری

شمارح ادب فیض پور خورد ضلع شیخوپورہ
نزد لاہور، شرف پور شریف روڈ

فصلِ قیوم خان سجن صدر اثر انصاری اکیڈمی
مکان ۱۳ محلہ مونگیاں شرف پور شریف ضلع شیخوپورہ

ڈاکٹر یاسر عرفات صدر اثر انصاری اکیڈمی غلام قنبر روڈ کوئٹہ حکیم محمد ابراہیم
سیکیم ۳ کوٹ عبدالمالک ضلع شیخوپورہ

• ملک محمد فیاض صدر اثر انصاری اکیڈمی تکیہ دراجیا سانہ گلان لاہور
• سرور جمال صدر اثر انصاری اکیڈمی ریلوے کوآرڈر ڈھوئی گھاٹ

• ڈاکٹر حبیب اللہ شاد صدر اثر انصاری اکیڈمی غازی پورہ نزد شرف پور ضلع شیخوپورہ
نزد پوسٹ آفس منچلورہ لاہور

• کرم سہیلی کیشنز سرور مارکیٹ چوک اردو بازار سرکلہ روڈ لاہور
فون ۰۷۲۳۳۰۰۷

پہلا کلمہ

رب السموات والارض دی آسمانی تے آخری کتاب قرآن پاک داک
 اکلمہ ہدایت تے چائن دا ہمیش وگدا دریا اے۔ آخری نبی تاجدار مدینہ دو
 جہانناں دی رحمت آن حضرت صلی اللہ علیہ وسلم دے پاک مکہ وچوں نکلیا
 اک اک بول حدیث اے۔ جیہڑا درویشیاں فقراں تے عاشقناں صداقتاں
 لئی وظیفہ اے۔

امت محمدی دے صالحین، عابد زاہد تے صوفی ہستیاں دے
 ہر روز پڑھے گئے عمل روحانی فیض تے برکتاں دا ذریعہ نیں۔
 میں بچپن توں اپنے والد بزرگوار محترم زبدۃ الحکماء پیر طریقت
 حضرت پیر محمد ابراہیم نقشبندی مجددی توکلی ہوراں توں چلے، مراقبہ
 تے ورد وظیفیاں ووجہ رُحما ویکھدا ساں۔ آپ دے آستانے
 دی دہلیز اُتے ہر ویلے مراداں پاؤن والیاں دی بھیر لگی رہند
 اے۔ آپ نے خاص کر کے اپنے مریداں وچوں نوجوان طبقے
 نوں مکروہ تے فحش رُحماں و لوں موڑ کے روحانیاں و لے
 مائل کیتا۔ میں اپنے والد محترم توں علاوہ اپنے ادارے تے
 اپنے مشاعرے ووجہ آؤن والیاں جید علما و اہل علم، شیخ المشائخ
 تے کئی سجادگان نوں وی ورد وظیفے تے ذکر اذکار ووجہ
 رُحماں تکرار ہیا۔ بابے تے ماٹیاں نوں تسبیحاں پیر ہیا
 ویکھیا۔ ایس روحانی تے نوزانی عملاں تے وظیفیاں اُتے

ہر دور و فتح ان گنت کتاباں چھپ چکیاں نیں۔ مینوں بچپن توں
 ای علمی ادبی نے روحانی موضوع تال دلچسپی رہی اسے۔ میں
 لکھنا شروع کیتا تاں ہر موضوع اتے قلم چکیا۔ کتاباں لکھ لکھ کے
 ڈھیر لادتے۔ عشق محبت دی داستان ہووے یاں غازی شہید
 دیاں کہانیاں، اپنے وطن دے ترانے ہوون یاں دکھی معائنے
 دے افسانے۔ کیسے نہ کیسے ادبی علمی مسودے نوں اُسارن
 و فتح چھپیا رہیا۔ درود تاج دا ترجمہ میں ۱۹۶۸ء و فتح چھپوایا
 سی۔ پر قصیدہ بردہ شریف دا منظوم پنجابی ترجمہ ان چھپیا ہی

میرے اک مہتر محمد لطیف خاں جہڑے میرے پنڈ دے لاگے
 دے پنڈ برون اتاری دے وسنیک اک رئیس تے راسخ
 عقیدے دے ملن سار انسان نیں۔ اک دیہاڑے میر کول
 آئے تاں سیدھا رہسنہ "دامسودہ تک کے خوش ہوئے۔ اوج
 کل میں غازی علم دین شہید دے سوانح حیات نظم کر رہیا ساں۔
 خرچے توں رُلا مسودہ تک کے محمد لطیف خاں تے لے لیا۔
 تے اگلے دن چھپن لئی پریس و فتح اپڑا اڈنا۔ میرا لوں لوں ادر
 ی دعائیں کر دااے۔ کہ لمیاں عمر اں مانتے۔ حج کرے۔ ددھیں
 تریں نہاوے۔ کیوں جے اوہنے ایہہ کتاب چھپوائی تے لوکاں و فتح
 نقت وندے۔ اللہ پاک اوہنوں دہ دنیا ستر آخرت ا اہر دیوے۔
 جزاک اللہ

دعاگو مصنفے

نذرانہ

میں اپنے پنڈ بروج اٹاری دے سکول وچوں میٹرک کر رہیا ساں
کہ اک دو واری اثر انصاری صاحب توں سکولے آؤندیاں
جانڈیاں تکیا۔ آپ او دوں محمد ٹوٹا انصاری دے ناں نال مشہور
سن۔ پیٹری۔ مصوری تے ہر طرحاں دی کتابت وچ معروف
سن۔ سکولاں دے چارٹ لکھن لئی تے دیوار نویسی لئی سکولاں
مستیاں تے رفاعی تنظیمیاں دے دفتران وچ سڈے جانڈے
سن۔ میں تعلیم مکمل کر لئی تاں ملازمت لہج گئی۔ فیر کو لہو دے
ڈھکے والا چکر چل پیا۔ گھروں دفتر تے دفتر وں گھر۔
ویاہ ہو یا۔ عیال داری ودھی۔ پر اثر انصاری نال
اچھی ملاقات نہ ہوئی۔ پنجی تیہہ سال دا عرصہ بیت گیا۔
آؤندیاں جانڈیاں اثر انصاری دیاں تحریراں۔ مصوریاں تے
مشاعرے دے اشتہار پڑھارہیا۔ ۱۹۹۵ء دا اخیر لامبیتہ
مہی۔ پالا زوراں اتے سی۔ میں میلادادی محفل دیاں تیاریاں
کر رہیا ساں کہ سیٹج دے بینر لکھوان لئی فیض پور خورد
جانا پئے گیا۔ اثر انصاری فیض پوری نال بھروسہ بیٹھا
ہوئی۔ پتہ لگا۔ کہ اوہ مہر محبتاں دا پیکر بڑے اچھے
لیبل تے جتھے فنون لطیفہ دی آبیاری کر رہیا اے۔ او
اوہ اوہناں ساریاں خوبیاں دا حامل اے۔ جو پیرا اک ملک
دوست تے اعلیٰ انسان وچ ہونیاں پڑیاں ضروری نیں۔

اثر صاحب دی اک اک گل و پھول و فادوں - یقین محکم تے
 وطن دی حب دے جذبے مجلدے نظر میں آئے - اودی
 سادگی - فقیری طبع نے انکساری توں میں بڑا متاثر ہو یا
 ایس ملاقات و ترح اوہناں مینوں اپنیاں تصنیفاں تے
 کتاب لڑی سلسلیاں دیاں فائلاں دکھائیاں - تعجب ہو یا کہ
 ایس نفسو نفسی دے سئے و ترح تے پراگندہ ماحول و ترح رہ
 کے ایس نفیس طبع بندے نے کوں ماضی گزار لیا اے
 تے ایڈی نفاست تے نزاکت نال ایہ ادبی تخلیقاں کوں
 میرے چاپڑیاں نیں - ایس ملاقات و ترح اثر انصاری نے
 قصیدہ بردہ تے درود تاج دا منظوم ترجمہ دکھایا - اللہ پاک
 دا خاص کرم تے کالی کلمی والی سرکار دی تکرر التفات ہوئی -
 کہ میں قصیدہ بردہ دی طباعت لئی پیشکش کیتی تے از
 میری ایہ حقیرتس بھج تہاڈے سامنے اے - اثر صاحب
 نوں ملیاں پتہ لگا کہ اوہناں ۱۹۶۵ء توں لے کے از تیکر اپنے
 دن رات پنجابی زبان دے فروغ تے پنجابی ادب دے وادھے
 لئی وقت کر چھڈے نیں - اوہناں کول ہر موضوع اتے لکھے
 مسودیاں دے بھنڈار موجود نیں - پر غربت پاروں چھپ نہیں
 رہے - صاحب ثروت حضرات نوں چاہیدا اے کہ اوہ اپنے
 علاقے دے ایس مہمان قلمکار دی ودھ پڑھ کے معاونت کرن -

محمد لطیف خان (پولاناں پھیر) بڑج اتاری

۳۰ جون ۱۹۹۶ء

اک پتہ نشانی دس دیواں

محمدؐ و نصلی علیؑ رسولہ الکریمہ

بسم اللہ الرحمن الرحیم

درود تاج، قصیدہ بگردہ نے دعاواں دا ایہہ مجموعہ
 بڑا چنگا سوہتا تے پیارا اے۔ ہر اک دی وکھری شان
 تے پچھان اے۔ دعاواں تاں رب تے رب دے سوہنے
 محبوب نے خود وی سکھاٹیاں ہیں تے درخواست، دعا
 تے عرضی چھیتی قبول ہوندی اے۔ جیہڑی عرضی دامن
 افسر تے آپوں ای دسیا ہووے۔ ایسے ای طرحاں اوہ دعاواں
 تے عرضیاں اللہ تعالیٰ دے دربار و توح قبول ای قبول نہیں
 جتہاں دعاواں دامن مضمون قرآن پاک تے رسول کریمؐ دے
 واسطے نال مخلوق توں دتا گیا اے۔ ایسے مجموعے و توح
 ایسیاں دعاواں پنجابی شعراں دے بڑے ای سوہنے ترجمے
 دے نال ملک دے مشہور شاعر، عالم، قاضی، صوفی
 متقی نے پرہیزگار محترم جناب اثر انصاری فیض پوری نے چھپوایا۔
 جیہڑے ویکھن و توح بڑے سادہ، شریف، درویش نہیں
 کتاباں لکھنیاں تے چھاپنیاں اونہاں عاشق اے۔
 درود تاج تے قصیدہ بگردہ دا ترجمہ پنجابی شعراں و توح
 لکھ کے تے پہلیاں شاعراں تے بزرگاں دی یاد تازہ کر
 رہے ہیں۔ ایہہ دونوں چیزاں بڑیاں ای مشہور تے مقبول

نیں۔ بنی پاک دے عاشقاں دا درود تاج تے قصیدہ بردہ
 شریف دن رات دا وظیفہ اے۔ یقیناً دنیا دی کوئی
 وی بولی اچھی ناہیں ہووے گی۔ جیہدے وچ اینہاں
 دوہاں دا ترجمہ نہ ہو یا ہووے۔ نظم تے نشر و تاج درود
 تاج تے قصیدہ بردہ دیاں تشریحاں تے شرحاں لکھیاں
 گئیاں نیں۔ جنہاں دا شمار ای نہیں ہو سکدا۔ فردی وقت
 دے تال نال آؤن والے شاعراں نے اپنے اپنے رنگ
 ڈھنگ تے کمال نوں دکھالیا اے۔ میرے ممدوح
 جناب اثر انصاری فیض پوری نے وی قصیدہ بردہ تے
 درود تاج دا پنجابی نشر تے نظم و تاج ترجمہ کر کے نہ صرف
 اپنی عقیدت تے محبت نوں ظاہر کیتا اے۔ سگور اپنا
 بنی پاک دے امنتیاں تے عاشقاں واسطے اک بونہی تے
 بولی سوغات بنائی اے۔ جیہڑی اپنے اثر دی وجہ نال
 ہمیشہ زندہ رہوے گی۔ میری دعا اے کہ اللہ تعالیٰ اپنے
 پیارے محبوب دا صدقہ جناب اثر صاحب دی سہراک
 کتاب نوں مھانویں پنجابی و تاج اے تے مھانویں اردو و تاج
 نظم یاں نشر و تاج ہوں۔ قیول بیت عطا فرمائے۔ آمین ثم آمین
 صدقہ لکھ و بیسین صلی اللہ علیہ وسلم، و علی آلہ و اصحابہ صحیحین

حضرت عزت مآب مولانا محمد منشا نائیش قسوری

مدرسہ جامعہ نظامیہ رضویہ اندرون لوہارکیت ط لاہور
 ۲۹ جون ۱۹۹۶ء، ۱۳ صفر المنظر ۱۴۱۷ھ

ادمی بندہ

نحمدہ و نصلی علی رسولہ الکریم
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اما بعد : کچھ سالوں دی گل اے۔ میں اک کاتب دی تلاش
 و ترح ساں۔ کہ مولانا ذوالفقار احمد برسالوی صاحب نے میوں
 اثر انصاری فیض پوری نال ملایا۔ کنگ سائز اشتہار دی
 کتابت ایہناں دو جے دن ای کر کے دے دتی تے میوں پوسٹر
 چھپوان و ترح بڑی مدد اپرائی۔ میرے کتب خانے نون تک
 کے اثر انصاری بڑا خوش ہو یا نے میرے روز مشب اتے
 عوز کرن لگ پیا۔ دو جے دیہاڑے اوہے نال اوہا پتر
 عبدالحجاز اثر آیا۔ جیہڑا اودوں بی۔ اے دی تعلیم حاصل کر
 رہیا سی۔ اثر نے عبدالحجاز دی ڈیوٹی لائی کہ اوہ میرے
 اتے اک نمبر مرتب کرے۔ فیر کبہہ سی۔ ہفتے و ترح ای
 میرے اتے اک نمبر مرتب کر کے کتاب چھاپ کے وند
 وی دتی۔ ایہہ ادمی بندہ اثر انصاری اے۔ جیہڑا راوی
 دربادے لہندے کندھے علم ادب دی دھونی دکھائی
 بیٹھا اے۔ خوش لباس، خوش شکل، خوش گفتار تے
 خوش طبع بندہ بڑا چھوہلا۔ ترکھا اک اک سیکنڈ و ترح
 دو دو کم چھوہن والا۔ قوم تے ملک دا دردی تے علم ادب
 داشیدانی موجودہ دور دا نیک تے ملن سارا انسان اے۔

جتنے اپنی حیاتی اپنی سوچ نے اپنے گھر باروں اور ادب کے
 ناؤں لادتا ہے۔ فی ملاقاتاں دا ایتھا سلسلہ شروع ہو
 گیا۔ ہوسکدا اے ایہہ آخری سا ہواں تیکر جاری
 رہوے۔ اثر جی اپنیاں کتاباں چھاپ چھاپ کے مینوں
 گھلدا رہیا۔ کدی مدرسہ جماعتیہ چوک رنگ محل لاہور
 وچ ملدا۔ تے کدی میرے ذاتی کتب خانے دے دفتر وچ
 راوی روڈ لاہور۔ کدی مدرسہ جامعہ نظامیہ رضویہ
 اندرون لوہاری گیٹ لاہور دے استادان دے ٹیچر مٹ
 وچ تے کدی آڈنڈیاں حاندیاں پنجاب دے تحت لہور
 دیاں مصروف سٹرکاں۔ نارنجی کھاواں تے سہدے
 وسدے گلی بازاراں وچ پیدل تسیا پھر دا دسدا۔ بس
 ایہدے بارے سوچدا رہندا کہ ایہہ بندہ ہر شے توں نیاز
 دن رات کیوں بھجیا پھر دا اے۔ ایہدا عجیب کھڑک اے
 نوبلی دھن اے تے ترالاشوق اے۔ ایہنوں کی لالچ
 اے۔ سرکاری ایڈ ملدی اے۔ یاں کسے ادارے
 ولوں لو بھ اے۔ دناں وچ ای کوئی نہ کوئی کتاب الیک
 کے چھپواندا وی اے تے مشاعرے وی کرواندا اے
 فیرا ایہہ گل چودھویں چین دی روشن رات تے روشن
 دن وانگوں میرے ساہنے ظاہر ہو گئی۔ کہ اثر صاحب
 ناں خود کئی علمی ادبی انجمنیں، تنظیمیں تے اداریاں
 سرگرم سرپرست اے۔ بیٹھ ادا دے درے سمجھنے ہر

طراں معاونت کر رہا ہے۔ تے ۱۹۶۵ء توں ہر مہینے میلے
 لان والے "شاخ ادب فیض پورٹورڈ" ادبی ادارے دامالک
 اے۔ ایہہ ادارہ ازج تیکر سٹیکرے کتاباں چھپو اچکیا
 ایہدی ہر کتاب دا حکومت پاکستان دے محکمے تعلیم اسلام آیا
 و لوں نمبر لاٹ ہندا اے۔

ایہہ بڑا وڈا کارنامہ قرآن پاک دا
 نشری تے منظوم ترجمہ تے تفسیر اے۔ جیہڑا مالی منظور پاروں
 چھپ نہیں رہیا۔ اثر صاحب انکھاری تے ملن ساری دیا
 سوغاناں وڈا پھر دا اے۔ میں حج کر کے پاکستان آیا تے
 مینوں سنے پڑ مبارک دین آیا۔ میرا جدوں توں مارتہ نظامیہ
 رضویہ وچ مفتی دی حیثیت مال تقرر ہو یا تاں کئی وار اچھا
 ملن لئی آیا۔ کچھ دیہاڑے پہلاں درود تاج، قصیدہ
 بردہ تے مسنون دعاواں دا قلمی مسودہ دے کے کچھ تاثرات
 لکھن لئی کہہ گیا۔ میں تاں اثر انصاری بارے وچ گج
 کے آکھاں گا کہ اوہ بڑا آدمی بند اے۔ جیہڑا اپنے ڈھڈ
 اتے پیٹی بٹھ کے دن رات کتاباں دے ورقے پھولدا رہندا اے
 تے علم ادب دے جہان نوں اپنے قلم وچوں نکلے نرالے شاہکار دیتی جا رہیا اے۔

عزت مآب جناب حضرت مفتی علی احمد سندیلوی

مفتی مدرسہ نظامیہ رضویہ اندرون لوہاری گیٹ لاہور
 مدرس مدرسہ جماعتیہ چوک رنگ محل لاہور
 بانی اخوان المسلمین پاکستان و رابطۃ المسلمین مدارس عربیہ پاکستان

۱۵۰۔ راوی روڈ نزد پیر مکی لاہور۔

قصیدہ بردہ شریف دی وجہ تسمیہ

نحمدہ و نصلی علی رسولہ الکریم
اما بعد

شیخ الاسلام حضرت شیخ شرف الدین ابو عبد اللہ محمد بن سعید
بن حماد البوصیری مصری لکھدے نیں۔ کہ اک وار فالج دے مرض
و توح گھیرے گئے۔ بیہدے پاروں اوہناں دا ادھا پنڈے جس
تے معطل ہو گیا۔ کئی حکیمان دے علاج کروائے۔ فائدہ نہ ہویا
آپ دنوں کمزور تے لاغر ہندے گئے تے اپنی صحت تے تندرستی
دی خربت توں بالکل مایوس، متفکر تے غمگین رہندے تے
باری تعالیٰ دی بارگاہ و توح دعا کر دے۔ اوس کار سار حقیقتی تے
مسبب الاسباب نے اوہناں دے دل و توح ایہ خیال پایا کہ
رسالت مآب دی نعت تے مدح و توح اک قصیدہ نظم کرن۔
تاں فیر اوہناں ایہ قصیدہ نظم کیتا۔ لکھن دے بعد اک رات خواب
و توح تکیا کہ اوہ ایہ قصیدہ دربار رسالت و توح پڑھ رہے نیں۔ تے
حضور علی اللہ علیہ وسلم اوہدے سُنن توں پڑے مخطوط ہو رہے نیں
جیوں اوہ امیں بیت کد اَبْرُؤَات تے اپڑے۔ تاں
حضور اقدس نے اپنا ہتھ مبارک شیخ بوصیری دے سارے پنڈے
اُتے پھیریا تے جیلے و توح اک بیسی چادر عطا فرمائی۔ جیوں اوہ
جاگے تاں اپنے آپ نوں بالکل صحیح تے تندرست تے اینج پایا
جیویں کہ اوہناں نوں کوئی مرض ای لاحق نہ ہویا سی۔ تے آپ
دے پنڈے اُتے اوہ مبارک چادر موجود سی۔ بیہڑی راقی عطا
فرمائی گئی سی۔ ایہدے اُتے شیخ خدا دی بارگاہ و توح شکر بجا

لیاٹے۔ سویرے کیسے لوڑ لئی شیخ بوضیری رحمۃ اللہ علیہ بازار
 وچ تشریف لے جا رہے سن۔ نام وچ اوہناں نوں اک
 بزرگ ملے تے قصیدہ بردہ لکھن دی اجازت چاہی۔ شیخ
 بوضیری نے جواب وچ آکھیا کہ میں تاں حضورؐ دی مدح وچ
 کئے قصیدے لکھے نیں۔ تہا نوں کیہڑے قصیدے دی نقل
 چاہیدی اے۔ اوہناں آکھیا۔ اوہی۔ جہد شروع آمین
 تہا کرتوں ہندا اے۔ شیخ بوضیری نے آکھیا۔ میر
 ایس قصیدے دی کسے نوں اطلاع نہیں۔ تہا نوں کیوں
 علم ہو یا۔ اوس بزرگ نے رات دے خواب دا واقعہ ہو بہو
 بیان کیتا تے ایہہ فرمایا کہ میں وی اوس ویلے رسالت مآب
 دی بارگاہ وچ موجود ساں۔ تاں فریشخ بوضیری نے اوہناں
 نوں ایس قصیدہ دی نقل دے دتی۔ ہندیوں ہندیوں ایہہ
 خبر ملک طاہر دے وزیر شیخ بہاؤ الدین نوں آپڑی۔ اوہ
 بڑی عقیدت نال سہروں پیروں ننگا شیخ بوضیری دی
 خدمت وچ حاضر ہویا تے ایس قصیدے نوں سُنیا۔ تے
 بڑے احترام نال اپنے سر ہانے رکھ کے برکت دا چاہوان
 ہویا۔ سعد الدین فاروقی چہڑے ایس وزیر دے نائب
 سن۔ آکھے ہو گئے سن۔ اوہناں نے اک رات خواب
 وچ رسول کریم علیہ النبیۃ والتعظیم دی زیارت کیتی۔ تے
 حضورؐ نوں ایہہ ارشاد فرماندے سُنیا کہ وزیر توں قصیدہ
 بردہ لے کے اپنیاں دوہاں اکھاں تے مل لوو۔ تے ادھر کی

برکت نال خداوند قدوس تہا نون پینا فرماوے گا۔ تاں فر
 اوہناں تے آنحضرت دے ارشاد دی تعبیل کردیاں فجرے
 وزیر موصوف نون قصیدہ لے کے اپنیاں اکھاں تے مل لیا
 تے جلد سجا کھے ہو گئے۔ حضور نے قصیدے دے مصنف
 نون بیہی چادر (بردیمانی) عطا فرمائی تھی تے زبان فیض ترچا
 نون ایس قصیدے نون قصیدہ بردہ آکھن نال ایہدا
 ناں قصیدہ بردہ پئے گیا۔

الحاج علامہ محمد مقصود احمد قادری نقشبندی
 خطیب جامع مسجد حضرت داتا گنج بخش
 لاہور

سبح دا اظہار

ارج توں کچھ پتر پہلاں محمد فاضل شائق د آف موہری برسال نزدگو جوہر خان
 صلح راولپنڈی) دے نال مینوں پاکستان دی مایہ ناز شخصیت
 عزت مآب جناب اثر انصاری دے آستانہ عالیہ فیض پورہ خورد وچ
 حاضریت تے ملاقات دا شرف حاصل ہويا۔ پہلی ملاقات سی۔ کھانوی
 میں اوپر شخص ساں۔ پراثر صاحب اچھی محبت تے پیار نال پیش
 آئے۔ ارج چلپیا۔ جیویں میں اوہناں دا بڑا تعلق رکھن والا ہاں
 فرماتاں دا سلسلہ جاری ہويا۔ آپ بڑے سادہ، سنجیدہ، متحرک
 وضع دار، صاف گو، امانت دار، مہمان نواز، ذہین، فطین تے
 ملن ساز شخصیت دے مالک نیں۔ ہر طبقہ دے لوکاں وچ مقبول
 نیں۔ تکبر ناں دی کوئی شے آپ وچ موجود نہیں۔ کئی وار
 اچانک اساتذے گھر تشریف لیاٹے۔ مدرسہ جامعہ نظامیہ
 رصوبہ اندرون لوہاری گیٹ لاہور وچ وی میرے پڑھان دے
 وقفے وچ تشریف لیاؤندے رہندے نیں۔ دو جیاں وچ
 ارج گھل مل جانڈے نیں۔ جیویں اوہناں دے گھر دے فرد ہین
 خاص کر کے عالم بندیاں نال بے حد محبت کردے نیں۔ میرے
 والد مولوی محمد نوروز آف موہری برسال) نال اثر صاحب دی
 ملاقات ہوئی۔ اوہ وی بہت خوش ہوئے۔ اک دو وار
 فیض پورہ خورد وچ ملاقات لئی وی تشریف لے گئے۔ میں
 حدوں اپنے والد صاحب دے کول اپنے آباؤ پند موہری برسال

حاضر ہند۔ تاں او صاحبِ اضروہ پچھڑے تے فرماؤندے
 چوداں سو سال بعد وی جناب ابوالقاسم انصاری دی محبت
 تے خلوص ایہناں لوکاں وچ موجود اے۔ اثر انصاری اک
 عظیم شاعر، بلند مفکر ادیب، وڈے قلم کار تے بہترین خطاط
 ہن۔ آپ نے بے شمار کہانیاں لکھیاں ہن۔ اک کہانی ”دور
 تے بہشت“ پڑھی۔ اوہ ایڈی پری لطف سی کہ کئی وار پڑھن
 نال وی جی نہ بھریا۔ آپ سیکرٹری کتاباں دے مصنف
 ہن تے سب توں وڈی گل ایہہ اے کہ ایہناں نے قرآن کریم
 دا منظوم ترجمہ مع تفسیر لکھیا۔ کھانویں آپ ہر طرحاں دے
 مضامین لکھدے ہن۔ پر آپ دوجے شاعراں وانگوں نہیں
 سگوں آپ دے شعر اوتھ حکمت تے دانائی دیاں گلاں
 پاٹیاں جانتیاں ہن۔ ہر تحریر وچ دین دار تک غالب
 ہندا اے تے آپ تے خالص دینی کم وی بوہت کیتے ہن
 ذکر دے لائق کتاب ”سیدھا رستہ“ مسنون دعاواں، درود تاج
 تے قصیدہ بردہ شریف پنجابی نثر تے نظم و نثر ترجمہ اے
 یقیناً آپ سو وار سلاہن دے لائق ہن۔ آپ نے عالماں لئی بالعموم
 تے پنجابی ادب تے پنجابی زبان نال ذوق رکھن والیاں لئی بالخصوص
 اک بڑا خزانہ جمع کیتا اے۔ دعا اے۔ حضرت اثر انصاری دی
 ایہہ کاوش قبول ہووے تے حضرت دافین بھر پور جاری رہوے۔

۱۹۹۶ء
 ۹ جولائی

مولانا ذوالفقار احمد برسنالوی

خطیب مسجد نور ایمان والی کشمیری بازار لاہور

قصیدہ بردہ شریف نوز پڑھنے کے ادب

ایس قصیدہ دے پڑھن و توح کچھ شرطوں تے آدابِ الحاظ
 لازمی اے۔ نہیں تاں جے نتیجے و توح فائدہ نہ دے۔ تاں
 قصیدہ دی بے اثری نہ سمجھی جائے۔ سگوں ادبوں اپنی
 غلطی سمجھیا جائے۔ اوحد العلماء الاعلام و مفرد العظماء
 الفخام، الانسان الكامل الجہیق الفاضل ذوالنسب
 الرفیع الساعی، صاحب الادب البدیح النامی، قاموس
 البلاغت و الفصاحت و نیراسی الافہام السید عمر
 آفتدی مفتی مدینہ حنظلوت و مفید الاحکام
 فرماندے تے فتویٰ دیندے ہیں۔ کہ امام غزنوی

ایس قصیدہ مبارک نوز ہر رات پڑھدے ہندے سن۔ اک مدت
 تیکر پڑھیا۔ پر زیارت توں مشرف نہ ہوئے تاں ادبناں نے اپنے
 پیر دی خدمت و توح عرض کیتا۔ کہ ایہدے و توح کی رات اے
 آپ نے جواب دتا کہ تیسیں اوہ درود نہیں پڑھدے۔ جیہڑا
 امام بوسیری نے آنحضرتوں ایس قصیدہ نوز سنا دیاں ہو یا
 پڑھیا سی تے اوہ درود ایہدے۔

مَوْلَايَ صَلِّ وَسَلِّمْ دَائِمًا اَبَدًا
 عَلٰی خَيْرِ الْخَلْقِ كُلِّهِمْ
 تے ایس قصیدے و توح ایس درود دا پڑھنا ای خاص
 ستر اے۔ ایہدے سوا ہور کوئی درود نہ ہووے۔

قصیدہ پڑھن دیاں شرطوں وچوں اول ایہہ ہین۔

- ۱: باوصف ہووے۔
- ۲: قبلہ ولے منہ کر کے بہہ کے پڑھے۔
- ۳: لفظاں نوں صحیح پڑھن دا سختن کرے تے زیر زبرد الحاظ رکھے۔
- ۴: بیہڑا شعر پڑھے اوہدے معنییاں نوں سمجھا ہووے۔
- ابیں لئی کہ دعادے لفظاں تے معنییاں نوں جے صحیح نہ سمجھا ہووے۔ تاں اوہدی تاثیر جانڈی رہندی اے کہ علامہ علی قاری نے مقدمہ حزب الاعظم و توح فرمایا۔ فحلیک بحفظ مبانیاہ والتامل فی معانیاہ۔
- ۵: ہر شعر نوں شعر دی طرحاں پڑھیا جائے نہ کہ نثر دی طرز آتے
- ۶: سارا قصیدہ پہلاں حفظ ہووے غیر معمولاً پڑھے۔
- ۷: بیہڑا اوہدی قرأت کرے تے ورد بنائے اوہ پہلاں اجازت اپنے پیر کولوں لوے۔
- ۸: قصیدہ دے اول تے چھیکر آتے مخصوص اوہ درود پڑھیا جائے۔ بیہڑا بوسیری نے سرکارہ والادے دربار و توح پڑھیا سی۔ علامۃ الفہامہ امام بوسیری دے قصیدہ دی شرح کرن والے شیخ خرپوئی مفتی مدینہ خرپوئی نے اپنی شرح ایہہ شرطوں لکھیاں تیں تے صاحب الشوارد الفردہ نے سلسلہ سہروردیہ دے قاعدے ہیٹھاں تلاوت دے طریقے اراج لکھے تیں۔ کہ مینوں اپنے والد بزرگوار میر سید علی بخاری سہروردی علیہ الرحمۃ توں اوہدی اجازت اے۔ کہ جس دن قصیدہ شروع کرنا ہووے۔ طامو جیب

کچھ محتاجاں نوں ٹکر کھواؤ تے ٹکر لونا مٹھا دوہاں ونگیاں دا
ہونا چاہیدا اے۔ پہلاں ادس روٹی اُتے آنخوڑ دی وسالت
نال قصیدہ دے مصنف دی فاتحہ پڑھے۔

۱: صاف تے خوشبودار لباس پاکے قصیدہ نوں شروع

کیتا جائے۔

۲: بیٹھے شروع وچ آنخوڑ دا نام آوے ادہری تن وار

تکرار کیتی جائے تے درود پڑھیا جاوے۔

۳: مقرر وقت اُتے روز دا ورد رہوے۔

۴: طاقت ہووے تاں ہر مہینے دے شروع وچ دس

ہوئے طریقے اُتے ٹکر کھوایا جائے۔

۶: قصیدہ شروع کرن توں پہلاں درود شریف

پڑھیا جاوے۔

حاجی مولانا محمد خالد ظفر

خطیب مسجد صلابت وارڈ ۲۲ محلہ گلے زبیاں کشمیری بازار لاہور

قصیدہ بردہ پڑھنے کے فائدے

نحمدہ و نصلی علی رسولہ الکریم۔ اما بعد
 ایہ قصیدہ لکھ کے بیٹے کے مکان یا مال متاع و توح
 رکھیا جاوے۔ اوہ سے وچوں پوری نہ ہووے تے ہر
 طراں دی ہلاکت توں محفوظ رہوے۔ ایہ پڑھنا حاجتاں
 توں رفع کرن تے مشکلاں توں حاصل کرن لئی بے حد مفید
 تے مجرب اے۔ ایہنوں سوہنی طرحاں پڑھ کے بیٹری دعا
 کیتی جائے گی۔ اوہ انشاء اللہ پوری تے مقبول ہووے گی۔
 شیخ ابراہیم باجوڑی نے ایس قصیدے توں عربی
 شرح و توح کئی شعراں دے بیٹے فائدے تے تاثیراں
 بیان کیتیاں نیں۔ اوہ مکتوبات جہیاں درج نیں۔

۱۔ اَمِیْتُ تَدْکِرُ۔ اَمْرُ کَهِیْتِ وَاللَّیْلِ بِیْتِ ہَرْنِ
 دی جھلی اُتے لکھ کے اپنے سبجے بازو اتے بٹھ لینا بہت
 جلد عربی زبان سکھ لووگے۔

۲۔ نَعْمَ سَرَایَ وَاللَّیْلِ بِیْتِ ہَرْنِ اَشْخَصِ نَمَازِ عَشَاءِ تُوں
 بعد پڑھ کے سوں جائے۔ تاں خواب و توح رسول مقبول صلی اللہ علیہ وسلم
 دی زیارت نصیب ہووے گی۔

۳۔ مُحَمَّدٌ۔ هُوَ الْحَبِیْبُ وَاللَّیْلِ بِیْتِ ہَرْنِ
 شخص تلاوت کرے۔ مصیبتاں تے آفتاں تو محفوظ رہوے
 گا۔ جو مصیبت و توح پھسیا پڑھے تے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم اختیار

87001 89507

کرے۔ مصیبتوں فوراً رفع ہو جان لگیں۔

۴ - دَعَا إِلَى اللَّهِ وَاللَّشِيرِ بِرِجَالِهِ دَعَا بَعْدَ دَسِّ وَارِطِ

نال ایمان تے امان دی سلامتی ہوندی اسے تے شروع و ترح

ایہہ درود پڑھے۔ اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰی

نَبِيِّكَ الْبَشِيْرِ الدَّاعِي اِلَيْكَ بِاِذْنِكَ السَّرِيْحِ

الْمُنِيْرِ۔

۵ - فَاقِ النَّبِيِّنَ تَوَلَّوْا نَاسِبَاتِ نِكْرٍ بَيْتَا دَارِيْنِ

دے دشمنوں نال جہاد تے بخت مناظرہ دے سحے دل دی طاقت

تے شدت علیے لی پڑھنا بے حد مفید اے۔

۶ - لَا تُشْكِرُ الْوَحْيَ فَاذْكَ حِيْنَ اِيْهِ بَيْتِ سِيْنَةَ

دیاں مرضاں لی بے حد مفید نیں۔ ایہہ طریقہ ایہہ ہے۔ کہ کورے

کانڈا تے رکھ کے اوہنوں جو شانہ سوس دملٹھی، نال

دھوکے پیوؤ۔ انشاء اللہ بہت جلد فائدہ ہووے گا۔

۷ - تَبَارَكَ اللَّهُ كَمَا اَبْرَأْتُ اِيْهِ شَعْرَ صِرْعِ

(مرگی) تے فالج تے ہو رکٹی مرضاں لی اکیسیر نیں۔ مرگی والے دیاں

دوہاں اکھاں دے وچکار ایہناں بیتیاں نوں لکھے تے تیلے

لیڑے اُتے لکھ کے ایہری بتی بنا کے ساڑے تے مرگی والے

دے ناک و ترح دھوون دیوے۔ چھینتی ہوش و ترح آجاوے

گا۔ تے صحت حاصل ہووے گی۔ ہوش و ترح آؤن دے

بعد اکھیاں دے وچکار لکھیا ہو یا مٹا دیوے۔ انشاء اللہ

مرگی دور ہو جاوے گی۔ تے دوبارہ ایہہ مرض نہ ہووے گا۔

تے ایہہ بیت قرآن دی کسے آیت دے نال لکھ کے گل و تح
 پاوے تاں عجائب نظر آؤن گے۔ تے فالج والے نوں ایہہ
 بیت لکھ کے اوہدے پنڈے اُتے ملو تے پڑھ کے ہتھیاں
 اُتے پھوک مار کے ہتھ پنڈے اُتے ملو تاں انشاء اللہ
 صحت کاملہ حاصل ہووے۔ جوہیں کہ رسول مقبول صلی اللہ علیہ وسلم
 نے قصیدے دے مصنف نال کیتا۔ تندرست بندہ وی پڑھ
 کے اپنے ہتھ جسم نال مل لوے تاں انشاء اللہ فالج توں محفوظ
 رہوے۔

- ۸۔ کَمْ حِدَلَتْ - کفالك ایہناں بیٹیاں دا تعویذ لکھ کے
 بچیاں دے گل و تح پایا جائے تاں ادھناں دا حافظہ تیز تے فہم زیادہ
 ہووے اوہ آسبب تے سب مرضاں تے اثراں توں محفوظ رہن۔
- ۹۔ حِدَا مَتُّهُ تُوں وَلَكَمْ اَرَدُ (نویں فصل) دے ایہناں بیٹیاں
 نوں گلاب دے عرق تے زعفران نال لکھ کے دھوکے سبت
 کھوہنیں تے کوئی دوجے زہری جانور دے ننگے تاں ادھنوں پیو
 انشاء اللہ زہر فوراً اتر جائے گا تے اوہ زہر زائل ہو جائے۔
- ۱۰۔ يَا اَكْرَمَ تُوں فَاِنَّ مِنْ تِيكِرِ پڑھ کے جیہڑے مقصد
 لئی آنحضرت دے وسیلے نال دعا کرے۔ قبول ہووے گی۔
 ایہدے توں اڈ دوجے شعراں دے وی فائدے تے برکتاں
 ان گنت نیں۔

ملک التحریر علامہ عبدالحق ظفر چشتی
 مصطفیٰ آباد (دھرم پورہ) لاہور

قصیدہ بردہ شریف

عربی زبان بڑی فصیح تے عربی ادب بڑا بلیغ اے۔ ایسے عربی
 زبان و توح ای آنحضرت سرکار مدینہ سرور سپینہ صلی اللہ علیہ وسلم
 دی سیرت پاک۔ آپ دے جو دکرم، آپ دے عفو، درگزر
 اتے کئی قصیدے لکھے گئے۔ قصیدہ بردہ شریف اک سچے
 عاشق دے دل و چوڑوں نکلی ہوئی اوہ پر کیفیت آواز اے۔ جنہوں
 اوہ دے محبوب نے بصد رعنائی تے دلربائی دے انداز وچ
 اپنے حریم ناز و توح بار باری دی اجازت بخش دتی سی۔
 حضرت حسان بن ثابت رضی اللہ عنہ توں لے کے علامہ
 بوسیری صاحب قصیدہ بردہ دے سئے تیکر ۸۰۶-۸۰۷ھ توں ۹۹۵ھ
 تیکر ہزاراں قصیدے لکھے گئے۔ چہڑے سرکار دو عالم دے
 محاسن نال لبریز نیں۔ پر علامہ بوسیری دے قصیدہ بردہ
 توں چہڑی خاص شفقت نال نوازا گیا اے۔ اوہ حضرت
 بوسیری دا ای حق اے۔ ایس قصیدے توں خود سرکار
 دو عالم صلی اللہ علیہ وسلم نے قصیدے دے مصنف دی
 زبانی خواب و توح سنیا۔ چادر انعام و توح بخشی تے روحانی
 بیماریاں توں نجات دتی تے فیر سب توں ودھ کے اپنے
 لغت خواناں و توح اجرح تے اچا تقاضا دتا۔

محمد بن سعید المحروف بہ علامہ بوسیری
 رحمۃ اللہ علیہ حکم شوال ۸۰۶-۸۰۷ھ

بمطابق ۷ مارچ ۱۳۱۳ھ نون مصر و فتح ایک قصیدہ دلا
 فتح پیدا ہوئے۔ آپ قبیلہ صنہاج نال تعلق رکھتے
 سن۔ ایہ وجہ اسے کہ عرب دے بعض تذکرہ نگار آپ
 نون صنہاجی تے جنم کھبوں پاروں دلاسی تے مقام سکونت
 پاروں بوسیری لکھدے آئے نیں۔ آپ نے تیراں سالان
 دی عمر و فتح قرآن پاک حفظ کیتا تے دوجے اسلامی علما
 و فتح مہارت حاصل کر کے اک اچا کمال حاصل کر لیا۔ آپ
 دے کلام و فتح جنہاں اصطلاحواں تے تلمیحات و تذکرہ
 اے۔ اوس توں جا پدا اے کہ آپ علم حدیث، سیر
 معازی تے علم کلام و فتح پوری پوری صلاحیت رکھدے
 سن۔ اوہ علم ادب، بدیع، بیان تے صرف نحو و فتح اص
 و کھالی دیندے نیں۔ آپ دا مجموعہ کلام دیوان بوسیری
 مصر و فتح کئی وار چھپیا۔ انگریزی تے جرمنی و فتح ادب
 ترجمے ہوئے۔ ایہ دیوان آپ دے قادر الکلامی اتے گواہ
 تے منصف اے۔ پوری دنیا دے عالماں نے آپ دے
 شاعرانہ کمالاں تے ادبی مقام اتے داد تحسین پیش کیتی اے
 شیخ الاسلام علامہ سیوطی، علامہ ابن الخمدانی
 ابن شاکر کنتی، پطرس بتانی (صاحب ادبا و الحرب) ابن
 سید الناس (حضرت بوسیری دے شاگرد) نے بڑی فرائض
 نال آپ دے علمی کمالاں نوں منیا اے۔ دوجے مذاہب
 دے نکلسن تے آبروی وی آپ دی جلالت دے قائل نیں۔

علامہ بوسیری تصوف و توح حضرت ابو العباس احمد
 المرسی (۶۸۶ھ) دے مریدین تے آپ توں ای روحانی
 مقامات طے کیتے۔ آپ اپنے زمانے دے رواج مطابق
 گھر دا توح سمجھ چلان لئی وزیر زین العابدین یعقوب بن
 بیدے شاہی کاتب سن۔ بعد و توح کئی درباراں تیکر
 سانی حاصل کیتی۔ عمر دا اک حصہ ایس صحرا و توح لنگھان
 پھوں آپ نے اپنے آپ نوں آنختور دی نعت خوانی
 وقت کردتا۔ فیر آنختور دی گلی و تپوں عمر کھیر پیر
 ہر نہ رکھیا۔

علامہ بوسیری جیہڑے زمانے و توح پیدا ہوئے مصر
 انقلابی سنے و چوں لنگھ رہیا سی۔ سلطان صفاح الدین
 بی دا بھرا الملک العادل ابو بکر مصر تے شام احمران
 ی۔ پرا ویدی وفات دے بعد ایو بیاں و توح خانہ جنگی
 شروع ہو گئی تے اک دو جے دے پھپھوں کئی لوک تخت
 ہندے رہے۔ ایران تے توران۔ عباسیہ تے خوارزمیاں
 کی آپس دی کھیہہ بہ کھیہہ دا میدان بنے ہوئے سن۔
 مصر تے شام صلیبیاں دے حملے تے فیر آپس دی آویزشاں
 شانہ بنے سن۔ قطب پاسبیوں تاتاری حملہ آور اسلام
 ی عظمت نوں تہس تہس کر رہے سن۔ ایس حالات
 ح اسلام دی دنیا اتے جو کچھ گزری۔ اوہ علامہ بوسیری
 کی نظراں دے سامنے گزری۔ آپ دس سال تیکر بیت المقدس

و فتح ریاضت تے عبادت و فتح رُحجے رہے۔ غیر حجابہ

سر زمین و فتح قیام پذیر ہوئے تے اپنے شیخ دے پیرا
و فتح سکون دی دولت حاصل کر دے رہے۔

پروفیسر نکلسن نے آپ دے عہدوں شانداز تازہ

دا المناک اختتامیہ منھنیا اے۔ بھانویں کچھ پیر لنگھ

دے بعد مسلماناں دیاں ترک، مغل تے ایرانی بادشا

قائم ہو گئیاں۔ پر اسلام دے غازیاں دا ہراول دستہ کھی

گیا۔ جیہڑا مدینہ منورہ توں صلوات تے سلام دی تازہ

لے کے گریا سی۔ بوسیری دے زمانے و فتح بیٹے سکھ

دیاں عظمتاں عرب دے صحراواں، غرناطہ دے سبزہ زار

تے نیل دیاں وادیاں و فتح کھریاں و کھالی دیندیاں سکھ

شاعراں اُتے جمود طاری سی۔ ماہر کتابیات ترک کی عالم علامہ

مصطفیٰ ابن عبداللہ المعروف بہ حاجی خلیفہ تے کاتب چلی

نے اپنی بڑی مشہور کتاب کشف الظنون دی دوجی جلد

د مطبوعہ استنبول ۱۹۴۳ء و فتح درج کیتا اے۔ کہ

ادبناں دی نگاہ و فتح عربی زبان و فتح قصیدہ بردہ

دیاں چالی شرحاں گزریاں نیں۔ ایہناں شرحاں تے ان گنت

تظمیٹاں توں و کہ قصیدہ بردہ دے ترجمے دُنیا دی کئی

زباناں و فتح کیتے گئے۔ لاطینی۔ ہومنی۔ فرانسیسی،

انگریزی، ملائی، فارسی، اردو، ترکی تے پنجابی زبان

و فتح بڑے ترجمے لکھے گئے تے ادبناں و چوں بہتے چھپے۔

ایہناں ترجمیاں وچوں اردو ترجمہ خان بہادر محمد حسین خان
 مولانا عزیز الدین بہاولپور مطبع مجیدی کا پتور، تاج کپیتی لاہور
 اصح المطابع کراچی تے مولانا نور بخش نذکلی مجددی، علی محسن صدیقی
 تے محمد فضل احمد عارف دا بڑا مقبول اے۔ مولانا
 عزیز الدین بہاولپوری نے سرائیکی وچ ترجمہ کیتا۔ پنجابی دے
 اکثر ترجمے پنجابی شعراں وچ کیتے گئے۔ مولانا بنی بخش حلوانی
 مؤلف تفسیر تروی دا پنجابی ترجمہ بڑا مفید ہويا۔ سید وار شاہ
 مصنف "پیر را حجا" نے قصیدہ بردہ دی پنجابی زبان وچ
 شرح لکھی اے۔ انڈونیشیا وچ جاوی زبان وچ ۱۳۱۳ھ
 وچ ترجمہ چھپیا۔

ذیر نظر قصیدہ بردہ دا پنجابی زبان وچ تشریح ترجمہ تے
 نال نال پنجابی زبان وچ ای منظوم ترجمہ پنجابی زبان دے وقار
 فقیر اثر انصاری فیض پوری نے بڑی محنت نال کیتا اے۔
 کہ عربی شعراں دی لطافت تے نزاکت نوں قائم رکھدیاں
 ایہہ پنجابی ادب وچ اپرترج وادھا اے۔

جناب اقبال احمد فاروقی
 شاد باغ لاہور

ماخذ

قصیدہ بردہ دے پنجابی نشری ترجمے تے پنجابی منظوم ترجمے
لی اتر انصاری فیض پوری نے ایہناں کتاباں توں چائن لیا۔

۱: قرآن پاک

۲: حدیث پاک دیاں کتاباں، مشکوٰۃ شریف، بیہقی، ترمذی، بخاری

حسن حسین، ابن حسان، ابوداؤد، ابن حبان، نسائی، ابن السنی

کچھ قصیدہ بردہ دے اردو تے پنجابی ترجمے تے شرح پڑھ کے
کتاب "سیدھا رستہ" نوں آساریا گیا۔

۱: شرح قصیدہ بردہ شریف از حضرت علامہ ابو الحسن محمد احمد دروی

۲: خان بہادر محمد حسین خاں

۳: مولانا عزیز الدین بہاولپوری

۴: مولانا بنی بخش حلوانی

۵: قصیدہ بردہ شریف مترجم مطبوعہ تاج کمپنی لمیٹڈ لاہور، کراچی

● درود تاج لی ان گرت سپیشراں دے چھپے نسخے نظر و سچوں گزرے۔

● مسنون دعاواں لی ایہہ کتاباں نظر و سچوں لنگھیاں۔

۱: مسنون دعائیں از حضرت مولانا عاشق الہی صاحب بلند شہری

۲: بیاض الاولیاء تخریر شبیر حسن چشتی نظامی

۳: تحفۃ الرزاقیہ از میاں عبدالرزاق مدنی

۴: پیارے رسول کی پیاری دعائیں مرتبہ علامہ عالم فقری

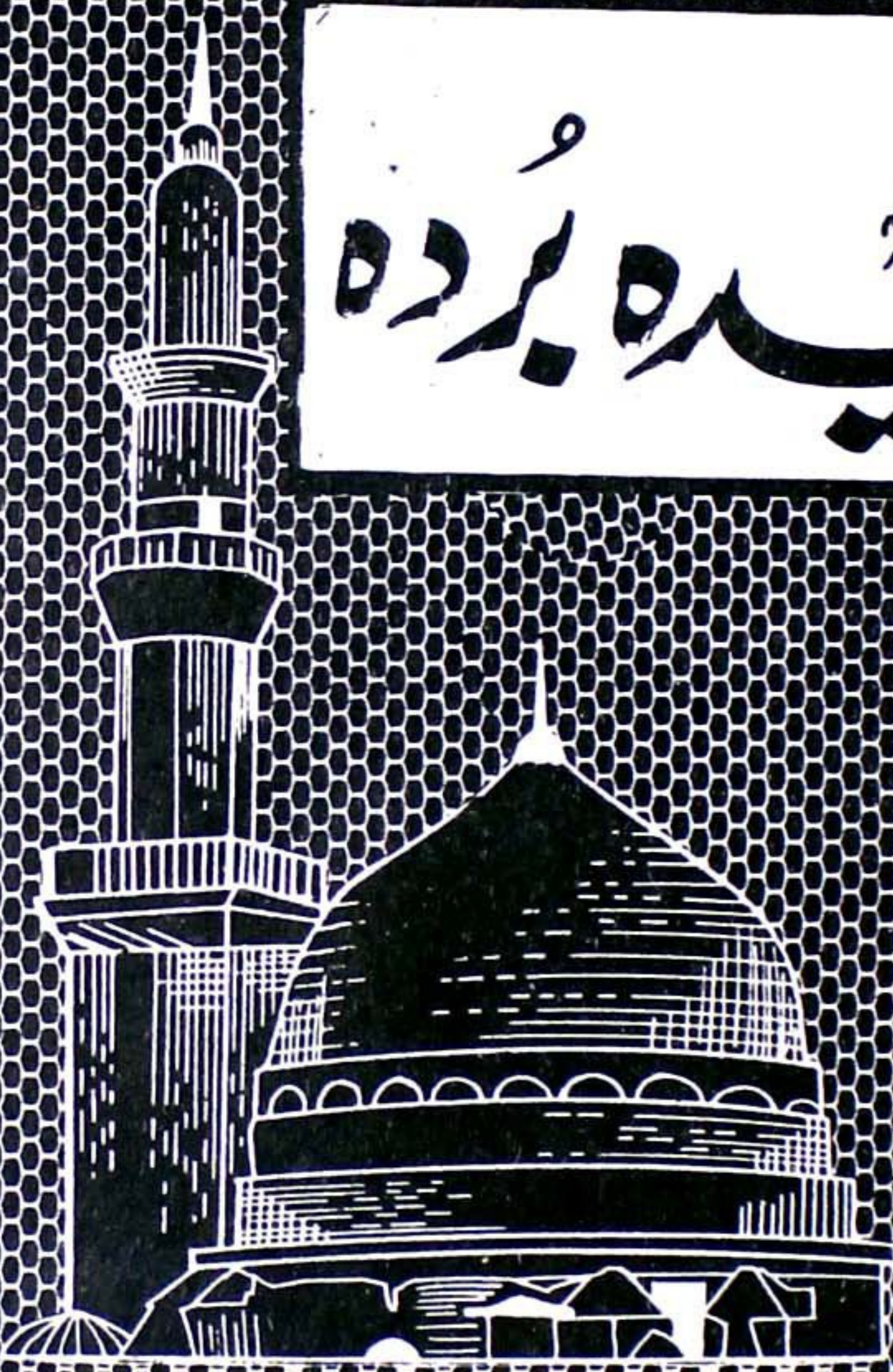
۵: خزانہ آخرت ناشریہ پوری برکت علی فیصل آباد

ایہہ توں اڈکی قلمی نسخے، علماء کرام دیاں تقریراں دے کیسٹ، اخباراں تے

رسالیاں دے خصوصی نمبر پڑھ کے "سیدھا رستہ" نوں آساریا گیا۔

(مصنف)

قصیدہ برودہ

مرتب: اثر انصاری فہن پوری

قصیدہ بردہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(۱) اَمِنْ تَذَكَّرِ جَبْرَانَ بِدَنِي سَلَمٍ
مَرْجُوتَ دَمْعًا جَرِيًّا مِنْ مَّقْلَةٍ يَدِهِ

کہہہ تینوں ذی سلم دے گواہنڈی یاد آگئے۔ کہ لہو رنگے اٹھو
تیریاں اکھاں وچوں وگ رہے نیں۔

(۲) اَمْ هَبَّتِ الرِّيحُ مِنْ تَلْقَاءِ كَاطِمَةٍ
وَأَوْمَضَ الْبُرْقُ فِي الظَّامِئِ مِنْ اِصْمِ

یاں کاظمہ ولوں ہوا آ رہی اے۔ یاں اصم پہاڑ دی ہنیری رات وچوں
بجلی چمکدی اے۔ تے تینوں ادھتوں دی یاد لہو رنگے اٹھو لہو رہی اے۔

(۳) فَمَا لِعَيْنَيْكَ أَنْ قُلْتَ كُفْنَا هَمَمْنَا!
وَمَا لِقَلْبِكَ أَنْ قُلْتَ اسْتَفِقْ يَحْم

تیریاں اکھاں نوں کیہہ ہو یا کہ منح کرن توں ہو رہو ندیاں نیں۔ تے
تیرے دل نوں کیہہ ہو یا۔ اوہنوں توں کہندا ایں۔ افاقہ و توح آ
پڑ توں ہو رہے خود ہو جاندا ایں۔

(۴) أَيَحْسَبُ الصَّابُ أَنَّ الْحَبَّ مُنْكَمِمْ
مَا بَيْنَ مُنْسَجِمٍ مِنْهُ وَمُضْطَرِمٍ

کیہہ عاشق سمجھدا اے کہ محبت لگی رہن والی اے۔ ایس حال
و توح کہ، بنجو جاری نیں تے دل و پچوں شعلے نکلا کے نیں۔

(۵) لَوْلَا الْهُوَى لَمْ تَرْقِ دَمْعًا عَلَى طَلَلٍ
وَلَا أَرْقَتْ لَذِكْرِ الْبَابِ وَالْعَلَمِ

جے توں عاشق نہ ہندا تاں کھنڈراں (ٹپیاں) اُتے اتھرو نہ ڈیگدا
تے نہ درخت بان تے علم دے ذکر توں بے تاب تے بیقرار ہندا۔

(۶) فَكَيْفَ تَنْكَرُ حَبِيبًا بَعْدَ مَا شَهِدْتَ
بِهِ عَلَيْكَ عُدُوْلُ الدَّمِ مَعَ وَالسَّقَمِ

عشق دا انکار توں کوں کر سکدا ایں۔ جدوں تیرے اُتے گواہی دے
دی دوسرے گواہاں نیں کہ اوہ ہنجو وگانداتے بیمار ہندالے۔

(۷) وَ أَثْبَتَ الْوَجْدَ حَطِيءٍ غَيْرِهِ وَ صَنِي
مِثْلَ الْبَهَارِ عَلَى خَدَّيْكَ وَالْعَنَمِ

تے ثابت کردتے عشق نے دو نشان ہنجو وال تے لاغری دے
تیرے رخساراں اُتے گل بہار وانگوں پیلے تے شاخِ عنم وانگوں
رہتے۔ ہن انکار بے سود اے۔

(۸) نَعْمَ سَرَى طَيْفٌ مِّنْ أَهْوَى فَارِقِي
وَالْحُبُّ يَعْتَرِضُ اللَّذَاتِ بِالْأَلَمِ

ہاں سچ اے۔ رات دی سیر و ترح اوس محبوبہ اجمال آیا تے ادھنے مینوں
بے چین کردتا۔ پوری رات جگایا۔ مینوں رقت طاری ہوئی۔ تے
محبت لذتاں توں درد نال بدل دیندی اے۔ محبوبہ کو چھڑن نال

(۹) يَا لَأَيُّمِي فِي الصَّوَى الْعُدْرِي مَعْدِرَةٌ
مِيَّ إِلَيْكَ وَلَوْ أَنْصَفْتَ لَمَثَلُهُ

اے قبیلہ عذرہ دی محبت و ترح مینوں ملامت کرن والے۔ میں تیرے
اگے اپنی مجبوری دا عذرہ پیش کر دا ہاں تے جے توں انصاف
کرے۔ تاں مینوں ملامت کدی نہ کرے۔

(۱۰) عَدَّتْكَ حَالِي لَا سِرِّي بِمُسْتَرٍ
عَنِ الْوُشَاةِ وَلَا دَائِي بِمُنْحَسِمٍ

میرا اسرار تیرے اتے کھل گیا۔ ہن میرا کھیت سٹخن چینیاں توں نہیں
لکھن والا۔ نہ میرا درد موقوف ہون والا اے۔

(۱۱) مَخَضَتْنِي النَّصْحَ لَكِنْ لَسْتُ أَسْمَعُهُ
إِنَّ الدُّجَبَّ عَنِ الْعُدَالِ فِي صَنِيمٍ

توں مینوں بے غرض نصیحت کیتی۔ پر میں اوہنوں سنن والا نہیں
ایس لئی کہ عاشق نکتہ چینی تے اعتراض دی آواز توں
بہرا (بولا) ہنڈا اے۔

(۱۲) اِنِّیْ اَتَمَمْتُ نَصِيْحَ الشَّيْبِ فِي عَدَلٍ
وَالشَّيْبِ الْعَدْلُ فِي نَصِيْحٍ عَنِ النَّصِيْحِ

میں بڑھاپے دی نصیحت توں جھوٹا جانیا ملامت کرن و توج
حالانکہ اوہ تہمت توں بعید اے۔ سچا نصیحت گراے۔

(۱۳) قَاتِ اُمَّارَتِيْ بِالسُّوْرِءِ مَا اَلْعَطَشُ
مِنْ جَهْلِهِمَا بِنَذِيرِ الشَّيْبِ وَالْمُهْرَامِ

میرے نفس امارہ نے نصیحت نہ منی اپنی جہالت دے سبب
نال۔ بڑھاپے تے کم سنی (بچپن) دی۔

(۱۴) وَلَا اَعْدَتْ مِنْ الْفِعْلِ الْجَمِيْلِ قَرِيْ
ضَيْفِ الْمَرْبِ اِسِيْ غَيْرِ مُحْتَشِمِ

ایسا پروہتا جیہڑا بے تکلف میرے سر اُترے۔ تے سچ بیٹھا
یعنی بڑھاپا۔ اوہدے لئی میں چنگے عملاں نال مہمانی دا سامان
مہیا نہ کیتا۔

(۱۵) لَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ أَيْ مَا أُوقِرُهُ
كَمَتُّ سِرًّا بَدَأَ إِلَى مِنْهُ يَا لَكْتَمِ!

جے میں جان داکہ اپنے معزز پر وپتے بڑھاپے دی عزت نہ
کر سکاں گا۔ تاں چٹے والوں لڑاں جھپڑا بجیت ظاہر ہو
گیا۔ نہ ہوں دیندا۔ سگوں وسمہ لالیندا۔

(۱۶) مَنْ لِي بِرَدِّ جِمَاحٍ مِنْ غَوَائِبِمَا
كَمَا يُرَدُّ جِمَاحُ الْخَيْلِ بِاللَّجِيمِ

کون اے جھپڑا روکے میرے نفس دے گھوڑے دی منہ زوری
تے گھرا ہی توں۔ جھپڑا روکی جاندا اے منہ زوری سرکش
گھوڑے دی لگاماں نال۔

(۱۷) فَلَا تَرْمِ بِالْمَعَامِي كَسْرَ شَهْوَنِمَا
إِنَّ الطَّعَامَ يُقْوِي شَهْوَةَ النَّهْمِ

ایہہ نہ سمجھیاں امید نہ رکھ کہ بہنے گناہ کردیاں کردیاں طبیعت

گناہوں توں راج کے گناہ چھڈن و لے مائل ہو جائے گی
یاد رکھ۔ بہتا ٹنگر کھان نال خیر ص کھان دی ودھ
جانندی اے۔

(۱۸) وَالنَّفْسُ كَالطِّفْلِ إِنْ كَمَلَتْهُ شَيْءٌ عَلَى
حُبِّ الرِّضَاعِ وَإِنْ لَفِطِمُهُ بَيْنَ عِظَمِ

نفس امارہ مثل اوس شیرخوار بچے دی اے کہ جے نہ روکے توں
اوسنوں جوانی تیکر ددھ پین توں تاں ددھ پین دی خواہش
وتج قوی ہووے گا۔ تے جے مدت رضاعت پرچ ددھ
چھڈا دے تاں آسانی نال چھڈ دے گا۔

(۱۹) فَأَصْرَفُ هَوَاهَا وَحَاذِرُ أَنْ تُؤَلِّيَهُ

أَنَّ الْهَوَىٰ مَا تُوَلِّي يَصْمِي أَوْ يَصِمُّ

تے دک توں خواہش نفساں توں تے ڈر اوس توں کہ اوہ غالب
آجائے یاں خود مختار ہو جائے۔ بے شک جددوں خواہش
غالب ہو جانندی اے تاں ہلاک کر دیندی اے۔ یاں
عیب دار بنا دیندی اے۔

۲۰ وَرَاعِمًا وَهِيَ فِي الْأَعْمَالِ سَائِمَةٌ

وَأِنْ هِيَ اسْتَحَلَّتِ الْمُرْعَى فَلَا تَسْمُ

تے اوبہ ہی رکھوالی کر کہ مانند جانور چران والے دے۔
تے جے اوبہ چراگاہ توں لذیذ سمجھے تاں اوبہ توں چران نہ دے۔

۲۱ كَمْ حَسَّنَتْ لَذَّةَ الْمُرْعَةِ قَاتِلَهُ

مِنْ حَيْثُ لَمَّ يَدُ الرَّانِ السَّمَّ فِي الدَّمَاسِمِ

نفس نے کئی وار اچھی دنیا دی لذت توں پسند کیتا۔ بیٹری
انسان دے حق و بیح قاتل سی۔ تے انسان ایتاں بے خبر
رہیا کہ اوبہ توں معلوم ای نہ ہو یا کہ ایس مرغن تے سواد
کھانے و بیح نہ ہر لیا ہو یا۔

۲۲ وَأَخْشَى الدَّسَائِسَ مِنْ جُوعٍ وَرَيْنٍ شَبِيحٍ

فَرُبَّ مَحْمُصَةٍ شَرُّ مِنَ النَّخَامِ

تے ڈر دار ہو نفس دے مکر فریب تے وسوسہ توں بھلکھ تے

روح کے کھان و توح - ایس لئی کہ بہتی شدت دی ٹھیکہ
زیادہ نقصان دین والی ہندی اے - بد بھنی نالوں

(۲۳) **وَاسْتَفْرَغَ الدَّمْعَ مِنْ عَيْنٍ قَدْ أَقْتَلَتْ
مِنَ الْمُحَارِمِ وَالزُّمَحْمِيَةِ الدَّمَ**

تے وگا، منجواں نواں ادس اکھ وچوں بھیری حرام پھیراں دے
مشاہدے توں پڑ ہو چکی اے تے شرمندہ ہو - انیہے
بھیرے کماں توں - پھیر کر نواں لازم بھیرے

(۲۴) **وَخَالَفَ النَّفْسَ وَ الشَّيْطَانَ فَاَعْتَصَمَ
وَإِنْ هُمَا مَحْضَاكَ النَّصْحَ فَاتَّعَمَّ**

مخالفت کر شیطان تے نفس امارہ دی تے نافرمانی کر دوہاں
دی - کھانویں اوہ دو توں خاصانہ نصیحت تے تیر خواہی
کر رہے ہوں - فیروہی وہم تے شک سمجھ -

(۲۵) **وَلَا تَطِعْ مِنْهُمَا خَصَمًا وَلَا حَكَمًا**

۱۲۱
فَأَنْتَ تَعْرِفُ كَيْدَ الْخَصْمِ وَالْحَاكِمِ

تے نہ پیروی کر نفس تے شیطان دی - کھبا توں مخالف بنن
یاں منصف - توں مخالفت تے منصف دھڑے دے
دھوکھے تے فریب توں واقف اس -

(۲۶) اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِنْ قَوْلِي يَا عَمَلٍ

لَقَدْ نَسِيتُ بِهِ نَسْلًا لِدُنِّي عَقْمٌ

میں بارگاہ الہی و توح بے عمل قول دی معافی منگدا یاں
اجہیاں گلاں آکھ کے جنہاں اتے خود عمل نہیں کردا -

ایہہ تاں ارج کیتا میں جیوس کسے دی اولاد توں بانجھ

عورت لئی فرزند دسیا میں -

(۲۷) أَمْرُكَ الْخَيْرُ لَكِنْ مَا انْتَمَرْتُ بِهِ

وَمَا اسْتَقْبَلْتُ فَمَا قَوْلِي لَكَ اسْتَقِم

میں تینوں حکم کیتا مہلائی دا - تے آپ ادبے اتے کار بند
نہ ہو یا - تاں کیہہ اثر اے میری اس گل دا کسے اتے کہ قائم ہووے

(۲۸) وَلَا تَزِدْ تُقَبِلَ الْمَوْتَ نَافِلَةً
وَلَمْ أُصَلِّ سِوَى فُرْصٍ وَلَمْ أُصَلِّ

ہائے میں مرنے توں پہلاں آخرت دا توشہ نفاں مال تیارہ کیتا
تے نہ کدی فرض نماز اے تے فرض رو تیاں دے سوا ہور
کچھ کیتا۔

(۲۹) ظَلَمْتُ سُنَّةَ مَنْ أَحْيَى الظَّلَامَ إِلَى
أَنْ تُسَنِّكَتُ قَدَمًا مَالِ الضَّرْمِ مِنْ وَرَمِ

چھڈ بیٹھا میں ادھتاں دے طریقے نوں۔ جنہاں تے ہتیریاں
راتاں وچ شب بیداری فرمائی۔ ایہتوں تیکر کہ ظاہر
ہوگئی قدم مبارکاں دی سونج دی تکلیف۔

(۳۰) وَشَدَّ مِنْ سَعْبِ أَحْشَاءِ مَا وَطَوَى
تَحْتَ الْحِجَارَةِ كَسْحًا مُتَوَفَّيًّا إِلَّا دَمِ

تے بھنپیا جھکھ دی ویر نال اوس نفس قدسی نے اپنے شکم
مبارک نوں۔ تے اپنے لاڈ لے پاسیاں (وکھیاں) نوں
پتھراں نال کسیا۔

۳۱) وَرَأَوْدَتُهُ الْجَمَالَ الشَّمُّ مِنْ ذَهَبٍ

عَنْ نَفْسِهِ فَأَرَاهَا يَمَّا شَمَّ

اچھے پہاڑاں نے سیونے دا بن کے حضور صلی اللہ علیہ وسلم
دی توجہ نوں اپنے وے کچھنا چاہیا۔ تاں حضور نے اپنے
بلند حوصلے تے استغنا نال اوہناں نوں ذلیل نکیا۔

۳۲) وَكَذَلِكَ زُهِدَةٌ فِيهَا ضُرُورَةٌ

إِنَّ الضَّرُورَةَ لَا تَعْدُ وَاعِلِي الْعِصْمِ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم دے زہد نوں لوڑاں تے ہور مضبوط کر
دیتا۔ ایس لٹی کہ ضرورتاں پر ہیزگاری تے عصمت مآبی
آتے غالب نہیں آسکدیاں۔

۳۳) وَكَيْفَ تَدْعُوا إِلَى الدُّنْيَا ضُرُورَةٌ مِنْ

لَوْلَا هَلَمْ تَخْرُجِ الدُّنْيَا مِنْ الْعَدَمِ

تے کیسے طرحاں وی دنیا ولے لوڑاں ایس نفس زکی نوں نہیں
بلا سکدیاں - کیوں جے اوہ نہ ہندے تے دنیا وِج جاوے
نہ فرماندے - تاں دنیا عدم توں منصہ شہود اتے ظاہر نہ ہندے

(۳۴) مُحَمَّدٌ سَيِّدُ الْكَوْنَيْنِ وَالنَّقِيرِ

وَالْفَرِيقَيْنِ مِنْ عَرَبٍ وَمِنْ عَجَبِ

محمد صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم سردار تے ملجا نہیں کائنات دنیا تے
آخرت دے تے جتن تے انساناں دے تے دوہاں جماعت
دے عرب توں تے عجم توں -

(۳۵) نَبِيًّا إِلَّا مِنْ التَّاهِي فَلا أَحَدٌ

أَبْرَأَ فِي قَوْلِ لَأَمِنَهُ وَلَا نَعْبُدُ

ساڈے نبی محکم دین والے نہی فرماؤن والے ایہے نہیں
کہ آپ دا مثل کوئی نہیں - سچے سچے وِج - ہاں
تے نہ وِج -

(۳۶) هُوَ الْحَبِيبُ الَّذِي تُرْحَى شَفَاعَتُهُ

لِكُلِّ هَوَلٍ مِّنَ الْأَهْوَالِ مُقَاتِحِمْ

اور جو حبیب لبیب ہیں کہ اُمید کیتی گئی اے اوہناں دی شفاعت دی ہر شدت تے مصیبت و ترح - شدتوں تے مصیبتوں نال جھڑھی سختی دے نال اوہناں دے غلاموں اُتے نازل ہو چکیاں نیں۔

(۳۷) دَعَا إِلَى اللَّهِ فَالْمُسْتَسْكُونَ بِهِ

مُسْتَسْكُونَ بِحَبْلِ غَيْرِ مَنْقِصٍ

اوس حبیب لبیب نے جھڑا سید الکوثرین سند الثقلین اے سالوں اللہ دے دین و لے بلایا۔ تاں اوہناں دی اطاعت دی رستی تقاضا من والے ایسے تقاضا من والے نیں۔ کہ کدی منقطع نہ ہوں گے۔

(۳۸) فَاقِ النَّبِيِّينَ فِي خَلْقٍ وَفِي خُلُقٍ

وَلَمْ يَدِ الْأَوْكَ فِي عِلْمٍ وَلَا كَرَمٍ

ساڈے حضور سارے نبیاں اُن تے برتری حاصل فرما چکے
نیں۔ شکل صورت ظاہری تے سوہنے خلق باطنی و توح
تے کوئی نبی حضور دے رتے دے بیڑے وی نہ اُپر
سکیا۔ مرتبے علم تے کرم و توح۔

(۳۹) وَكَلَّمَكَ مِنَ الْإِسْمِ
عَرَفًا مِنَ الْبَحْرِ أَوْ شَقًّا مِنَ الدِّيمِ

سارے نبی سرکار و الاتیار صلی اللہ علیہ وسلم دن تے رات
دے دریا اخلاق دا اک چلو یاں اوستیاں دے ابرکرم
دا اک گھٹ دبرعم) لین دے طالب ہین۔

(۴۰) وَوَأَقْفُونَ لَدَيْهِ عِنْدَ حَدِّهِمْ
مِنْ نُقْطَةِ الْعِلْمِ أَوْ مِنْ شَكْلَةِ الْكَلِمِ

سارے نبی دریا رسالت و توح اپنے منصب نوں جان
دے تیں۔ تے اپنے منصب دیاں حداں و توح حاضر ہین
علم دے نقطہ دی صورت و توح یاں حکمت دے اعراب۔

دے مطابق۔

۲۱) فَمَوْالَّذِي نَمَّ مَعْنَاهُ وَصُورَتُهُ
ثُمَّ اصْطَفَاهُ جِيْبًا بَارِيًّا النَّسِيمِ

بے شک آپ نے ایسی ذات مقدّس اے -

بیہٹری اپنے ظاہری کمالاتے باطنی ترقیاں و فتح مکمل

اے - تے جنہاں توں روحاں نے خالق نے محبوبیت

لی جُنیا -

۲۲) مُنْرَةٌ عَنِ شَرِيكَ فِي مَحَاسِنِهِ
فَجَوْهَرُ الْحُسْنِ فِيهِ غَيْرُ مُنْقَسِمِ

اوہ ہستی مقدّس بالاتر اے اپنے محاسناں و فتح - کیسے دی

شیرکت توں تے آپ نے دے حسن دی تجلی آپ نے دے سوا

کیسے دو جے و فتح نہیں پائی گئی -

۲۳) دَعُ مَا ادَّعَاهُ النَّصَارَى فِي دِينِهِمْ
وَاحْكُم بِمَا شِئْتُمْ مَدْحًا فِيهِ وَاحْتِكُم

یسیا بیباں نے جیٹری نعت اپنے نبی دی شان و توح آکھی
 اوہ چھڈے کہ حضرت عیسیٰؑ توں اللہ دا پتر بنا دتا۔ تے
 ایہدے سوا جو کجھ نعت و توح آکھتا چاہے۔ حکم لاکے
 تے سو توح و چار کے آکھ۔

(۴۴) فَاَنْسِبْ اِلَى ذَاتِهِ مَا بَشَتْ مِنْ شَرَفٍ
 وَاَنْسِبْ اِلَى قَدْرِهِ مَا بَشَتْ مِنْ عِظَمٍ

تاں نسبت کر اوں ذات اعلیٰ محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 دے و لے۔ جتاں توں چاہوے۔ تعظیم تے شرف نال
 تے نسبت جوڑ اوہناں دے رتے و لے۔ جتاں توں چاہوے
 عظمتاں نال۔

(۴۵) فَاِنَّ فَضْلَ رَسُولِ اللَّهِ لَيْسَ لَكَ
 حَدٌّ فَيُعْرَبُ عَنْهُ نَاطِقٌ بِفَمِّ

بے شک رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم دے فضائل دی کوئی حد
 نہیں۔ جیٹری لفظاں و توح فصیح بولن والا اپنے منہ و چوں
 بول سکے۔

(۴۶) لَوْنَا سَبَبٌ قَدْرُهُ اَيَانُهُ عِظَمًا

اَحَى اسْمُهُ حِينَ يُدْعَى اِسْمَ الرَّحْمٰنِ

جے توں ساڈے حضور دی قدر تے وڈیاٹی توں برابر اوہناں دے
وڈے معجزیاں دے تکرار۔ تاں زندہ کر دیندا اوہناں داناں پاک
حدوں کہ پکار یا جاندا۔ بے نشان تے پُرانیاں ہڈیاں اُتے۔

(۴۷) لَمْ يَمْتَحِنَا بِمَا تَعْنَى الْعُقُولُ بِهِ

حِرْصًا عَلَيْنَا فَلَمْ تَرْتَبِاْ وَلَمْ تَحْمِمْ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم نے اچھی چیزاں نال ساڈا امتحان نہ فرمایا
جہدے سمجھن نال ساڈیاں عقلاں عاجز آجاندیاں تے تھک
جاندیاں۔ اوہ ترقی دے حریص تے امت لی ہدا بیت ہین
ابیں وجہ توں نہ سائوں کسے شک تے شیعے دا موقعہ اوں
دنا۔ نہ اسیں اٹھے واہ شریعت اُتے پڑے۔

(۴۸) اَعْنَى الْوَرَى فَمَمَّوْاْ عَلَيْنَا فَلَيْسَ بِرَى

لِلْقُرْبِ وَالْبُعْدِ مِنْهُ غَيْرُ مُنْفَعٍ

مخلوقات حضورِ دی حقیقت سمجھن توں عابز ہو گئی تے حضورِ
دے نیڑے تے دور کوئی اچھا نہیں۔ جیہڑا حضورِ
دے آگے عابز تے لاجواب نہ ہو گیا۔

(۴۹) كَالشَّمْسِ تَطَّوَّرُ لِلْعَيْنَيْنِ مِنْ بَعْدِ
صَغِيرَةً وَتَكِلُ السَّطْرَ مِنْ أَمَمٍ

حضورِ صلی اللہ علیہ وسلم دی مثال سورج جیہڑی اے۔ کہ دیکھین
وچ تاں دور تے نکا نظر آؤندا اے تے جیڑوں اکھ
کھول کے نکو۔ تاں نیڑے دور دوہاں نظراں توں خبر
کر دیندے نیں۔

(۵۰) وَكَيْفَ يُدْرِكُ فِي الدُّنْيَا حَقِيقَتَهُ
قَوْمٌ نَبِيًّا مَسَلُوا عَنْهُ بِالْحُلْدِ

کوہیں جان سکدا اے کوئی دنیا وچ حقیقت محمدیہ صلی اللہ علیہ وسلم
توں۔ جیڑوں کہ قوم دنیا دے اک غفلت کے جواب پچ سوں ہی اے۔

(۵۱) فَمَبْلَغُ الْعِلْمِ فِيهِ أَنَّهُ بَشَرٌ

وَأَنَّ خَيْرَ خَلْقِ اللَّهِ كُلِّهِمْ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم دے معاملے و فتح اساطیر انتہا علم
ایہہ اے کہ اوہ بیشتر ہیں تے حال ایہہ دے کہ اوہ ساری
دی ساری مخلوق نالوں افضل تے اعلیٰ ہیں۔

(۵۲) وَكُلِّ آيَةٍ آتَى الرَّسُلُ الْكِرَامَ بِمَا

فَانَّمَا أَنْصَلَتْ مِنْ نُورِهِ بِحَمِيمٍ

سارے معجزے جیہڑے انبیاء کرام پہلیاں گزریاں ہو یاں
قوموں آتے لیاٹے۔ اوہ اونہاں توں ساڈے حضور
صلی اللہ علیہ وسلم دے نور پاک دے لمعا نیت تے درخشندگی
توں حاصل ہوئے۔

(۵۳) فَإِنَّ شَمْسَ فَضْلِ هُمْ كَوَاكِبِهَا

يُظْمِرْنَ أُنْوَارَهَا لِلنَّاسِ فِي الظُّلَمِ

حضرت صلی اللہ علیہ وسلم اللہ دے فضل دے سورج، بین
تے سارے انبیاء کرام ایسے نبوت دے آفتاب کو لوں
ادھارا چائن لین (مستیز ہون) والے سیارے سن
چہڑے لوکان اُتے اپنیاں نصیحتاں تے ہدائتاں دی دستھی
ہنیرے زمانیاں وچ دکھاندے سن۔

(۵۴) اَکْرَمُ مَخْلُوقِ نَبِيِّ نَزَاكَ خُلُقٍ وَ
بِالْحُسْنِ مُشْتَمِلٍ بِالْبَشْرِ مُتَّسِمٍ

سادے حضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم دی جسمانی سائنت اللہ
نے کیڈی سوہتی بنائی تے اوہنوں خوش اخلاقی تے کیڈی
سہین دتی۔ کہ سوہنے مکھڑے توں خوشی دے آثار تے
سہنس ٹھکھی نظریں آڈندے نیں۔

(۵۵) كَا الزَّهْرِي فِي نَرْفٍ وَالْبَدْرِي فِي شَرْفٍ
وَالْبَحْرِي فِي كَرَمٍ وَالْدَّهْرِي فِي هِمَمٍ

سادے حضرت صلی اللہ علیہ وسلم دی ذات گرامی تازگی تے
لطافت وچ شکوے دی مانند اے۔ بلند تے عظمت وچ
پتہ دھویں رات دے چن دی مثال نیں۔ سخاوت وچ بے کنار

سمندر دی مثل نہیں۔ عالی بہتی وترج دوام (ہمیشہ اکو جیہے)
تے زمانہ دی مانند۔

(۵۶) كَانَهُ وَهُوَ فَرْدٌ وَفِي حَبَالِ لَيْتِهِ
فِي عَسْكَرِ حَيْبٍ تَلْقَاهُ لَوْ فِي حَشِيمٍ

جدوں حضور صلی اللہ علیہ وسلم اکلے ہوں۔ تاں ویکھن
والے لوں ارج نظر آون کہ لشکر دے مجمعے وترج ہین۔

(۵۷) كَانَمَا لَوْلَا الْمَكْنُونُ فِي صَدْفٍ
مِنْ مَّعْدِنِي مُنْطِقٍ مِّنْهُ وَمَبْتَسِمٍ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم دے بولن تے ہسن دے معدن
یعنی لب تے دند مبارک دی تشبیہہ اونہاں سچے موتیاں
وانگوں ہوسکدی اے۔ جیہڑے سبت وترج لکے ہوں۔

(۵۸) لَا طَيْبَ يَعْدِلُ تَرْبَا ضَمَّ اعْظَمَاهُ
طَوْفِي لِمُنْتَشِقٍ مِّنْهُ وَمُلْتَمِمْ

حضرت صلی اللہ علیہ وسلم دی اوس مٹی توں بہتر مہک دنیا
 وچ نہیں۔ جس مٹی نال آپ دے قدم مبارک دیاں
 تلیاں لگدیاں نیں۔ مبارک نے اوہ جہناں نے اوس
 خاک پاک توں سٹکھیا تے چھیا۔

(۵۹) أَبَانَ مَوْلِدَهُ عَنْ طِيبٍ عُنْصُرِهِ
 يَا طِيبٍ مُّبْتَدَأٍ مِّنْهُ وَخُتَمِ

حضرت صلی اللہ علیہ وسلم دی جس مٹی توں جس مبارک
 دی مہک ظاہر کیتی۔ سبحان اللہ۔ اے لوگو! دیکھو
 حضرت صلی اللہ علیہ وسلم دی جس مٹی توں جس مبارک
 تے خوشبودار نیں۔

(۶۰) يَوْمَ تَفُوسُ فِيهِ الْفُرسُ الْأَمْصَرُ
 قَدْ أَنْذَرُوا الْجُلُودِ الْبُوسِ وَالنِّقَمِ

حضرت صلی اللہ علیہ وسلم دے جس دن توں فراست نال فارس
 دے وسنیکاں نے سمجھ لیا۔ کہ ایہہ دن اوہناں اتے بلاوا
 تے مٹھیتاں دے نال ہوں دااے۔

(۶۱) وَبَاتَ أَيُّوانُ كِسْرَىٰ وَهُوَ مُنْصَدِعٌ
كَشْمَلِ اصْحَابِ كِسْرَىٰ غَيْرِ مُلْتَمِعِ

ایران دے شاہ دا محل پاٹ کے رہ گیا تے فیر درست نہ
ہوسکیا۔ جیویں کسریٰ دا لشکر کھلن دے بعد فیر منظم
داکٹھا) نہ ہویا۔

(۶۲) وَالنَّارُ خَامِدَةٌ الْأَنْفَاسِ مِنْ أَسْفِ
عَلَيْهِ وَالنَّهْرُ سَاهِي الْعَيْنِ مِنْ سَدَمِ

آتش کدیاں دی اگ ٹھنڈا ساہ بھر کے ٹھنڈی ٹھار ہو
گئی۔ تے فرات دی نہر دی اکھ (بینج) وگن توں
رک گیا۔

(۶۳) وَسَاءَ سَاوَةٌ أَنْ غَاضَتْ بِحَيْرِهَا
وَرُدُّوا رُدُّهَا بِالْغَيْظِ حِينَ ظَمِ

تے جدوں کہ سگ گیا ساوہ دریا تاناں ساوہ دے وستیک
کنڈھے توں تر ہائے غصے وچ پرتے۔

(۶۴) كَانَتْ بِالنَّارِ مَا بِالْمَاءِ مِنْ بَلَاءٍ

حُرْنَاوًا بِالْمَاءِ مَا بِالنَّارِ مِنْ حَرِّمٍ

جیویں کہ غم دی آگ و توح آگ تے پانی توں نمی حاصل
کیتی اے تے پانی نے آگ توں حرارت حاصل کر کے
مُتَشَكِّلًا لے لی۔

(۶۵) وَالْجِنَّ تَصْتَفُّوْنَ وَالْاِنْوَارُ سَاطِعَةٌ

وَالْحَقُّ يُظْمَرُ مِنْ مَعْنَى وَمِنْ كَلِمٍ

جنات آوازاں دین لگے تے نور اچھے ہو کے چمکن لگے تے
حق ظاہر ہو گیا۔ قرآن کریم دیوں تے حضور صلی اللہ علیہ وسلم
دے ارشاداں توں۔

(۶۶) عَمُوا وَصَمُوا فَاَعْلَانُ الْبِشَائِرِ لِمَدِّ

تُسْمَعُ وَبَارِقَةُ الْاِنْدَارِ لِمَدِّ تَسْمَعُ

کفار اٹھے بولے ہو گئے نہ خوشخبری دا اعلان سنیا۔ نہ

ڈراؤن والیاں بجلیاں دیکھ سکے۔

(۶۷) مِنْ بَعْدِ مَا أَخْبَرَ الْأَقْوَامَ كَاهِنَهُمْ

بِأَنَّ دِينَهُمُ الدَّمْعُ لَمْ يَقُمْ

شکر تے یے دین منکر اوہدے بعد ا کھتے بولے ہوئے

کہ اوہناں نوں کاہناں نے پہلاں خبر دتی سی کہ تہاڈا

دین ڈنگا تے ہولا اے۔

(۶۸) وَبَعْدَ مَا عَايَنُوا فِي الْأُفُقِ مِنْ سُحُبٍ

مُنْقِضَةٍ وَفَوْقَ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ صُنْمٍ

کفار حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی رسالت دے انکار توں پہلاں
آسمان دے کناریاں توں شہاب ثاقب ٹڈے ہوئے
تکدے تے دھرتی اُتے بتاں نوں ڈگیا ہو یا دیکھ چکے سن۔

(۶۹) حَتَّىٰ غَدَا عَنْ طَرِيقِ الْوَحْيِ مُتَمَرِّمٌ

مِّنَ الشَّيَاطِينِ يَقُولُ إِنَّهُ مَنصَرٌّ

ایہتوں تیکر کہ وحی دے راہ توں شیاطین اک دوجے دے
پچھے بھجن لگے۔

(۷) كَانْتُمْ هَرَبًا اِبْطَالُ اِبْرَهَةَ
اَوْ عَسَاكِرُ الْحَصَىٰ مِنْ تَارَاتُ حَتِيَهٗ اَامَامِ

جیویں شیاطین بھجن و توح ابرہہ دے لشکر وانگوں سن۔ یاں
اوس لشکر وانگوں چہڑا حضور صلی اللہ علیہ وسلم دے
دست مبارک دیاں کنکریاں نال مار یا گیا۔

(۸) نَبِيًّا اِبِهٖ بَعْدَ تَسْبِيْحٍ بِطَنِيْمَا
نَبِيًّا الْمَسِيْحِ مِنْ اِحْتِشَاءِ مُلْتَمِمْ

یعنی حضور صلی اللہ علیہ وسلم دا دشمنان و لے سنگریزیں
دا سٹنا اوس دیلے سی۔ جدوں کہ اوہ کنکریاں حضور
دے پاک ہتھوں و توح سبحان اللہ کہہ رہیاں سن۔
ایہہ ارج سٹناسی۔ جیویں حضرت یونسؑ تسبیح دے نال
چھٹی دے ڈھڈ و چوں نکلے۔

﴿جَاءَتْ لِذَعْوَتِهِ الْأَشْجَارُ سَاجِدًا

تَمْشِيًّا إِلَيْهِ عَلَى سَاقٍ بِإِلْقَادِمٍ

تے آئے رکھ حضور صلی اللہ علیہ وسلم دے سدن مال سجدہ
کر دے ہوئے آپ دے ولے اپنے تنے یعنی پتیاں مال

بخیر پیراں دے۔

﴿كَانَ مَا سَطَرَتْ سَطْرًا كَثِيبًا

قُرُوعًا مِنْ بَدْيِعِ الْحُظْفِ فِي اللَّقْمِ

جیویں اوہ رکھ اک لکیر کھچدے ہوئے آرہے سن۔ تے
اوسناں دیاں شاخاں لکیر دے وچکار سہپن پیدا کر رہیاں سن۔

﴿مِثْلُ الْغَمَامَةِ الَّتِي سَارِ سَائِرًا

تَقِيَهُ حَرُّ وَطَيْسٍ لِحَجْرِ حَمِيٍّ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم جتھے تشریف لے جانڈے اک بدل
وانگوں ٹرن والی شے حضور نوں دوپہر دی گرمی توں بچان

(۵۷) اَقْسَمْتُ بِالْقَمَرِ الْمُنْتَشِقِ اَنَّ لِي
مِنْ قَلْبِهِ نِسْبَةً مَبْرُورَةً الْقَسَمِ

میں ٹپٹے ہوئے چن دی قسم کھا ندا ہاں کہ اوہنوں چائن وند
وتیح حضور صلی اللہ علیہ وسلم دے قلب مبارک نال نسبت
اے تے ایہہ میری قسم مبرورہ اے۔

(۵۸) وَمَا حَوَى الْغَارُ مِنْ خَيْرٍ وَمِنْ كَرَمٍ
وَكُلُّ طَرَفٍ مِّنَ الْكُفَّارِ عَنَّهُ عَمِي

غار ٹورنے کوں اپنے اندر لے لیا۔ مینح فضائل تے کرم توں
تے کافراں دیاں اکھاں ادس ٹور توں دیکھن توں اکھیاں
رہیاں۔

(۵۹) فَالصِّدْقُ فِي الْغَارِ وَالصِّدِّيقُ لِمِ مِمَّا
وَهُمْ يَقُولُونَ مَا بِالْغَارِ مِنْ اَرْمِ

سچائیوں کے پیکر غارِ وِجِ جِلوہ فرما سن تے صدیقِ اکبرؐ
 دی حاضر سن تے سچے دے ڈنگن نال آپے نوں سوچ
 وی نہ پڑھی تے مُشْرک اوتھے ویکھ ویکھ کے ایہہ کہند
 ہوئے چلے گئے کہ ایس غارِ وِجِ کوئی نہیں اے۔

﴿ظَنُّوا الْحَمَامَ وَطَنُوا الْعَنَابُوتَ عَلَى
 خَيْرِ الْبَرِيَّةِ لَمْ تَنْسُجْ وَلَكِنْ حَمِيمٌ﴾

شُرکین نے گمان کیتا۔ کیونتر نوں نے گمان کیتا مگر ہی نوں کہ
 جے حضورؐ ایچھے آؤندے تاں مگر ہی دا حال اتنیا نہ ہندا
 تے کیونتری آندے نہ دیندی۔

﴿وَقَايَةَ اللَّهِ اَغْنَتْ عَنْ مَصَاعِفِهِ
 مِنَ الدُّرُوعِ وَعَنْ عَالٍ مِّنَ الْاُطْمِ﴾

اللہ دی حفاظت نے حضور صلی اللہ علیہ وسلم نوں امیر بنا دتا۔
 دو ہریاں حفاظتاں نال تے اچھے قلعیاں نال

(۸۰) مَا سَأَمَنِي اللَّهُ ضَيْمًا وَاسْتَجَرْتُ بِهِ
إِلَّا وَنِلْتُ جِوَارِمَهُ لِمَ يُضَنَّهُ

حدوں کدی زمانے نے مینوں تکلیف دتی تاں میں حضور
دی حمایت حاصل کر لی تے زمانے دے ظلم توں
بچیا رہیا۔

(۸۱) وَلَا التَّمَسُّتُ غِنَى الدَّارِينَ مِنْ رَبِّ
إِلَّا اسْتَلَمْتُ اللّٰدَى مِنْ تَجِيرِ مُسْتَلَمِ

میں اپنے سخی توں دین تے دنیا دی عطا کدی نہ منگی۔ پر
اوتھناں دے سخی ہتھیاں توں میں من مانی مراد حاصل کیے

(۸۲) لَا تُنْكِرِ الْوَحْيَ مِنْ رُؤْيَاةِ إِنْ لَكَ
قَلْبًا إِذَا نَامَتِ الْعَيْنَانِ لِمَ يَتَمَنَّيَا

حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی اوس وحی دا انکار نہ کر۔ جیہڑی
خواب وچ آئی اُتے اُنری۔ ایس لئی کہ اوتھناں دا ایہہ
قلب پاک اے۔ اکھاں سوں جان پر اوہ نہیں سوندرا۔

(۸۳) فَذَاكَ حِينَ بُلُوغِ مِّنْ نَّبِيِّهِ

فَلَيْسَ يُنْكَرُ فِيهِ حَالٌ مُّخْتَلِمٌ

خواب و تح وحی اُترن دا سبب ایہ ہے کہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم
نبوت دے کمال نوں اُپرے ہوئے سن - جدوں انسان
اپنی عمر دے کمال نوں اُپرے دا اے تاں اوہدے اختلام
دے دعوے نوں رد نہیں کیتا جانتا۔

(۸۴) تَبَارَكَ اللَّهُ مَا وَحَىٰ بِمَكْتَبِ

وَأَنَا نَبِيٌّ عَلَىٰ غَيْبٍ بِمَا تَكْتُم

سبحان اللہ! وحی اپنی کوششوں نال حاصل ہون والی
شے نہیں تے نہ نبی اُتے غیب دیاں خیراں و تح کوئی
بہتان لایا جاسکدا اے۔

(۸۵) كَمَا أُنزِلَتْ وَصِيًّا بِاللَّيْلِ مَا أَحْتَمَاءُ

وَأَطْلَقَتْ أَرْبَابًا مِّن رَّبْقَةِ اللَّيْلِ

بیمار کئی وار نگرے ہو گئے اوہناں دی ہتھیالی دے لگن

نال تے آزاد ہو گئے لوڑ وندے جنون دے پھندے توں۔

(۸۶) وَ أَحَبَّتِ السَّنَةَ الشَّهِيَاءَ دَعْوَتَهُ

حَتَّى حَكَتْ عُرَّةً فِي الْأَعْصِرِ اللَّهُمَّ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی دعائے سسکے سڑے کال والے
سسے نوں سر سیرتے شادا اب کر دتا۔ ایجھوں تیکر کہ
آؤن والے تے بیتے ہوئے ہنیرے زمانیاں وچ ایہہ
سال روشن تے چمکیا ہو یا نظر آؤندا اے۔

(۸۷) بَعَارِضٍ جَادًا وَخَلَّتِ الْبَطَاحَ بِهَا

سَيِّئًا مِّنَ الْيَمِّ أَوْ سَيِّئًا مِّنَ الْعَرَمِ

قحط سالی اک مینہہ توں دفع ہونی تے بارش اک بدل
دی وجہ توں اجیہی و سسی کہ تکن والا گمان کردا سی کہ
ایہہ دریا د ا طوقان یاں ہڑتے جل تھل اے۔

(۸۸) دَعْنِيَّ وَوَصِفِيَّ آيَاتٍ لَهُ ظَمِرَتْ

ظُهُورِ نَارِ الْقُرَى لَيْلًا عَلَىٰ عِلْمٍ

چھڑتیوں کے حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی تعریف کرن کے
بھاؤں اور ایس ویلے آیتے روشن ہیں۔ جیوں پر وہی
دی آگ پہاڑ اُتے روشن ہندی اے۔

۸۹) فَاَلِدُّرِّيْرُ دَادٌ حُسْنًا وَهُوَ مُنْتَضِمٌ

وَلَيْسَ يَنْقُصُ قَدَمًا غَيْرَ مُنْتَضِمٍ

موتی دا جدوں سلیقے نال ہار بنایا جائے تاں اوہ
دھج تے سپین و دھ جاندا اے تے اوہ موتی جدوں
اکلا ہووے تاں اوہ کے ذاتی حسن تے قدر قیمت
وتج کوئی نقص نہیں آؤندا۔

۹۰) فَمَا تَطَاوَلَ اِمَالُ الْمَدِيْحِ اِلَىٰ

مَا فِيْهِ مِنْ كَرَمِ الْاَخْلَاقِ وَالسِّيَمِ

اے مدح دی آرزو کرن والے کیہہ توں مدح کرن دی آس
وتج حضور صلی اللہ علیہ وسلم دے اوصاف اُتے اچھی اچھی
دھون کر کے اوہناں دے سوہنے خلق تے من کھباتیاں

عادتاں دا اندازہ لا رہیا ایں اوہناں دی حد تے
ڈوہنگھیائی نوا جانتا مشکل اے۔

(۹۱) آیَاتُ حَقِّ مِنَ الرَّحْمٰنِ مُخَدَّثَةٌ

قَدْ يَمُنُّ بِصِفَتِهِ الْمَوْصُوفُ بِالْقَدَمِ

یعنی قرآن کریم دیاں سچیاں آٹاں خدا ولوں نازل ہوئیاں
نیں تے تلفظ تے نزول تے کتابت دے اعتبار نال
اناریاں تے ہمتہ نال لکھیاں ہوئیاں نہیں۔ تے معنی تے
کلام نفس دے اعتبار نال پراتیاں۔ کیوں جے اوہ
صفت ہین ذات پاک دی جیہڑا سب توں پراتا اے
تے ایہہ امر سچ اے کہ سب توں پراتے دی صفت
دی پراتی ہندی اے۔ نہیں تاں پراتا محل ڈگ پیندا

(۹۲) لَمْ تَقْتَرِنَ بِزَمَانٍ وَهِيَ تَخْبِرُنَا

عَنِ الْمَعَادِ وَعَنْ عَادٍ وَعَنْ آدَمَ

اوہ آٹاں قرآن کریم دیاں کیسے خاص لاگے دے سئے دی ای

بیر نہیں دیندیاں۔ سگوں آخرت دی خبر وی دیندیاں
 ں۔ عاد اول اقصہ پہلیاں دی خبر دیند اے تے عاد دوم
 بیکڑ لے دا اقصہ ارم دے قصے سناندیاں نہیں۔

۹۱ دَامَتْ لَدَيْنَا فَنَاقَتْ كُلَّ مَعْجَزَةٍ
 مِّنَ النَّبِيِّينَ إِذْ جَاءَتْ وَلَمْ تَدْمِ

قرآن دا معجزہ ساڈے کول ہمیشہ لئی اے تے ایہ
 معجزہ سارے نبیاں دے معجزیاں اتے معتبر اے
 ایس لئی کہ اوہ معجزے جیہڑے نبی لیاٹے۔ اوہ سدا
 لئی نہ رہے۔

۹۲ فُحِّمَاتٌ فَمَا يُبْقِيْنَ مِنْ شَيْءٍ
 لِّذِي شِقَاقٍ وَلَا يُبْعِيْنَ مِنْ حَكَمٍ

اللہ دیاں آٹناں خود حاکم تے اچھا فیصلہ کرن والیاں ہن
 کہ فرق پان والے لئی کوئی شے باقی نہیں چھڈ دیاں۔
 نہ اونہاں دے فیصلے وچ کسے منصف دی لوڑ رہند کا

(۹۵) مَا حُورِبَتْ قِطٌّ إِلَّا عَادَ مِنْ حَرْبٍ

أَعْدَى إِلَّا عَادَى إِلَيْهَا مَلَقَى السَّلَامَ

قرآن دیاں آٹھاں نال کردی سخت توں سخت دشمن نے لڑائی نہ کیتی۔ پراوہ غضب ناک ہو کے پلٹیا۔ یاں سلامتی نال اوہنوں قبول کیتا۔

(۹۶) رَدَّتْ بِلَا غَمٍّ أَدْعُوِي مُعَارِضًا

رَدَّ الْغَيُورِ كَيْدَ الْجَائِي عَنْ الْحُرْمِ

قرآن دیاں بلا غمٹاں دعویٰ کرن والے نوں ڈک پندیاں نہیں۔ رنج جیوسی غیرت مند سوائی غیر محرم کولوں پردہ کردی اے۔

(۹۷) لِيَصَامِعَانَ كَمَوْجِ الْبَحْرِ فِي مَدَدٍ

وَفَوْقَ جَوْهَرَةٍ فِي الْحُسْنِ وَالْقِيمِ

قرآن دیاں آٹھاں اپنے اندر دریا دیاں لہراں وانگوں مجھتے

رکھدیاں نہیں تے سمندر دے موتیاں نالوں مل تے صُن
وَج وَدھ نہیں۔

۹۸) فَمَا تُعَدُّوْا وَلَا تُحْصِي عَجَابُهَا
وَلَا تُسَامِعُ عَلَي الْاِكْتَارِ بِالسَّلَامِ

قرآنی آیتاں دے عجائبات بے شمار نہیں۔ پرا اوہناں دی
کثرت دی گنتی چھڈن اُتے مجبور نہیں کر دی تے ان گنت
ہوں دی وجہ و وجہ گنت والا تھکدا نہیں تے طبیعت
ملول (عمگین) نہیں ہندی۔

۹۹) قَرَّتْ بِمَا عَيْنُ قَارِيهَا فَقَلَّتْ لَهُ

لَقَدْ ظَفَرَتْ بِجَبَلِ اللَّهِ فَأَعْتَصَمَ

پڑھن والیاں اکھاں اوہدے پڑھن نال ٹھنڈیاں
ٹھنڈیاں میں تے میں اوہنوں اکھدا ہاں کہ توں فتح
پاگیاں۔ ایس اللہ دی رستی توں بھڑی رکھ۔

۱۰۰) اِنْ تَلَّهَا خَيْفَةً مِّنْ حَرِّ نَارِ لَطَى

أَطْفَاتٍ حَرَّ لَطْفِي مِنْ وَرْدِهَا الشُّبَّهِ

جے توں ایہناں قرآنی آیتاں توں جہنم دی اک دے ڈرتوں
پڑھدا رہویں۔ تاں بے شک ایہدے ٹھنڈے چشمے
دو زخ دی گرمی بجھا دین۔

(۱۰۱) كَانَمَا الْحَوْضُ تَبِيضُ الْوُجُوهِ بِهِ
مِنَ الْعُصَاةِ وَقَدْ جَاءَ عُرْوَةٌ كَالْحَمَمِ

اللہ دیاں آیتاں سگوں جوہن کو تریاں۔ جہدے روح
تہاؤں نال گنہ گاراں دے کوٹھے وائیکوں سڑے تے
کالے پیرے سوہنے «اچھے» پھولندے تیں۔

(۱۰۲) وَكَالِصِّرَاطِ وَكَالْمِيرَانِ مَعْدِلَةٍ
فَالْقِسْطُ مِنْ غَيْرِهَا فِي النَّاسِ لَمِيقَةٍ

قرآنی دیاں آیتاں انصاف تظاہر کرن لئی میران بیان پلیم
دی تیل تیں تے ایہدے پیتاں لوکاں وچ عدل تے انصاف
قائم نہیں رہ سکدا۔

۱۰۱) لَا تَعْبَانِ لِحُسُودِ رَأْحٍ يَنْكِرُهَا
تَجَاهُهَا وَهُوَ عَيْنُ الْحَاذِقِ الْفِيهِمِ

جے (حاسد) سٹرن والاداناتے سمجھدار ہو کے وی جان بچھڑ
کے قرآن دامن کرتے رسول صلی اللہ علیہ وسلم دیاں فضیلتاں
دامخالف ہووے تاں اوہدے انکار اُتے توں تعجب

۱۰۲) قَدْ نَكَرَ الْعَيْنُ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ رَدِّ
تذکرہ۔

وَيُنَكِرُ الْقَدُ طَعْمَ الْمَاءِ مِنْ سَقَمِ

کدی کسے بیمار اکھ والے پاروں سورج دا چائن دیکھین
توں نہیں لک سکداتے کدی بیمار بندے دامنه پانی دا
ذائقہ دستن توں اصل ذائقہ نہیں بدل سکدا۔

۱۰۳) يَا خَيْرَ مَنْ يَمَّمُ الْعَاقُونَ سَاحَتَهُ

سَعْيًا وَفَوْقَ مَنُونِ الْأَيْتِقِ الرَّسْمِ

اے بہترین! اوہناں دے جہناں دے گھراں والے جا جتند
لوک بھج دے ہوئے تے مصیبت مارے لوک ساڈنیاں
دا دکھنیاں) اُتے بہہ کے حاضر ہوں دا عزم کر دے نیں۔

(۱۰۶) وَمَنْ هُوَ الْبَرُّ الْكَبِيرُ لِمَعْتَبِرٍ

وَمَنْ هُوَ النَّعْمَةُ الْعَظْمَى لِمُعْتَبِرٍ

اے اوہ ذات پاک! جیہدا وجود مسعود عزت حاصل
کرن والے لئی وڈا نشان اے تے جیہدا نبی ہونا غنیمت
جائے والے لئی وڈی نعمت اے۔

(۱۰۷) سَرِيَتْ مِنْ حَرَمٍ لَيْلًا إِلَى حَرَمٍ

كَمَا سَرَى الْبَدْرُ فِي دَاخِ مَنْ الظُّلَمِ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم آپ نے رات وچ میر فرمائی۔ حرم (بیت اللہ)

توں حرم (بیت المقدس) تیکر جیویں جن ہنیرے وچ سفر

کر دا اے ہنیری رات وچ۔

پر دے چاک کیتے نال فرشتیاں دے لشکر تے اوہناں
سواراں دے جیہڑے جلوس وچ نال سن تے آپ اوس
وچ لشکر دے سردار سن۔

۱۱۱) حَتَّىٰ إِذَا الْمُدَّعِ شَاوَ الْمُسْتَبِقِ
مِنَ الدُّنُوِّ وَلَا مَرْقًا لِمُسْتَبِقِ

حسنو صلی اللہ علیہ وسلم ایسوں تیکر پڑھے کہ کسے پڑھن و دھن
والے نوں اچا ہوں داتے پڑھن داموقہ باقی نہ رہیا۔

۱۱۲) خَفَضَتْ كُلَّ مَقَامٍ بِالْإِضَافَةِ إِذْ
نُودِيَتْ بِالرَّفْعِ مِثْلَ الْمَفْرَدِ الْعَلَمِ

آپ صلی اللہ علیہ وسلم نے اپنے مقام دی نسبت نال سارے
نبیاں دے مقام تھلے کر دتے تے آپ مفرد علم وانگوں
علوم مرتبت د اچھے رتے والے دے نال پکارے گئے۔

۱۱۳) كَيْمَا تَفُوزَ بِوَصْلِ أَيْ مُسْتَبِرٍ
عَنِ الْعِيُونَ وَسِرِّ أَيْ مَكْتَتِمٍ

یعنی ایہہ ندر ایس لئی سی کہ آپؐ توں اوہ وصل حاصل ہووے۔ چہڑا خلقت دیاں اکھاں توں لکھیا ہووے۔ تے آپؐ اوس لکے ہوئے راز توں جانو ہون کہ حضورؐ سے سوا کوئی اوسنوں نہ جان سکے۔

۱۱۴) فخرت كل فخار غير مشترك

وجزت كل مقام غير مزدحم

حضور صلی اللہ علیہ وسلم آپؐ نے ساریاں وڈیا یاں اکٹھیاں فرمائیاں۔ بخیر کسے دی سانجھ دے تے آپؐ سارے مقاماں توں لنگھ کے اوس جگہ اُپرے جھٹھے کسے دا اکٹھ تے اُپرے نا ناممکن اے۔

۱۱۵) وجل مقدا ر ما وليت من نيب

وعر ادراك ما اوليت من نعم

بیت وڈی عظمت والی اے اوہ شان جہدے آپؐ مالک بنا کے گئے۔ رتبییاں نال نے سمجھنا اوکھا اے اوس نعمت دا۔ چہڑی آپؐ توں نعمتاں وچوں دتی گئی۔

۱۱۶) بَشْرَى لَنَا مَعَشَرَ الْاِسْلَامِ اِنْ لَنَا
 مِنَ الْعِنَايَةِ رُكْنًا غَيْرَ مُتَّحِدٍ

ساتوں اہل اسلام توں خوشخبری اے کہ ساڈے کول خدا
 دی رحمت دا اچھا پکا پیڈا تھم اے۔ جیہڑا ڈگ
 نہیں سکدا۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی ذات گرامی اے۔

۱۱۷) لَمَّا دَعَى اللّٰهُ دَاعِيَنَا لِطَاعَتِهِ
 بِالْاَكْرَمِ الرُّسُلِ كُنَّا اَكْرَمَ الْاُمَمِ

جیوں کہ اللہ تعالیٰ نے حضور صلی اللہ علیہ وسلم توں ساڈی
 اصلاح تے اسلام دی دعوت لئی گھلیا۔ تاں اوہ سارے
 نبیاں و حج اکرم الانبیاء ہیں۔ تاں اوہناں دے منہ والے
 پیروکار، اکرم الامم ہو گئے
 لے نبیاں دے سردار
 لے امتاں دے سردار

۱۱۸) رَأَيْتُ قُلُوبَ الْعِدَى اِنْبَاءً بِعَثَبٍ
 كَنِبَاةٍ اجْطَلَتْ غُفْلًا مِّنَ الْغَنَمِ

دین دے دشمنوں دے دل آپ دی تشریف آوری یا
خبریں نال ارج ڈرے۔ جیویں شیر دی آواز بکر یاں نوں
بے خبری و ترح ڈرا کے تے پریشان کر کے بھجیا دیندی ا

۱۱۹. مَا زَالَ يَلْقَاهُمْ فِي كُلِّ مَعْتَرِكٍ
حَتَّىٰ حَكَّوْا بِالْقَنَا حَمًّا عَلَىٰ وَضَمِّ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم کفار نال ہر میدان و ترح مقابلہ کر دے
رہے۔ ایٹھوں تیکر کہ مجاہدوں دے نیزے دے ذریعہ
اوپنوں دے گوشت ارج کر دتے۔ جیویں قصائی دی
مٹھی دا (قیمہ کٹیا) لوں۔

۱۲۰. وَدُّوا الْفِرَارَ فَكَادُوا لِيَغِطُونَ

أَشْلَاءَ عَشَّالَتْ مَعَ الْعُقْبَانِ وَالرَّحِمِ

کفار اسلام دے مجاہدوں دی تلوار دی سٹ توں بھجنا
پسند کر دے تے جیہڑے جسم دے ٹوٹے کاں تے
الّاں لے اڈے ہن۔ اوہناں اتے غبطہ (خواہش)
کر دے کہ جیویں ایہہ ٹکڑے ایہناں سٹاں توں پرح کے
الّاں دی غذا بن گئے۔ اسیں کیوں نہ بنے۔

(۱۲۱) تَمْضَى اللَّيَالِي وَلَا يَدْرُونَ عَدَّتَهَا
مَا لَمْ تَكُنْ مِّنْ لَّيَالِي الْأَشْهُرِ الْحُرْمِ

راتاں لنگھ رہیاں نہیں نے کفار ڈرتے پریشانی دیکھنا یادتی
پاروں راتاں دیاں گنتیاں نہیں جان دے۔ حدوت تک
اشہر حرام (ماہ حرام) دیاں راتاں نہ آجان۔

(۱۲۲) كَانَمَا الدِّينُ ضَيْفٌ حَلَّ سَاحَتَهُمْ
بِكُلِّ قَرْمٍ إِلَى لَحْمِ الْعِدَى قَرْمٍ

اسلام دامد سب تاں اک پروہتا سی۔ بیہڑا اور سہا
دے گھر آیا تے اجیہے سرداراں دے نال آیا۔ بیہڑے
دشمنناں دے گوشت دے چاہوان سن۔

(۱۲۳) يَجْرُ مَجْرَ خَمَيْسٍ فَوْقَ سَابِحَةٍ
تَرْحَى بِمَوْجٍ مِّنَ الْأَبْطَالِ مُلْتَطِمٍ

اوہ وڈیاں کھاٹھاں مار دے ہوئے لشکریاں دا دریا
لے کے گھوڑیاں اتے سوار نیزے تے تیراں دیاں موجیاں

مال تے بہادریاں دے مال دشمن مال ٹکرا نڈااے۔

۱۱۲) مِنْ كُلِّ مُنْتَدِبٍ لِلَّهِ مُحْتَسِبٍ
يَسْطُو بِمُسْتَأْصِلٍ لِلْكَافِرِ مُصْطَلِمٍ

اسلام دے فرزنداناں وچوں محکم منن لئی ہر اک مطیع
سی۔ اللہ کولوں اجر لین دی امید رکھدا سی۔ تے
دشمن اتے حملہ اوہناں دی بھڑ پیٹن تے کفر دیاں بھڑاں
کھوتر کے سٹن نوں ہندا سی۔

۱۱۵) حَتَّىٰ غَدَّتْ مِلَّةُ الْإِسْلَامِ وَهِيَ بِحِمِّ
مَنْ بَعْدَ غُرَبَاتِهِمَا مَوْصُولَةَ الرَّحِمِ

ایتھوں تیکر کہ ملت اسلامیہ دی اوہناں دی بدولت
ایہہ حالت ہو گئی کہ پیلاں اوہ سب توں اڈتے غریب
دیس دے واسی سن تے ہن تاں وڈی برادری تے
عزیزا قارب والے بن گئے۔

۱۱۶) مَكْفُولَةٌ أَبَدًا مِنْ خَيْرِ آبِ

وَخَيْرِ بَعْلِ فَلَمْ تَيْتِمُوا وَلَمْ تُنْمُوا

ملت اسلام ہمیشہ لئی محفوظ تے قائم اے۔ ہر دشمن
توں۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم دے صدقے تے شفقت
پاروں۔ کہ پیو دلوں یتیم تے شوہر دلوں بیوہ نہیں ہو سکی

(۱۲۷) هُمْ الْجِبَالُ فَسَلُّ عَنْهُمْ مَصَادِمَهُمْ

مَا ذَا رَأَى مِنْكُمْ فِي كُلِّ مِصْطَدَمٍ

توجہ دے فرزند پہاڑاں وانگوں مضبوط تے قائم سن
اوسناں دے بارے اوسناں میداناں کولوں پچھ کہ اوسناں

نے ہر آزمائش دے میدان وسیع بیہٹری شجاعت دیوان مرد
دا اظہار کیتا۔ اوہ کیہو جہیا سی۔

(۱۲۸) فَسَلُّ حُنَيْنًا وَسَلُّ بَدْرًا وَسَلُّ أَحَدًا

فُؤُولَ حَتْفٍ لِّمُؤَادِهِ مِنَ الْوَحْدِ

حنین تے بدر تے احد دے عزوات توں پچھ کہ کاڈراں
لئی آقت تے بلاد دے دن تے عام تنگیاں دے سنے سن۔

۱۲۹) الْمَصْدِرِ الْبَيْضِ حُمْرًا يَعْدُ وَرَدَّ

مِنَ الْعِدَايِ كُلِّ مُسَوِّدٍ مِنَ اللَّحْمِ

صحابہ کرام چٹیاں تلواراں نون لال لہو پیا کے پچھایاں
لیاؤن والے ہیں۔ جیوں کہ تلواراں دشمنوں دے
کالے والوں وچ جانڈیاں سن۔

۱۳۰) وَالْكَاتِبِينَ بِسْمِ الْخَطِّ مَا تَرَكَتْ

أَفْلاَهُمْ حَرْفَ جِسْمٍ غَيْرِ مُنْعَجِمٍ

یعنی صحابہ کرام لکھدے تے نقش کردے سن۔ دشمن دے
پنڈیاں دے صفحیاں اتے ایٹھوں تیکر کہ اوہناں یاں قلموں
یعنی تیزیاں نے کوئی جسم داحرف نہ چھڈیا۔ پر نقطہ (بھٹ)
لاکے۔

۱۳۱) شَاكِي السَّلَاحِ لِمَنْ سَيَّأَمِيرَهُمْ
وَالْوَرْدُ يَمْتَأَزُ بِالسِّيَامِ مِنَ السَّلَامِ

اوہ صحابہ کرام رضی اللہ عنہم ہتھیاراں مال سچ کے بارے میں ہو کے ارج جانڈ
سن کہ اونہاں دے پھر یاں توں اوہ ممتازہ سند کے سن۔
چھوڑیں گلاب دا پھیل کٹڈے دارہ (خارہ دارہ) کھبان پوج
ممتازہ سند اے۔

(۱۳۲) يُصَدِّقُ إِلَيْكَ رِيَّاحَ النَّصْرِ نَشْرَهُمْ
فَتَحْسَبُ الْوَرْدَ فِي الْأَكْمَامِ كُلِّ كَمٍّ

صحابہ کرام رضی اللہ عنہم دی خوشبو تہاڈے کول فتح مکہ دیاں ہواواں
لیاؤندیاں نہیں تے تیں ہر اک زرد پوش توں ارج پاند
او۔ چھوڑیں گلاب شگوفیاں (گھبیاں) دتج

(۱۳۳) كَانَتْ فِي ظُهُورِ الْخَيْلِ نَيْبٌ رِيًّا
مِنْ شِدَّةِ الْحُرْمِ لَا مِنْ شِدَّةِ الْحُرْمِ

صحابہ کرام رضی اللہ عنہم گھوڑیاں دیاں کٹڈاں اتے سوار ارج
جاپدے چھوڑیں کہ چٹان اتے پودا اگیا ہویا اے۔ نہ
ایہہ کہ گھاہ یاں لکڑیاں دی پنڈ بدھی ہوئی۔

(۱۳۳) طَارَتْ قُلُوبُ الْعِدَىٰ مِنْ بَأْسِهِمْ فَرَقًا
فَمَا تَفَرَّقَ بَيْنَ الْبَصْرِ وَالْبُحْمِ

دشمن دے دل خوفِ مال اُڑ دے سن کہ خوفزدہ (ڈراکل)
ہو کے بکری دے میھے تے بہادر سوار و توح اوہنوں تمیر
مشکل سی۔

(۱۳۵) وَمَنْ تَكُنْ بِرَسُولِ اللَّهِ نُصْرَتَهُ
إِنْ تَلَقَّهِ الْأُسْدُ فِي أَجَامِهَا نَجِمٌ

جہنوں حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی مدد تے نصرت
حاصل ہووے جے اوہدے ساہمتے اپنی کچھار وچ
شیر وی آجائے تاں چپ رہ جائے۔

(۱۳۶) وَلَنْ تَرَىٰ مِنْ وَّلِيٍّ غَيْرِ مُنْتَصِرٍ
بِهِ وَلَا مِنْ عَدُوٍّ غَيْرِ مُنْقَصِمٍ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم دے دربار دے بیٹھ لاکے ہووے گا۔ اوہ کہی اوکس آستانہ دی مدد دے بغیر نہ ملے گا۔ تے دشمن نوں بغیر خستہ حالی نہ دیکھے گا۔

(۱۳۷) أَحَلَّ أُمَّتَهُ فِي حِرْزِ مِلَّتِهِ
كَاللَّيْثِ حَلٌّ مَعَ الْأَشْيَالِ فِي أَجْمِ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم نے اپنی امت نوں دین دے قلعے و ترح اناریا۔ جیویں شیر اپنے بچیاں نال کچھار و ترح بے فکر اتردا اے۔

(۱۳۸) كَمْ جَدَّتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ مِنْ جَدَلٍ
فِيهِ وَكَمْ خَصَمَ الْبُرْهَانَ مِنْ خَصِمٍ

کئی واری دلت دی مٹی اُتے سٹ دتا قرآن کریم نے اوہناں لوکاں نوں بیٹھے حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی شان و ترح ملت اسلامیہ و ترح جھگڑن آئے تے کئی واری غالب آئے متکرمین اُتے معجزے تے کراماتاں انکار کرن والے تے جھگڑالو گروہ اُتے۔

(۱۳۹) كَفَاكَ بِالْعِلْمِ فِي الْاِحْيَاءِ مَعْجَزَةً
فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالنَّادِيَةِ فِي الْيَتَمِ

کافی اے تینوں حضور صلی اللہ علیہ وسلم دا اوہ علم جیہڑا
بغیر پڑھیاں پہلے زمانے توں تبلیغ دے دناں تیکر
ظاہر ہويا۔ کہ اوہ تاں آپ ای خود معجزہ اے۔

(۱۴۰) خَدَمْتُهُ بِمَدِيحِ اسْتَقِيلُ بِهِ
ذُنُوبَ عُمَرُ مَضَى فِي الشَّعْرِ وَالْحَدِيمِ

میں حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی مدحت کر کے ایہدے وسیلے
نال اوس عمر دے گناہاں دی معافی طلب کیتی اے۔ جیہڑی
شعر لکھن تے دنیا دے چاہواناں دی خدمتاں وچ
گوائی اے۔

(۱۴۱) اِذْ قُلْتُ لِي مَا رَحِشِي عَوَاقِبُهُ
كَانَتْ بِي بِمَا هَدَىٰ مِنْ النِّعَمِ

ایہناں دوہاں گلاں یعنی شعر گوئی تے اہل دنیا دی خدمت
 نے میری دھون و توح ابھی گانی (بدھی) پائی اے
 چہدے انجام توں ڈر دا ہاں تے سمجھدا ہاں کہ ایہناں
 گناہاں دا ہار پاکے میں اوس صدقے دے جانور وانگوں
 ہاں۔ جیہڑا پٹہ پاکے کوہن لئی لیجایا جاندا اے۔

۱۲۱ اطعت غی الصیافی الحالین وما
 حصلت الاعلی الا ثام والندم

میں شعر لکھن تے بادشاہاں دی خدمت دوہاں حالتاں
 و توح پچنے و توح گمراہی دا حکم منیا تے گناہیاں شرمندگی
 دے سوا کچھ حاصل نہ ہو یا۔

۱۲۲ فیا خسارة نفسی فی تجارتها
 لم تشتتر الدین بال دنیا ولم تستم

افسوس میری جان خسارے دکھاٹے (دکھاٹے) و توح گئی کہ اوہنے
 دنیا چھپڑ کے دین نہ خریدیا تے نہ خریدن اُتے غور کیا۔

۱۲۳) وَمَنْ يَبِعْ اَجَلًا مِنْهُ بِعَاجِلِهِ
 يَبِنُ لَهُ الْغَيْبُ فِي بَيْعٍ وَفِي سَلَامٍ

یعنی جیٹا شخص آخرت کی دنیا دے بدلے دیکھے۔
 اور ہنوں نقصان ظاہر ہووے گا۔ خواہ وہ بیع (تقدیر)

کے ہووے۔ یاں بدھنی بیع موعود یعنی سلم (میل پہلاں
 تار دے تے شے بعد و بیح ملے۔) کہندے نیں۔

۱۲۴) اِنَّ اٰتِ ذَنْبًا فَمَا عَمَدِيْ بِمَنْتَقِصِيْنَ
 مِنَ النَّبِيِّ وَاَحْبَلِيْ بِمَنْصَرِيْمِ

جہانوں میں گنہ گار ہاں۔ پر میرا اطاعت اور معاہدہ
 اور دے نالوں ٹٹن والا نہیں۔ جیٹا میں حضور
 صلی اللہ علیہ وسلم نال کیتا تے میری عقیدت تے پیار
 دی رستی ٹٹن (کتر بچن) والی نہیں۔

۱۲۵) فَاِنَّ لِيْ ذِمَّةً مِنْهُ بِتَسْمِيَّتِيْ
 مُحَمَّدًا وَهُوَ اَوْفَى الْخَلْقِ بِالذِّمَمِ

کیوں ہے میرا نام محمد اے۔ میںوں میرے حضور صلی اللہ علیہ وسلم
 دے حضور و تح امن لازمی اے۔ ایس لی کہ حضور
 اپنے وعدہ نون پورا کرن و تح و او فی الخلق ساری
 مخلوق توں بہتے وعدہ پورا کون والے نیں۔

۱۲۷) اِنْ لَّمْ يَكُنْ فِي مَعَادِي اِخْتِيارِي

فَضْلًا وَّ اِلَّا فِقْلُ يَازِلَّةَ الْقَدَمِ

جے حضور صلی اللہ علیہ وسلم میرے مرن دے بعد میرے
 دستگیر نہ ہوں تاں اکھٹا کہ اے تِلکن والے پیر والے
 ذلیل!

۱۲۸) حَاشَا اَنْ يُّحْرِمَ الرَّاحِي مَكَارِمَهُ

اَوْ يَجِيعَ الْجَارُ مِنْهُ غَيْرَ مُحْتَرَمِ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم دے کرم دی شان ایس توں پاک
 اے کہ اونہاں دے بُو ہے اُتے متگن والا پھرتی
 امید لے کے جاوے اوہ بخشیش حاصل کیتے بخیر
 محروم تے مایوس پچھاواں پرت آوے۔

۱۴۰، وَمِنْذُ الزُّمْتُ أَفْكَارِي مَدَائِحَهُ
وَجَدْتَهُ لِحَدَاصِي خَيْرِ مُلْتَرَمِ

حدوں توں میں اپنے فکر (سوچاں) و توح حضور صلی اللہ علیہ وسلم
دی نعت لکھتی لازم کہتی۔ میں سمجھا ہاں کہ میں بہترین
پتاہ دی تھاں لکھ لئی۔

۱۴۱، وَلَنْ يَفُوتَ الْغَيْ مِنْهُ يَدَا تَرِيثُ
إِنَّ الْحَيَا يَنْبِثُ الْأَزْهَارَ فِي الْأَكْمِ

بھیڑا غریب سہتہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی بارگاہِ ول
ودھے اوہ کہی دولت لین توں بناں پرت دا نہیں
بارش ہندی اے تاں پہاڑ دیاں ٹپسیاں اُتے وی
پھل کھڑا دیندی اے۔

۱۵۱، وَلَمْ أَرِدْ زَهْرَةَ الدُّنْيَا الَّتِي قَطَفَتْ
يَدَا زُهَيْرٍ بِمَا أَثْنَى عَلَيَّ هَرَمِ

میں حضور صلی اللہ علیہ وسلم کی نعت توں اودہ تازگی تے
 لوجھ حاصل کرنا نہیں چاہندا۔ جیہڑا زہیر بن ابی سلمیٰ
 مشہور شاعر دے سہھاں نے سنان بن ہرم دی تعریف دے
 صلے و بیح (عام) حاصل کیا۔

(۱۵۲) يَا اَكْرَمَ الْخُلُقِ مَا لِي مِنْ الْوُدِّ بِه

سَوَاكَ عِنْدَ حُلُولِ الْحَادِثِ الْعَمَمِ

اے بہترین بہاناں دے کریم صلی اللہ علیہ وسلم آپ دے سوا
 میرے لئی کوئی جگہ نہیں۔ جھٹھے ہر لکاواں۔ مصیبتاں
 دے عام نازل ہون دے سمے۔

(۱۵۳) وَلَنْ يُصِيقَ رَسُولَ اللَّهِ هُدَايِي

اِذَا الْكَرِيمُ تَجَلَّى بِاسْمِ مُنْتَقِمِ

یعنی حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی عظمت (وڈیائی) تے شان
 میرے لئی تنگ نہ ہووے گی۔ حشر دیاڑے منتقم
 حقیقی دے ناں نال اپنی شان ظاہر فرماؤن گے۔

۱۵۱) فَإِنَّ مِنْ جُودِكَ الدُّنْيَا وَضَرْبَهَا
مِنْ عُلُومِكَ عِلْمَ اللُّوحِ وَالْقَلَمِ

صورتِ صلی اللہ علیہ وسلم آپ دے ای جود (سخاوت) تے
رم (توس) دے صدقے نال دُنیا اے تے اوہدی
نہ یعنی آخرت دا جود تے لوحِ قلم دے علم آپ دے
علومات دے دائرے دا اک جزو ہین۔

۱۵۲) يَا نَفْسُ لَا تَقْنَطِي مِنْ رَحْمَةِ عِظَمَتِ

۱۵۳) الْكِبَائِرِ فِي الْعُفْرَانِ كَاللَّمَمِ

اے نفس اپنے گناہوں دے سبب نال جھپڑے ہو بہت
ڈرے گناہ ہو گئے نیں۔ اوہناں دی رحمت توں مایوس
نہ ہو۔ کیوں جے بخشہارتے رحمت دے ہتھ دیاں
وڈے گناہ وی نیکے ہو جاندے نیں۔

۱۵۴) لَعَلَّ رَحْمَةَ رَبِّي حِينَ يَقْسِمُ مَا
نَأْتِي عَلَى حَسْبِ الْعَصِيَانِ فِي الْقِسْمِ

ہو سکا اے کہ رحمت الہی ۹۲ دی حدوں و نڈ ہووے تا
ہو سکا اے۔ میرے گناہوں دے برابر میرے جھٹے
و توح آجائے۔

(۱۵۷) يَا رَبِّ وَاَجْعَلْ رَجَابِي غَيْرُ مُنْعَكٍ
لَدَيْكَ وَاَجْعَلْ حِسَابِي غَيْرُ مُنْعَكٍ

الہی اپنی بارگاہ و توح بخشو دے دیہاڑے میری امید
دے خلافت نہ کرتے میرا اعمال نامہ بخشش حاصل
کرن والیاں تالوں پاڑ کے دکھرانہ کر۔

(۱۵۸) وَالْأُطْفُفُ بِعَيْدِكَ فِي الدَّارِ الْبَارِئَةِ
صَبْرًا مَتَى تَدْعُهُ إِلَّا هُوَ الْبَاهِزُ

الہی اپنے بندے اُتے دین تے دُنیا و توح رحم فرما
کیوں جے اوہدا صبر ایٹاں کز وراے کہ حدوں ڈرتے
گھبراہٹ داسا ہمتا ہووے تاں ایہہ نش جاندا اے
یعنی صبر جاندا رہتا اے۔

(۱۵۹) وَأَعِزَّنِي لِسُحْبِ صَلَاةِ مِنْكَ دَائِمَةً
عَلَى النَّبِيِّ بِمُتَحَلِّ وَمُنْسَجِمٍ

تے رحمت دے بدلاں نوں حکم کرو کہ اوہ درود تے سلام
دیاں موسلا دھار بارشان رحمت دے جا ہواناں آتے
انج کرن کہ سدا جاری رہوے۔

۱۶۰ وَالْأُلَّالِ وَالصُّحُبِ ثُمَّ التَّابِعِينَ لِحَمْدِ

أَهْلِ التُّقَى وَالنُّقَى وَالْحِلْمِ وَالْكَرَامِ

حضور صلی اللہ علیہ وسلم دی آل تے تابعین آتے رحمت
فرما۔ بیہڑے پر ہیزگار، برگزیدہ و صفاں والے
جرن والے تے شرافت والے ہین۔

ثُمَّ الرِّضَاعِ عَنِ أَبِي بَكْرٍ وَعَنْ عُمَرَ

وَعَنْ عَلِيٍّ وَعَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ

فیرا صنی ہو حضرت ابو بکر تے حضرت عمر توں تے حضرت علی تے
حضرت عثمان توں کہ اوہ صاحب کرم ہین رضی اللہ تعالیٰ عنہم اجمعین

۱۶۱) مَا رَمَحَتْ عَذَابَاتِ الْبَانِ مِخْ صَبَا

وَاطْرَبَ الْعَيْسَ حَادِي الْعَيْسَ بِالنِّعَمِ

تیریاں رحمتاں نازل ہندیاں رہن - جدوں تیکر بہا ردا
 ہووا بان دے ر کھ دیاں شاخاں نوں ہلا تری رہوے
 تے جدوں تیکر اوکھاں نوں شتر بان اپنے نغمیاں نال
 مسنت کردا رہوے۔

(۱۶۲) **وَاعْفِرْ لَنَا سِدِّهَا وَاعْفِرْ لِمَارِئِهَا**
سَأَلْتُكَ الْخَيْرَ يَا ذَا الْجُودِ وَالْكَرَمِ

تے بخشش کر ایہہ مصنف دی تے بخشش کر ایہہ
 پڑھن والے دی - بے شک میرا تیکھوں ایہہ سوال لے
 یا صاحب بخشش تے صاحب کرم دے

پنجابی زبان و تح قصیدہ بردہ شریف داسب توں عمدہ منظوم ترجمہ

۹۵

طیب الوردۃ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قصیدہ بردہ شریف بزبان عربی

مصنف: امام محمد بن سعید بوسیدی

پنجابی روپ: فقیر اثر انصاری فیض پوری

پہلی فصل

فی ذکر عشق رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

محبوب دی یاد تے ہواناں گلاں باتاں

ذی سلم دے گواہتدیاں دی کیہہ یاد اے تینوں آئی

لہورنگے ہنجواں دی تیریاں اکھیاں جھڑی اے لائی

اے ذی سلم عرب و تح اک خاص جاگہ دانانا اے۔ سلم اک رکھ داناناں دی آ

بیٹھ اپنیوں دے رکھ وانگوں ہند اے مگے تے مدینے دے وچکار اک جنگل

وچ سلم نامی رکھ اے۔ جتھے آنحضرت ص نے مکہ معظمہ توں مدینہ منورہ آؤندیاں

کچھ چور آرام فرمایا۔ بعض دے نیڑے سلم دے معنے دار السلام اے۔

بیٹھ اجنت و تح اک مقام اے۔

(۲)
 یاں ہواواں کاظمہ و لوں آ آ کے ستا ون
 یاں فیر کوہ اضم دے و لوں بجلیاں چک دکھاؤ
 یاد اوہناں دی تیرے تائیں رات دے تڑ فاندی
 تیریاں اکھیّاں وچوں لہو دی اٹھر ہے وگاندی

(۳)

کیہہ ہو یا دو اکھیّاں تیریاں تائیں شام سویرے
 جے توں آکھیں نہ ہن روو روئیاں ہن ودھیرے
 دل تیرے نوں کیہہ ہو یا اے دیو میں جے تسلا
 ہو جاندا غمگین نہ یادہ پہلاں نالوں جھلا

(۴)

کیہہ ایہہ عاشق سمجھ بیٹھا اے ہے جو نیر وکائے
 راز محبت لکیا رہسی جگ نوں نظر نہ آئے
 کدوں لکایاں لک سکدا اے بھیت محبت والا
 جدوں کہ اتھرو جاری ہیگے وگ وگ بھرن پیالا
 دل دے وچوں شعلے نکلن لانبو پئے لگاؤن
 عشق محبتاں دے غم ڈاڈے چہریوں نظریں آؤن

۱۔ کاظمہ توں مراد گنبد خضریٰ اے۔ کاظمہ اک شہر دا نا اے
 جنہوں اللہ تعالیٰ نے قیامت تک لئی منور فرمایا اے۔
 ۲۔ اضم مدینہ منورہ دے لاگے اک پہاڑ اے۔ جتھے اخضر جلوہ گروا

(۵)

تینوں جے پیار نہ ہندا کھنڈراں تے نہ روندنا
بان دے رکھ علم پہاڑ دے نہ چھیرے بھوندا

(۶)

ایس محبت پیاروں توں ہن کوئی ہوویں انکاری
حدوں کہ ایس محبت اتے ہنجو تیرے جاری
دل دا مرض گواہ اے وڈا اک پل چین نہ اوے
ہجر فراق دا آن النبا مٹ مٹ لانبو لاوے

(۷)

عشق دے غم نے تیریاں گلھاں تے نشان بنا
گریتے بکا لاغزی کیویں جان لکائے
چیمز و توح پھل سر، ہیوں وانگوں ورت گیا زردایاں
شاخ غم رکھ لال دے وانگوں لالیاں مکھ تے چھایاں
ہن انکار بے سود ہیکارے و جیا عشق تگارا
عشق تیرے دا واقف جانو ہو گیا اے جگ سارا

(۸)

ہاں میں راتیں سیر کرن نوں قدم سی گھرتوں چایا
اوس محبوب پیارے دا تہ خیال میرے دل آیا

اے بان اک رکھ اے۔ جیہڑا مکہ مکرمہ دے لاگے سی۔ جیہڑی چھانویں
آنحضرتؐ نے ہجرت دے دیہاڑے قبیلہ فرمایا۔

اے علم پہاڑ توں مراد مکے دے پہاڑاں توں جبل ابی قبیس یاں جبل حرا
یاں غار ثور اے۔ جیہڑے و توح آنحضرتؐ نے قیام فرمایا۔

او ہنسنے کرے چین دتا سی راتیں نیتد نہ آئی
 عشق سے وچ سواد نہ رہندا دانیان گل سنائی
 اکھن بھٹن جاگن دے وچ ماسہ لطف نہ رہندا
 بجر محبوب کھیں اکھیاں وچوں ہردم پانی و ہندا

(۹)

اے قبیلہ عذرہ دے عشق فراق دے مارے
 مینوں توں ملامت کر کے طعنے دیویں کھارے
 میں مجبور ہاں عشق دے پاروں سمجھ میری معذوری
 جے انصاف توں کردا سبجناں میرے نال ضروری
 کدی ملامت نہ توں کردا حال میرے دے اتے
 جاگئے اثر فقیرا راتیں لوکیں سکھ نال ہستے

(۱۰)

میرا حال تیرے تک پچیا شمالا میں بہیا ہوویں
 اکھدا بہندا عشق بجر وچ بک بک ہن جو روویں
 میرا کھیت ہن پچخانوراں توں لکیا چھپیا ناہیں
 عیب جو لوکیں طعنے مارن مینوں شام صباہیں
 پر میرا ایہہ مرض عشق دا مینھنوں اڈ نہ ہووے
 کھانویں سٹخن چینیاں دا جتھہ رستے مل کھلووے

۱۔ حضرت اسمعیٰؑ فرماتے ہیں۔ قبیلہ بنی عذرا میں وچ اے۔
 ادہ کی فصاحت تے بلاغت مثالی اے۔ ایس قبیلے دے کئی گھرو عشق
 وچ جاناں دے چکے ہیں۔ ایس قبیلے دیاں عورتاں بڑیاں پاکدامن تے باجیا
 ہندیاں ہیں۔ واقف تے عذرا ایسے قبیلے دے سچے عاشق سن۔

(۱۱)

توں نصیحت مینوں کیتی نہ میں ہن جو کیراں
پر میں اوہنوں سناں نہ ہرگز رُخ نہ اپنا پھیراں
ایس لئی کہ عاشق صادق ہندے کتوں بولے
منکے چینی نے اعتراضوں تن من ایہتاں گھولے

(۱۲)

اے نصیحت کرنے والے توں کی اثر پاویں گا
کر نصیحتاں میرے تائیں اپنا سر کھپاویں گا
ہن میں ویتھ بڑھا پے پہنچیا دارھی بگی ہوئی
ساری عمر لنگھائی پھر کے عمل نہ کیتا کوئی
جا توں اپنا کم کر سجناں نہ دماغ کھپائیں
ایس عمر ویتھ و عظیم ترے دا اثر میرے تے ناہیں

دو جی فصل

تو ہمیش نفسانی توں اپنے آپ نوں باز رکھن دج

(۱۳)

میرے نفس امارہ ہرگز نہیں نصیحت منی
میں جہالت پاروں ہر دم کچھ لئی اپنی کئی
بچپن ایہنے سوں لنگھایا آیا عہد جوانی
اوہ وی غفلت ویتھ لنگھایا لنگھیا برتوں پانی
آن بڑھاپا وارد ہو یا لنگوں گود بوں رہیا
ہن سمجھاؤ ناں میں مود کہ توں نہ سمجھا ئیاں جہیا

(۱۴)

اوہ پروہتا بے تکلف سر میرے تے آیا
 جتہوں کہن بڑھاپا لوکیں اوہنے کیتا سایا
 چنگے عمل نہ کر کے کوئی میں سو اگت کیتا
 ایہدی نہ توقیر میں کیتی نہ میں پاٹا سیتا

(۱۵)

جے میں جان دا ایس بڑھاپے دی نہ شان ودھاسا
 میرا بھیت جو کھل گیا اے ہن میں کوہیں ککاساں
 بگی دا ہڑھی لوں لا وسمہ اپنا بھیت ککاندا
 وچ خضاب دے ہوس ہوا میں ساریاں میں چھپاندا

(۱۶)

کون ہیگا جو نفس میرے دا اتھر گھوڑا روکے
 منہ زوری گراہی ولوں کیہڑا آکے ٹوکے
 جیونکر اتھرے گھوڑے دی منہ زوری لوکیں توڑن
 پالگاماں تے کر یالے رخ گھوڑے دا موڑن

(۱۷)

ایہہ نہ سمجھ نہ رکھ امیدیاں کر کر عیب توں بھارے
 طبع گناہواں توں زح جاسی عیب چھڑیں گاسارے
 ہرگز ایسا کدی نہ ہووے بہتا جیہڑا کھاوے
 جڑھ کھاوون دی ودھ جانڈی اے آخر کھا پادے

(۱۸)

نفس امارہ اوس نیچے دی مثل ہند اے بھائی
 شیر خواری و تح جس دے تائیں ہووے نہ مناعی
 نہ کوئی ہووے روکن ٹوکن والا آل دوالے
 تاں جوانی ددھ پیون دی حرص اپنی توں پالے
 جے رضاعت مدت دے و تح اوہا ددھ چھڑا پئے
 نال آسانی چھڑ دیوے گا نہ کوئی اوکھت پائے

(۱۹)

روک توں خواہش نفس دے تائیں مت اوہ غالب آوے
 ڈر توں خود مختار نہ بن جائے توں کوئی جھل کھڑاوے
 بے شک حدود وی خواہش نفس دی غالب آجاندی
 دیندی کر بلاک بندے نوں عیب دار بناندی

(۲۰)

رکھ نگاہ نفس دے اتے جیو نکر مال پراند
 پھڑکے سوٹی پاکے چھکا فصلاں توں لنگھانڈے
 نفس جے وارڈ توں بھن کے لنگھے کھاو جاہریالی
 پکر ڈنگوری اوہنوں موڑیں کر ڈاہڑی رکھوالی

(۲۱)

ایس نفس نے لکھاں واری لذت دنیا چکھتی
 جو ایہک حق قاتل ہسی کھا کھا کڈھی دکھتی

پر انسان بے خبر رہ گیا اور سنا یہ کھل جاتی
تھندیاں تے سوادہ چیزاں دے وچ زہر نہانی
ایہہ مرغھن تے سوادہ چیزاں زہر پھیلادون
آخر نفس ہندا اے مردہ دب قبر وچ آون

(۲۲)

ڈرتوں نفس دے مکر فریبوں تے وسواسوں بھائی
بھکھ تے زج کھاون دے اندر ہندی اے تباہی
ایس لئی کہ بھکھ دی شدت بہتا ضرر پوچاندی
بدبصنی دے نالوں بھٹیری مندے بول کدھانڈی

(۲۳)

ہنجوتوں وگاندا رہو ہن اینہاں اکھیاں تھانی
تک تک کے حرام چیزاں نوں بیت گئی زندگانی
ہو شرمندہ ایس فعل توں کتاں نوں ہتھ لاویں
ہن حرام چیزاں دے وئے تگ نہ توں بھاویں

(۲۴)

ہو مخالف نفس امارہ تے شیطان دا جانی
جدو بکھیں توں دوہاں تائیں کرتوں نافرمانی
بھانویں کرن نصیحتاں تبتوں کرن جے خیر خواہی
فیروی وہم تے شک توں سمجھیں نہ کر دین تباہی

اے آنحضرت نے فرمایا۔ کاد الفقر ان یكون کفرًا
تنگدستی کدی انسان نوں کفر تیکر اُپڑا دیندی اے۔

نہ کر پیروی نفس شیطان دی بنن ایہہ بھانویں تیرے
 بھانویں بنن مخالف تیرے رکھن و ترح ہنیرے
 دشمن تے حاکم توں نیڑ یوں چنگی طراں توں جاتیں
 کیڈے بد ہندے نیں دو نوں جا پھڑاؤن تھاتیں

وتح درگاہ خدادی ہردم اپنا سبب چھکاواں
 قول بے عملے توں رب کولوں میں معافی چاہواں
 ایسیاں گلاں کر کر دساں آپ نہ عمل کماواں
 کر تقریراں منبراں اُتے عالم پیاسداواں
 ایہہ تاراں رنج سیانے سمجھن لکھاں و غط سنائیے
 کیسے دامتدا بانجھ عورت دی جھولی چوہیں بھائیے

تینوں حکم نیکی دا دیواں خود نہ عمل کمایا
 کی اثر اوس گل دے و چوں کرے گا قائم پرایا

نہ میں نقل نمازاں پڑھیاں و پہلیاں وقت گویا
 آخرت دا میں مرن توں پہلاں توشہ نہ بنایا
 فرض نماز دی کر ادائی سوں کے وقت لنگھایا
 نہ میں نقلی روزے رکھے روزہ فرض نبھایا

نیجی فصل

درمدح رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

(۲۹)

ترک کبیتی میں سنت نبویؐ نفس نے ہوش بھلائی
جنہاں ویتج ہنیریاں راناں جاگ کے رات لکھائی
ایتھوں تیاک عبادت کبیتی ورم پیراں تے آئے
سج گئے قدم مبارک آپؐ دے توں اوہ منوں بھلائے

(۳۰)

پتھر ٹھکھ دی پاروں بھیا بطن نوری دے تائیں
اوس نوزانی مکھڑے والے دیس عرب دے سائیں
ایتی پسلیاں تھلے سرورؐ نازک جلد نوزانی
پتھراں دے نال گھٹ کے کسی پاک خدا دے جانی

(۳۱)

اچے کوہ سونے دے بن بن دیون آ وکھالی
پر سرکارؐ نے تکیا وی نہ ایدی ہمت عالی
اچے حوصلے استغناؤں نظر نہ آپؐ اکھائی
ایہ دنیا دا مال پچھاتا پاک رسول الہی

(۳۲)

آنحضرتؐ دے زہد دے تائیں لوڑاں پختہ کیتا
ہر اوکڑ ویتج سرور عالمؐ جام صبر دا پیتا

ایسے لیٹی کدی وی لوڑاں غالب آؤندیاں ناہیں
پد ہیزگاری تے عصمت اُتے اندر دوسراہیں

(۳۳)

کچھ دُنیا دیاں لوڑاں آ آ مُکھ بنی دا مورن
اوہ محبوب خدا دا ہسیگا کدوں عبادت چھوڑن
جے نہ بنی پیارے ہنڈے نہ جلوہ فرماندے
تاں دُنیا نوں عدم توں خالق ظاہر نہ کراندے

(۳۴)

پاک محمدی سرداری ہسیگی دو جہانے
کائنات دے ملجا ہسیگی وُتد دے فیض خزانے
جنّ انساناں دے اوہ مولا رحمت بن کے آئے
عرب تے عجم دوہاں دے والی اللہ پاک بنائے

(۳۵)

بنی اساد دے حکم پوچاندے تے نہی فرماندے
کوئی نہ مثل حضور دی ہسیگا ایسا فرض نبھاندے
صدق تے وعدے دے وِتج آپ اثنانی نظر نہ آیا
ہاں تے نہ وِتج اُچّا رُتبہ آپ جہیا نہ پایا

(۳۶)

اوہ حبیب لبیب خدادے ہے امید ایہہ بھاری
روز حشر نوں کرن شفاعت نال خدادی یاری

اوسدے اُمتیاں اُتے بیٹری اوکڑ بنے گی بھاری
 وِتج مُصیبت سختی دے اوہ کرسن گے عمنجوار کی

(۳۷)

اوس حبیب لبیب خدادے اُچّا رُتیرہ پایا
 سیدھے کونین اُسند تقاین دی بن کے آیا
 سائوں آ حبیب خدادے دین دی طرف بلایا
 جنھے اویدا دامن پھڑپھا اوہ نہ رہیا ترہایا
 جس اطاعت اویدی کیتی برکت رحمتاں پاوے
 ایہ رستی نہ ہرگز ٹٹدی خود مولا فرماوے

(۳۸)

سادے نبی فوقیت پائی باقی نبیاں اُتے
 شکل نے صورت ظاہری اندر نور دے نال پرتے
 سوہنا خلق باطن دے اندر لاٹاں تے چمکارے
 کپھڑا نبی حضور دے رُتیرے وُلے جھاتی مارے
 علم تے کرم دے اندر اویدا ثانی ہرگز نہاں
 سارے نبیاں وِچوں افضل اندر دو سر ایں

(۳۹)

سب نبیاں نے آنحضرت دے درتے تگہ ہے لائی
 فیض دا بحر ٹھاٹھاں پیامارے طالب سب لوکائی
 جیونکر وِتج دریاؤں چلو پانی کوئی پیوے
 یاں اک گھٹ بارش دے وِچوں پی کے مردہ چوے

انج تمامی مُرسل نبیاں آس فیض دی لائی
ابراکم دا چھم چھم و سبارہ گئی تھوڑنہ کائی
(۴۰)

سب مُرسل دربار رسالت توں پئے لیندے چائن
اپنے اپنے منصب تائیں ایس بُدھے تے چائن
اپنی اپنی شان مطابق حاضر رسندے سارے
آپ دے علم دے اگے نقطے وانگوں مین و چارے
یاں فرحکمتاں و چوڑاں اوہناں حکمت ہے اک پائی
چن دے کوہر جیونکو تارے لیندے نیں رشتائی

(۴۱)

آنحضرت دی ذات مبارک اچیاں شاناں والی
باطن ظاہر خوبیاں دے و بیح ارفع شان کمالی
سب رُوحاں نوں جیڑے خالق کہہ کے کن بنایا
آپ نوں ہے محبوب اوس چنیا عرش تے کول یلایا

(۴۲)

اوہ مقدس ہستی ایسی اللہ پاک بنائی
اوس دے و بیح محاسن کسیدی شریکت ہے نہ کائی
آپ دے جوہر حسن نرالے کوئی ثانی ناہیں
آپ دے باہجھوں کسے دے اندر وندے تہیں ب سائیں

(۴۳)

عیسیٰ نبی دی جیویں عیسانی نعت ہین سناندے
آپ نوں رب دا پتر کہندے ذرا نہ اوہ شرماندے

اے آج نہ آکھیں ہرگز ہرگز نبی محمدؐ تا نہیں
جو کچھ آکھیں سو توح کے آکھیں سو توح کے گل سنائیں

(۴۴)

نسبت کرتوں اپنی بتدیا نبی محمدؐ و تے
اچیاں شانناں والا بتی اے باقی مرسل تھلے
جہنی چاہویں شرف تعظیموں ادنی نسبت جوڑیں
کیر عزور حماقت والا کاسہ اپنا توڑیں
نسبت کرادہناں دے رتے و تے چناں چاہویں
اچیاں شانناں والے اوہ نیں توں کیوں فیض نہ پاویں

۱۰ حضرت مسیح علیہ السلام دے بعد عیسا ثیاں و توح تفرقہ پے گیانے بہر
فرقے بن گئے۔ تن و ڈے فرقے سن۔ ملکانیہ، نسطوریہ، یحیی
ملکانیہ: ادہناں دو بادشاہاں دی جماعت داناناں اے۔ جو
روم دے وڈ وڈ پیریاں وچوں سن۔ ادہناں دا عقیدہ سی کہ مسیح و
لاہوت نے ناسوت اکٹھے ہو گئے سن تے مریم وچوں اللہ انلی جمیا۔ اچھا
دی سند پیشی کر دے سن۔ انک انت الاین الوجد
یعنی توں بیشک اکلا پیراں۔ حالانکہ ایٹھے ابن توں مراد مقرب تے معر
بندے توں سی۔

نسطوریہ: نسطور حکیم دی تابعین جماعت داناناں نسطوریہ
ایہ مامون دے عہد و توح ظاہر ہوئے تے ادہناں نے انجیل و زخ واد
گھانا کر کے اکھیا۔ عیسیٰ و توح خدا دا وجود و توح یا ہو یا اے۔ (باقی آگے)

(۲۵)

بے شک آپ دی خود بیاں دی اے حد حدود تہ کائی
ایسی سوہتی صورت خالق کدھرے نہیں بنائی
کیہڑا شخص فیصیح بولن و ترح کرے جو حق ادائی
مُنہ تھیں بول کے شان بتا دے سُن دی رہو لو کائی

(۲۶)

جے توں ساڈے بنی اُدی قدر و منزل توں پھیا تیں
آپ دے معجزے ساہنے رکھ کے دِلوں بجانوں جانیں
حدوی ناں اوسہاں ادا لے کے چھوک یقینوں ماریں
زندہ ہوں پراتیاں ہڈیاں لوہیا پانی تاریں

بچھے صفحہ دا بقیہ
عویسیا : اک شخص یعقوب نامی سی۔ اوہدا عقیدہ سی کہ کلمہ
نقلب بہ لحم ہو کے دم ہو یا تے اوہ خدا بن گیا تے اوس خدا دا ناں مسیح
ویا تے مسیح ظاہر بجسد عنصری ہو گیا۔
آنحضرت دے عہد و ترح اک جوان مر گیا۔ جہڑا الفاری سی۔ اوسنوں کھن
ڈنا گیا۔ اوہدی ماں و ڈھیری نے اُکھٹی آئی۔ اوسنوں اوہدے جوان پتر
موت دیا خبر دتی۔ تاں اوہنے نبی پاک دا صدقہ پاکے دعا منگی۔ اوہدا
پتر زندہ ہو گیا۔ اوہنے گلاں کیتیاں۔ اوہ کھلو گیا تے حاضرین نال اوہنے
ٹی کھا دی۔ ایہہ آنحضرت دی اُمت دا ادنیٰ کمال اے۔ آقا دے کیا کہنے۔
حضرت جابر بن عبد اللہ نے آنحضرت دی دعوت کیتی۔ بکری دا
دن پکایا۔ میزبان دے دو پتر تکے پٹے سن۔ وڈے تے کھید کھید

و توح چھوٹے بھرا دی دھون اُتے چھری پھیر دیتی۔ وڈے نے یہ
توں ڈر کے کوٹھے توں سچال مار دیتی۔ میٹھاں نوں اندر رکھ دتا
بیریل امین حاضر ہوئے۔ عرض کیتی یا رسول اللہ! ایہ روٹی جا بڑے
پیتراں نال کھاؤ۔ جا بڑے اُنحضرت نوں دونوں لاشاں دکھایا
تاں فیر اُنحضرت نے اوہناں دے زندہ ہون دی دعا فرمائی۔ اللہ
نے فوراً اوہناں نوں زندہ کر دتا۔ اوہ اُٹھے تے حضور دے نال
دستر خوان اُتے اوہناں ٹکڑ کھا ہا۔

(۴۷)

آنحضرت نوں اُمت اپنی اپنی ہے پیاری
ہر کم اندر ایس اُمت دی آپے کیتی دلداری
نہ مشکل آزمائش دے اندر اُمت تائیں پایا
جیونگر پہلیاں اُمتاں اندر حکم سحت سی آیا
جسدی پاروں ساڈیاں عقلاں عاجز ہندیان بھائی
تھک جانڈے اسیں کر دے کر دے مل لیندے گمراہی
ساڈے اُتے آنحضرت نے شفقت ہے فرمائی
نہ ای اسیں جیران ہوٹے آں نہ ای شکاے راجی
شک شے داساڈے اُتے موقعہ کدی نہ آیا
اکھے واہ شریعت اُتے اساں نہ عمل کھایا

لہ شریعت ماضیہ و توح سی کہ قتل بالعمد ہووے یلی بالخطا دوہاں و توح
قصاص یاں حرمت دیتے یاں قطع اعضاء و حاطیہ یاں قرصن موضع نجاست یاں
قتل نفس فی النوبہ، قطع ثوب نجس یا المتقرضن، ترک عمل یوم السبت، عدہ

جواز صلوٰۃ فی غیر الکنائس، فرضیت نماز پچاس بار رات دن ویتح۔ مال
دا چوتھا حصہ زکوٰۃ ویتح۔

(۴۸)

مخلوقات بنی سرور دی کیہہ حقیقت جانے
عاجز آگئی ساری دنیا اندر ہر زمانے
پہلوں کوئی نہ ہو یا ایسا نہ ای پچھوں ہووے
جہڑا ویتح دربار رسالت عاجز نہ کھلووے
لاجواب نہ ہو گیا ہووے اندر کل لوکاٹی
ایسیاں اچیاں سچیاں شانان دتیاں آپ الہی

(۴۹)

آنحضرت دی سورج وانگوں ہے مثال پیارے
دیکھن دے ویتح نکا جتاں دوروں جھاتیاں مار
حدوں وی اکھیاں کھول کے دیکھو شعلے آکھنڈ
اکھیاں نون سوارت پاروں اثر جی جھولے پیندے

(۵۰)

کیوں کر جانے دنیا آپ دی اصل حقیقت ساری
آپ دے شانان تائیں سمجھے کیونکر امت و چاری
حدوں کہ امت دنیا داری دے خواباں ویتح سستی
رات دتے ویتح نفس ہواواں کھوتے وانگوں جتی

(۵۱)

آنحضرت دے معاملے اندر ساڈا علم نکارا

کہ اوہ بشر دی صورت آئے چمک پیا جگ سارا
 پر اوہ سب مخلوق خدا دی توں نہیں افضل اعلیٰ
 آخری نبیؐ محبوب خدا دا اچھاں شانوں والا

(۵۲)

پہلے نبیاں اپنے اپنے معجزے جو دکھائے
 بے شک ساڈے نبیؐ دے نوروں سارے نبیاں پائے
 آنحضرتؐ دے نور پاک دے ادھناں وچ چمکارے
 آپ دے نور نے نورِ نبیؐ لایا سی کنارے
 آپ دے نور خلیل اللہؑ دی چچھ گلزار بنائی
 آپ دے نور نے اسمعیلؑ دی گردن سی بچائی
 آپ دا نور سی موسیٰؑ تائیں مصر وں کڈھ لیا
 سارے اسرائیلیاں تائیں نیل تھیں پار لنگھیا
 سی فرعون دے ظلموں کولوں دیتی آن رہائی
 یدِ بیضی تے عاصی دی صورت چھلک دکھائی
 او سے نور نے یوسفؑ دا سی پیو نال میل کرایا
 او سے نور عبد اللہؑ دے سی منھتھے چائن لایا

(۵۳)

آنحضرتؐ وچ فضل کمالاں سورج وانگوں چمکن
 سارے مرسلاں چمک ادھناں تھیں لے کے تھکن دکھن
 آفتاب نبوت کولوں چائن لین ادھارے
 جیونکر سورج کولوں لیندے چائن ہین تیارے

اپنے اپنے سمیاں اندر رہے اوہ چمک دکھانڈے
وعظ نصیحتاں تے ہدائتاں دا چائن ورتانڈے

جے موسیٰ علیہ السلام نوں پتھر توں پانی نکلتن والا معجزہ ملیا۔ تاں
اساڈے حضور نوں بتوک دے مقام اُتے انگلیاں وچوں پانی
نکلنا عطا ہويا۔ جے موسیٰ نوں کوہ طور تے کلام اشارت ملیا تاں
اساڈے حضور صلی اللہ علیہ وسلم نوں لیلیۃ الاسراء دا زیادہ قرب
والا مقام ملیا۔ موسیٰ دا مقام کلام طور سینا می تے آنحضرت
مقام سیدۃ المنتہیٰ۔ جے ہارون نوں فصاحت دا کمال بخشیا
تاں اساڈے آنحضرت نوں بنی آدم و توح افصح جمیع بنایا۔ جے
یوسف کنعانی نوں حسن صبح عطا ہويا۔ تاں اساڈے نبی علیہ السلام نوں
میلج الحسن تے حسن دے کمالاں دا مبعوح بنایا۔ جے یوسف نوں تعبیر رویا
د خواہاں دی تعبیر دا علم عطا ہويا تاں اساڈے حضور سرکار مدینہ نوں اسی
قدر علماں نال نوازیا گیا کہ اوہناں دی گنتی محال اے۔ جے داؤد
نوں تیلینی حدید (لوہیا موم ہون) دا معجزہ دتا۔ تاں اساڈے
حضور نوں اوس توں کیتے ودھ عطا ہويا کہ لکڑی نوں لوہے دی
نلوار بنایا تے قلب اعیان (حقیقت نوں تبدیل) کر دکھایا تے
پتھر دے دل و توح اپنے پاک پیراں دا نقش اتاریا۔ جے سلیمان نوں
جنود (لشکر) جتن دا سردار بنایا۔ تاں اساڈے حضور نوں جنود ملائکہ
(فرشتیاں دے لشکر) دا حاکم کیتا۔ جے عیسیٰ نوں ابراؤ اکمہ
و ابرص و احیاء موتی (پیدائشی اکتھے تے کوہڑ والے نوں شفا
تے مُردیاں نوں زندہ کرن) دا معجزہ ملیا۔ تاں آنحضرت نوں اوس توں کدھر

بہتے بہتے کمالات عطا ہوئے کہ نکلی ہوئی اکھ ٹکانے اُتے رکھ کے
روشن فرمادتی۔

حضرت معاذ بن عمروؓ دی بیوی نون کو ہڑ ہو یا۔ ایہناں نے
حصورؓ اگے عرض کیتی۔ حضورؓ نے اوہدے تے ہتھ پھیر یا
تاں اوہ تندرست ہو گئیاں۔ تے اجیاء موئی دا قصہ واقعہ ابتداء
جابرؓ و توح پہلاں دے دتاے۔ (مؤلف فقیر اثر انصاری فیض پوری)

(۵۴)

آنحضرتؐ دی ساخت بدنی سوہنی رب بنائی
کیڈی دل آویز پیاری خوبیاں نال سجائی
خوش اخلاقی دا سہیپن جسم شنگاریا سارا
سوہنے مکھ تھیس خوشی بشاشت دی جھلک اشکارا

آنحضور صلی اللہ علیہ وسلم دے ظاہری حسن تے خلق سیرت و توح
کی مشہور حدیثاں وارد نیں۔ حضرت ابو ہریرہ رضی اللہ عنہ
فرمادے نیں۔ ما را بیت شیئا احسن من رسول اللہ
صلی اللہ علیہ وسلم كأن الشمس تجری فی وجہہ و اذ
أضحک یتلأ کأ فی الجدر میں نے حضورؐ توں بہتا سوہتا کیسے
نون نہ تکیا۔ ایہہ لگداے۔ جیویں سورج وجہ منیر اُتے قربان ہو
رہیا اے تے جدوں سرکارؐ اتبسم فرمادے تاں بوسے کندھاں اُتے
مبارک دنداں دی جھلک پیندی۔ تے حضرت ام معبدؓ بعض
حسن دے اوصاف و توح فرمادیاں نیں۔ کہ حضورؐ دور توں اچھلالتا
نظر آؤندے تے نیڑیوں اعلیٰ تے احسن۔

وَاہ سبحان اللہ اے لوگو دیکھو رحمت باری
 حضورؐ دی جمن بھوں توں تیکو جنت دی کیاری
 مدفن اقدس آنحضرتؐ دا کیڈا پاک ترالا
 خوشبو دار دونویں نے تھاواں اک توں اک نیں اعلیٰ
 حضرت صفیہ بنت عبدالمطلبؓ فرماندیاں نیں کہ ولادت دے
 وقت میں حضورؐ دی دائی ساں۔ میں تکیا کہ حضورؐ دے جسدا پھر
 دائور دیوے دے چائن اُتے غالب اے تے اوس رات میں چھ
 عجائبات تیکے۔

اول: جدوں آپؐ ماں دے شکم توں ظاہر ہوئے تے تاں آپؐ نے سجدہ فرمایا
 ورجا: ایہہ کہ سر مبارک چک کے حضورؐ نے اشہد ان لا الہ الا اللہ فرمایا
 تیجا: ایہہ کہ آپؐ دے جسدا پھر دے نور نال سارا گھر منور ہو گیا۔
 چوتھا: ایہہ کہ میں دستور دے مطابق جدوں حضورؐ نوں غسل دینا
 چاہیا۔ تاں غیبی ندا آئی۔ کہ اے صفیہ! ایہہ قدرت دے نمونے
 نہاتے ہوئے اُٹے نیں۔ توں نہاؤن دی کھچل نہ کر۔

پنجواں: ایہہ کہ آپؐ ختنے بیٹھے ہوئے تے ناڑو کٹے سن۔
 چھبواں: ایہہ کہ جدوں میں چاہیا کہ حضورؐ نوں پیراہن پاواں تاں
 آپؐ دی کند مبارک اُتے دوہاں موٹھیاں دے وچپکار اک گول
 نشان تکیا۔ جہدے اُتے لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ
 لکھیا ہویا سی۔

اک روایت وچ اے کہ قریش ایہناں دیناں وچ بڑی تنگی تے
 سخت کال وچ پھسے سن۔ کہ یکدم زمین سرسبز ہون لگی تے درخت

بچلدار ہو گئے۔ ایسے سال داناں قریش نے سنۃ الفتح
والا بتہاج رکھیا۔

حضرت سیدہ آمنہ خاتون فرماندیاں نہیں کہ میں اپنے گھر وچ
کلی سال تے عبدالمطلب بیت اللہ دے طواف و تہج مصروف
سن کہ میں نے اک ہیئت والی آواز سنی۔ جہدے توں مینوں
ڈر جا پیا کہ میں اک پرتکیا۔ جہڑا کسے پرند دے بازو وانگوں
سی۔ ددہ ورگا چٹا۔ اوہ میرے کلجے اُتے مس کیتا گیا۔ تاں
جہڑا خوف سی اوہ جاندار ہیا۔ فری میں تکیا۔ اک پین والی شے
چٹے رنگ دی اے اوہ میں نے پیتی تاں میرے چار چھیرے اک
اُچا جانن سی تے بہت سارے آدمی میں ہو اوتج اُتر دے پرتھدے
د لکے ہوئے) دیکھے کہ اونہاں دے کول چاندی دے لوٹے (ابارتی)
سن۔ فر اللہ خالے نے میریاں اکھاں ارج روشن فرمایاں کہ میں
نے لہندے پرتھدے دامعائتہ کیتا تے دیکھیا کہ تن جھنڈے
جھول رہے نیں۔ اک پرتھدے پاسے اُتے۔ اک لہندے پاسے
اُتے۔ اک جھنڈا کھتہ اللہ اُتے کہ یکرم مینوں زہ دی پرت جانی
تے مہتھوں اوہ دتر بیتیم رؤف رحیم، حلیم تے کریم محمد صلی اللہ علیہ وسلم
جلوہ آرا جہان ہوئے۔ میں نے حضورؐ ولے جاں تگہ کیتی تاں تکیا
کہ آپؐ سجدے و تہج ہئی تے انگل مبارک آسمان ولے اٹھا رکھی
اے تے تسبیح تہلیل فرما رہے نیں۔

فری میں اک چٹا بدل دیکھیا کہ میرے ولے اُتر رہیا اے
ایتھوں تیکر کہ اوس بدل نے حضورؐ نوں مہتھوں رکالیا۔

حضرت علی کرم اللہ وجہہ الکریم فرماتے ہیں کہ بس آخری وصف
 ایہ بیان کیا جا سکد اے کہ پہلی ملاقات و توح ہر کمزور تے تگڑے
 اتے حضور دی ہیئت طاری ہوندی تے کچھ دیر گلاں کر کے ایہ کہندا
 دسا اے کہ لم ارقبلہ ولا بعدہ مثلہ صلی اللہ علیہ وسلم
 مینوں اج توں پہلاں تے قیامت تیکر حضور دی مثل دا ملنا
 مشکل اے۔

(۵۵)

آنحضرت دی ذات گرامی نانگی دا سی دھارا
 و توح لطافت مثل شگوفہ آپ دا حسن پیارا
 جیونگر شاخاں لس لس کر کے بخشدیاں ہریالی
 ارج حضور دا جسم مبارک موٹھے کھلی کالی
 مثل گلاب دی کلی دے جبتہ مہکاں نت کھلاکے
 ویکھن والے بے خود رہندے جانڈے وارے وارے
 اچھائی وڈیاٹی دے و توح مثل کامل ما چاپے
 چودھویں رات دے چن دے وانگوں چہرہ پیاسیہا
 و توح سخاوت مثل سمندر چسڈے نہ کنارے
 بھر بھر چھولیاں لٹی جاندا اے جیہڑا آیا دوارے
 عالی ہمتی و توح دوامی جیوں رفتار زمانہ
 سر مبارک عرش محلے پیراں ہیٹھ خزانہ

(۵۶)

جدوں حضور اکلے ہدون ویکھن والا پاوے

جیوں فوجاں دے مجھے اندر گھبرو نظریں آوے

(۵۷)

آنحضرتؐ جد خوشیوں بولن نالے ہست پیارے
معدن و پتوں جیونکو سٹیچا موتی لاناں مارے
انج مبارک مبلتھ تے دنداں دے پیتدے چمکارے
اوس دَر شہوار دے دانگوں سپت و ترح لاٹ بومارے
اوہ دَر مکنوں نرالے سپت و ترح پتھڑے چمکن
تک کے نور تجلی اوہدی جنت تے سورج دمکن

(۵۸)

آنحضرتؐ نے قدم مبارک جس دھرتی تے لائے
تلیاں مے نال خاک نے لگ کے شان نرالے پائے
اوس مٹی توں بہتر خوشبو کتے نہ نظریں آئی
ہین مبارک اوہ جہناں ایس خاک دی دید اے پائی
ایس مبارک مٹی تائیں چم کے منھتے لایا
سنگھ کے مہک نرالی پائی عرش سی نظریں آیا

(۵۹)

جو کھتی فصل

فی مولد النبی صلی اللہ علیہ وسلم

آنحضرتؐ دی تھاں ولادت مہکاں چا مہکایاں
جسد مبارک دیاں خوشبوواں کھنڈیاں و ترح ہواواں

آنحضرتؐ دایوم ولادت کر کے سو وچ وچاں
 اہل فارس نے جان لیا سی وچ ایران دیاراں
 ایہہ دن اوسناں اُتے آیا بن کے سی بلائیاں
 سن مرصیتاں نازل ہویاں اوکھیاں گھڑیاں آئیاں
 ایس بیت مبارک وچ ایس روایت دے اشارے۔ بھیرا
 رنج روایت اے کہ جس رات دی فجر نوں آنحضرتؐ دی ولادت
 باسعادت ہوئی۔ اوس رات ملک فارس وچ نوشیرواں نے اک
 خواب تکیا تے اوہدے توں اوہ سحت پریشان ہویا کہ جادوگر
 کاہن تے نجومی سدے پر تعبیر نہ لجھی۔ فیر نوشیرواں نے عبدالمسیح
 نوں سیطیح دے کول بکرین گھلایا۔ اوہ اوکھے اُپڑیا تاں سیطیح
 نے نوشیرواں دا خواب دسیا کہ عربی گھوڑے اوہدے سارے
 شہراں وچ بھر گئے نیں تے عراقی اُوٹھ پکے جا رہے نیں۔ تے
 اوسنوں کڈھ رہے نیں۔ ایہہ علامت ولادت نبی عربی امی ہاشمی
 دی اے۔ جنہاں دانان محمد صلی اللہ علیہ وسلم اے۔ اوہ خلیل
 دی اولاد وچوں سب توں افضل ہئیں تے اوسناں دی تحریف توریث
 تے انجیل وچ بیان کیتی گئی اے۔

(۶۱)

شاہ ایران دا محل سی پاٹا پئے گیا لہزہ مھارا
 جیوں کر لشکر کسری دا سی کھلریا پلریا سارا
 کھلر کے نہ کھٹا ہو یا روز قیامت تائیں
 رنج نوشیرواں دے محلاں وچ پییاں ترپراں کھائیں

(۶۲)

آتش کدے دی آگ سی بچھی ٹھنڈیاں بھر کے باواں
 باواں بھر دی ٹھنڈی ہو گئی سنبھیاں ہو یاں تھاواں
 نہر فرات دی آگ سی سک گئی بند ہو یا سی دھارا
 مینح ادبدا وگنوں رگیا سکیا نہر کسارا

(۶۳)

سک گیا عبد ساوا دریا کر دے لوک حیرانی
 ساوے شہر دے واسی ساحل اُتے لکھدے پانی
 سخت تڑپہ نے سن سکائے غضبیوں پرت کے آئے
 ساوے اُتے قہر کی لٹھا چستے کس سکائے
 نے عراق تہذیب ن تے قم دے دچکار ساوہ دریا وگدا سی۔ ایہ
 دریا ساوے شہر توں گردا سی۔ چھ فرسخ توں دی لٹاں سی۔ سارے
 جو سی ایس حدیادے ساحل توں متبرک سمجھدے تے ایہ پتہ تے آگ توں
 پوچھدے سن۔

(۶۴)

ایچ جا پے جیویں غم دی آگ وچ آگ نے جھاتی ساری
 پانی کولوں حاصل کر لی آگ نے نی سی ساری
 تے پانی نے آگ دے کولوں سی حرارت کھو ہی
 آگ بچھی تے ساوہ سک بات اچنیہ ہونی

۱۔ ایران دا وڈا آتشکدہ بچھ گیا۔

۲۔ دریا ساوہ سک گیا۔ آگ دی حرارت پانی نے کھی۔
 تے پانی دی لٹی آگ نے چوس لی۔

(۶۵)

جِنِّ آوازِاں دیوں لگے کر دے حالِ دہائی
 نور نے اُچھا ہو کے جگ بوز اپنی چمک دکھائی
 حق ہو یا سی بیشک ظاہر اندر عرب ستانے
 قرآن کریم تے آنحضرت دے حکم تھیں پُرج زمانے

(۶۶)

کافر اُتھے بولے ہو گئے سُنیا نہ آوازِا
 خوشخبری دے وَاِج نون سن کے مستضیا نہ اندازہ
 نہ اوہناں نے تئکے سہین فلک تے بوق شرارے
 بجلیاں جو ڈراون والیاں سہین فلک کنارے

(۶۷)

مشرک تے بے دین لوکاں بوز کاہناں تے بتایا
 دین تھا ڈرا ڈنگا سہیگا نالے گیا ہلایا
 سن کے اُتھے بولے ہوئے کر دے رہے وچاراں
 دین اساڈا قائم نہیں رہتا پینیاں سا بوز ماراں

(۶۸)

آنحضرت دی پاک رسالت دے انکار توں پہلاں
 کافر ویکھ چکے سن اکھیں عجب نزالیاں کھیلاں
 شہابِ ثاقب بوز ٹٹدیاں ڈٹھٹا اتے فلک کنارے
 مہتاباں تائیں ڈگدا تکیا زمیں تے منہ دکھارے

آنحضرتؐ دا عہد مبارک — دُنیا اُتے آیا
جبرائیلؑ جس دا ہوں لنگھیا اوہنوں صاف کرایا
شیطاناں نے اگے پیچھے ہنسی بھا بھڑ چائی
جِن فلک توں زمیں دے وُتے ہنیں ہو گئے رہی

(۶۰)

انج بھجے ابلیس تے جِن سُن جیوں ابورہہ بیاں قوجاں
جیوں کر جا کے وِتج سمندر پرتن ناہیں موجاں
یاں اوس اشکر وانگوں جنہوں بنیٰ نے کتکر مارے
کتکر دست مبارک وِچوں کھا کے مر گئے سارے

(۶۱)

آنحضرتؐ نے ادہ سنگریزے اوس ویلے سن مارے
پڑھدے پٹے سبحان اللہ جد ہتھ وِتج کتکر سارے
ایہہ سنگریزے انج وگاٹے ہنیں بنیٰ الہی
جیوں یونسؑ نے پیٹ مچھی تھیں پاٹی سی رہائی

(۶۲)

تبیح پڑھدیاں یونسؑ جیوں کو پیٹ مچھی تھیں آیا
انج سنگریزیاں پاک بنیٰ دی مٹھ وِتج بول ستایا

پنجویں فصل

فِي ذِكْرِ يَمِينِ دَعْوَتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

جدوں حضور نے رکھاں تائیں ہسی کول بلایا
سجدہ کردے ہوئے آئے رکھاں ادب بجایا
بناں پیراں جموں پنیاں پرنے ٹردے ٹردے آئے
اپنے تئے دے بھار دے اتے اپنے سپس جھکائے

(۷۳)

انج جا پے جیویں رکھاں ہسین دتیاں کچ لکیراں
شاخاں سن لکیراں اتے جا پن جیوں تصویراں

(۷۴)

جھٹھے آنحضرتؐ سی جان دے بدل چھری تانے
گرمی توں بچاندا ہسی سرور پاک یگانے
شکر دوپہرے آنحضرتؐ دے سرتے کردا سایا
کردا سی حفاظت آکے ربانے آہرے لایا

(۷۵)

ٹٹے ہوئے چن دی میں ہاں قسم اٹھاندا رہندا
سچیاں قسماں کھا کھا کے میں عمل دہراندا رہندا
شق القمر توں نسبت ہسی آنحضرتؐ دے نوروں
قلب مبارک روشن وانگوں چمکاں مارے دوروں
قسم کھاواں میں سچی سچی چن ٹٹیا سی جھپٹرا
آنحضرتؐ دا مہجزہ سی اوہ مک گیا سب جھپٹرا

(۷۶)

بخار ثور نے بکل دے وچ سرور نوں لکایا
اوہ سرورؐ جو دنیا دے لی رحمت بن کے آیا

منبع کرم فضائل دا جو غار نے لایا سینے
اوس نور نوز و بچہ نہ سکے اکھے لوک کینے

(۷۷)

صدق دے پیکر آنحضرت نے غار بح ڈیر لایا
کول صدیق اکبر سے حاضر سپنے ڈنگ لگایا
پیر نہ سبجیا سے صدیق دا دل نہ اوس ڈولایا
مشرک کہندے پرت گئے سن "ایتھے نبی نہ آیا"

(۷۸)

مشرک نور نوز تکدے رہ گئے رب بجاون والا
سن کبوتری آنڈے دتے مکر می تنبا ہالا
آنحضرت جے آؤندے ایتھے ایہہ ہالاٹ جاندا
آنڈے ڈگ کے بھج جانے سن ایہہ اندیشہ کھاندا

(۷۹)

اللہ دی حفاظت نے سی سرور غنی بنایا
دوہری زہرہ عطا سی کیتی دشمن توں بچایا
اچیاں قلعیاں نالوں اب نے غار محفوظ بتایا
آن کبوتری آنڈے دتے مکر می خیال وچھایا

(۸۰)

جدوی کدی زمانے مینوں ہے تکلیف پوچھائی
بیں حضور دی وح حمایت پائی اے دہائی

(۸۱)

یہی نہ اپنے سخی دے کولوں پلاٹیا دین اے چاہی
قرووی اوہدے دست سُنخا توں ہر مرادیں باہی

(۸۲)

آنحضرتؐ دی اوس وحی دا نہ ہو ویں آنکاری
خواب دے اندر جو سی ہوئی طرفوں اللہ باری
ایس لئی کہ آنحضرتؐ دا قلب اے پاک نورانی
کھاوویں اکھیاں سوں وی جاون دل نہیں سوندرا جانی

(۸۳)

خواب دے اندر سرور تائیں ایس لئی وحی سی آئی
آنحضرتؐ نے ویتج نبوت کمال سی پایا بھائی
حید انسان شباب دی منزل توں ہے سامتے پاندا
تاں اختلام دا دعویٰ اوہدا نہیں جھٹلایا جاندا

(۸۴)

واہ سبحان اللہ رب تعالیٰ وحی دا دان عطایا
کوشش نال نہ شے ایہہ ملدی دیکھین ورتج آیا
نبیؐ دے اتے غیبیاں خبراں تے نہ تہمت لگے
جو کچھ مولا غیب تہاندا نبیؐ سناندا اگے

(۸۵)

کئی واری سن تگر طے ہو گئے گھبیاں روگاں والے
آنحضرتؐ دی نال ہتھیلی ہو کے مس فرالے
ہو آذاد گئے اک پل ویتج حاجت مند سوالی
سن جنون دے پھندے گل وچ اوہناں سرت سنبھالی

جَدِ وِی سَمَاں تَنگی دَا آیا قَحَط سَالی دَا گھیرا
سُک کے گھاہ مروڑا ہویا مَھجیا چار چھیرا

آنحضرت نے رب دے اگے منگیاں نیک دعاواں
سَمَاں بہار دَا پُرت آیا سی چلیاں خنک ہواواں
سر سبزی شادا بی آکے صحرا نوں مہر کایا
بیتیا سال تارنجاں وچوں چکداسال ایہہ پایا

(۸۷)

قَحَط سَالی دے سمیاں اندر بارش ایسی ہونی
تنگ ترستی تے بربادی دَا اثر نہ رہ گیا کوئی
ایہہ بارش اک بدل وچوں چھم چھم آکے فسی
وکیچن والا سی ایہہ کہندا رت بہار دی ہسی
جاپے ہر ڈر یا دَا پڑھیا یاں طوفان اے آیا
جل تھقل ہو گئی ساری دنیا رحمت پھیرا پایا

چھیویں فصل

فِي ذِكْرِ شَرَفِ الْقُرْآنِ

(۸۸)

چھڈ مینوں توں حال میرے تے مارح صفور دی لیکان
بھانڈیں اوہ نہیں اعلیٰ ارفع شانوں چ ودھیکان
جیویں پروہنا کوہ دے اتے آگ دے البنولاندا
ادب دی آگ دَا چار چھیرے چانن کھلر جاندا

(۸۹)

سُجّا موتی نال سلیمے ہار دے فریح پر دے
 حُسن سہین اوہدا ودھ داتک تک کے خوش ہوئے
 حد اوہ موتی کلا ہودے تاں وی دے چمکارا
 قدر قیمت و تح فرق نہ پیندا ذاتی حُسن نیارا

(۹۰)

اے مدح دی آرزو والے توں کی کریں دچارا
 لا اُمید مدح دی بیٹھا تکیں پاک دیاراں
 آنحضرت! دے وصفان و لے بٹ بٹ توں نکاویں
 کر کے توں دھون لمیری اودھر جھانیاں پاویں
 اوہناں دے اخلاق حمیدہ عک دے لئی مثالی
 عادتیاں خوبیاں سوہنیاں اوہدیاں شمع نورانی بالی
 پاک نبی! دے وصفان دی کی بندہ حد دکھاوے
 اوہدیاں خوبیاں دی غانت دا کڈھا نظر نہ آوے

(۹۱)

رب دے و لوں نازل ہویاں آٹاں ایہہ قرآنی
 قرآن کریم کلام خدا دا اک اک حرف نورانی
 بہ اعتبار تلفظ آٹاں تے نزول لکھائی
 لوح توں لکھیاں نازل ہویاں موجب حکم الہی
 معنی تے کلام نفس توں ہنیں قدیمی بھبائی
 کیوں جے صفت اے اوس خدا دی جیہدی قدیمی شاہی

ایہہ گلِ حقیقی سچی نیگی، رب ازلاں دا سائیں
 اوہدی ذات قدیمی سب توں شکِ شبیہ کوئی تاہیں
 اوہدی صفت وی ہے قدیمی اک اک آنتوں دے
 نہیں تاں محل پرانا جیہڑا نال حوادث پھسے

(۹۲)

آٹاں پاک قرآن ربے دیاں وند دیاں نہیں رشتانی
 کسے قریب زمانے خاص دی خبر نہ دیوں کھانی
 سگوں اوہ یومِ آخرت دی وی پوری خبر بتاؤں
 آون والے سئے دیاں زمراں کر کے وند سمجھاؤں

قصہ عادی اول دا اس وچ کر تفصیل سنایا
 عادی ثانی ارم دا قصہ کیا سوہنا سمجھایا

۱۔ قبیلہ عادی اول دی قوم بین دے علاقے وچ رہندی سی۔
 اوہناں دی آبادی عمان تے حضرموت تیکر کھل گئی۔ بت پرستی
 کر دے سن۔ صدا، صمود تے ہبائے نون خدا من دے سن
 اللہ تعالیٰ نے اوہناں دی ہدایت دے لئی حضرت ہود علیہ السلام
 نون گھلایا۔ جنہاں نون عادی قوم نے جھٹلایا۔

۲۔ عادی ثانی سرکش قوم سی۔ عادی بن ارم دے دو پیرسن۔
 اک شداد تے دوجا شدید سی۔ شدید مریا تاں شداد نے بادشاہی
 سنبھالی۔ شداد دی عمر نو سو سال ہوئی۔ ادہتے کتاباں وچوں جنت
 دی تشریف پڑھی تے دنیا وچ جنت بنوان دا ارادہ کیتا۔ شداد نے
 جنت لئی ہر قسم دے جواہر، سونا چاندی اکٹھا کر کے عدن دی زمین

تے گھلیا۔ تے اک لکھ مستری جنت بتاؤن اُتے لائے۔ اوہناں نے
 نیشیہاں وچ اک اٹ سونے دی تے اک اٹ چاندی دی لائی۔ اوہ
 وچ وڈے وڈے مہم نہر جہ سبز تے یا قوت احمد دے تیار کیتے
 اوہناں اُتے وڈے وڈے محل تعمیر کرائے۔ مہلے چاندی دیاں
 نہراں بنوایاں تے اوہناں وچ شہد، دُدھ تے شراب مہر وائی
 تن سو سال بعد جنت مکمل ہویا تاں شداد و بچھن لی گئی۔ اللہ
 تعالیٰ نے ڈراؤنی چیک گھلی کہ سب اوہتھے ہلاک ہو گئے۔

(۹۳)

معجزہ پاک قرآن اساڈے کول سدالئی آیا
 سارے بنیاں دے معجزیاں توں فائق ایہنوں پایا
 ایس لیٹ کہ بنی جو پہلے معجزے نال لیائے
 سدالئی اوہ قائم ناہیں ایسے شان سوائے
 ایہہ قرآن تابندہ زندہ ام الکتاب سداندا
 سورج وانگوں چائن وندے ہر اک وند سمجھاندا

(۹۴)

رب دیاں آٹاں خود نے حاکم کرن انصاف نرالا
 منکراں دے لیٹ شہ نہ باقی چھڈ دیاں شکاں والا
 نہ اوہناں دے فیصلے اندر کمی رسندی اے بھائی
 منصف دی نہ حاجت رسندی پاوے فیض لوکائی

(۹۵)

قرآن دا اک اک حرف نورانی ہر دم ڈلکاں مارے
 ایہدیاں آٹاں پڑھ کے دشمن ساہنے آؤن توں ہارے

اوہ پر نہٹ دھرمی دے پاروں چیکاں مار کے بھجے
یاں قیر عاجز بن کے ہو گیا دشمن کھتے سچے
یاں سلامتی نال اوہناں تے اوہ ایمان لیایا
دلوں بجا لوں من کے اوہنے قرآن توں سپنے لایا

(۹۶)

قرآن فصاحت تے بلاغت دا اک وگدا دھارا
دعوے کرن والے لوں اوہدا دسیا نہ کنارا
ایس طرحاں ہر آیت نورانی زد دشمن لوں کردی
عجرت مند سوانی جیونو غیر محرم توں ڈردی

(۹۷)

اک اک آیت قرآن دی اپنے اندر معنی دیندی
جیوں دریا دی موج کنارے دے نال آکے کھیندی
موتی گھونگھے جو سمندروں دنیا حاصل کردی
اوہناں نالوں قیمتی آٹاں قدرت کاری کردی
ویکھن دے وچ موتیاں وانگوں آٹاں ڈلکاں مارن
موتیاں نالوں حسن زیادہ اکھیاں تائیں ٹھارن

(۹۸)

ہر اک آیت قرآنی دے عجائبات ودھیرے
بے شمار بے گنتی ہیکے پرکھو شام سویرے
پر اوہناں دی کثرت تک کے دل اکتا ناہی
نہ ملول طبیعت ہندی اول آخر تائیں

(۹۹)

پڑھنے والے دیاں اکھیاں کھنڈیاں پڑھدیاں پڑھدیاں ہوں
 میں کہندا ہاں فتح توں پائی چھپم چھپم موتی چون
 اللہ دی ایس رستی تائیں گھٹ کے پھڑلےئیں یارا
 میری طرفوں ہوگ مبارک پڑھدا رہو سپارا

(۱۰۰)

دوزخ توں ڈرے توں پڑھدا ایہناں آستان تائیں
 ایہدے چشمے سرد بجاون دوزخ حدت بھاہیں

(۱۰۱)

اک اک آت قرآن دی جا پے حوض کوثر دا پانی
 جسدے وچ نہاون دے نال ہووے مکھ نورانی
 گنہ گاراں دے کالے چہرے دوزخ دے وچ ستر کے
 چن دے وانگوں چمکاں مارن حوض کوثر وچ وڑ کے

(۱۰۲)

قرآن کریم دیاں ساریاں آستان عدل انصاف دیاں
 مثل میزان یاں پل صراط دے ہیکیاں ذکر اذکاروں
 ایہناں باہجھوں لوکاں اندر عدل انصاف نہ رہندا
 عمل کرو قرآن دے اتے پاک رسول اے کہندا

(۱۰۳)

جے کوئی حاسد دانا ہووے اچیاں سوچاں والا
 دیدہ تے دانستہ حق توں کرے جو گھالا مالا

منکر ایس قرآء : ا جیٹرا پاندا پھرے دہائیاں
فضائل رسول دا وی مخالف لکھ کرے چترایاں
پر اودہ سے انکار دے اتے نہ ہو مخالف یارا
نہ کرتوں تہجیب ماسہ قصور اودہ اے سارا

(۱۰۴)

جے کیسے دیاں اکھاں دکھدیاں سورج نظر نہ آوے
کدی بیمار دے مہنہ دا ڈانگہ اصل سواد نہ پاوے
میٹھا پانی مرض دے پاروں لگے کوڑا پانی
آٹھے تائیں نظر نہ آوے سورج دی تابانی

ستویں فصل

فِي ذِكْرِ مَعْرَاجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

(۱۰۵)

اے محبوب خدا دے دوست سب چنگیاں تھیں چنگے
تیرے درتوں فیض روحانی ساری دنیا منگے
حاجت مند تمامی لوکی بھیج بھیج درتے آوندے
مصیبت مارے اوٹھنیاں تے آکے فیض نے پاوندے

(۱۰۶)

اے اوہ ذات مقدس تھاڈا ایہہ وجود توراہی
ایتھے اوتھے دو جہانیں ساڈے لی نشانی
عبرت حاصل کرن والے لی ہے ہدایت منارا
آپک دا مرسل بن کے آؤناں ساڈے لی چمکارا

آپ دا حسن جمال نورانی نعمت ہے نرالی
آپ دا جہنماں کلمہ پڑھیا ملی سعادت عالی

(۱۰۶)

یا حضرت تسناں رات اکے وچ سیر لمی فرمائی
حرم توں لے کے حرم دے تیکر کھلر گئی رُشنائی
رات ہنیری دے وچ جیونگر چن ہے سیر کر تیدا
کالی رات دی چادر تائیں چانن پارٹھے دیندا

(۱۰۸)

رات محراج دی کجیوں ٹر کے اقصی دے چر آئے
ایتھوں چا ہڑ براق دے اُتے جبرائیل لیاے
ایتھوں تیکر پڑھے فلک تے سدرہ منزل آئی
جتنھے ملک انساناں ہنسی ناہیں جھباتی پائی
تے کوئی اوکھے اُپرن دی نہ آرزو ہے کریندا
نہ کوئی اوکھے اُپر سکدا اثر گواہی دیندا

(۱۰۹)

مسجد اقصی دے وچ سرور راتو رات سی آیا
سارے مُرسل نبیاں آکے ہنسی ادب بجایا
وچ نماز امام بنا کے دھوناں چا جھکایاں
خادماں اگے جیوں مخدوم نے شانناں آناں پایاں

(۱۱۰)

اے سیاح توں مارا ڈاری لامکان تکاٹے
سنت آسماناں دے سنت طبقے کر کے چاک کھاٹے

لشکرِ نال ملاٹکاں داسی تے نبیاں دا ٹولا
 آپ دے نال جلوس سی ٹریا ہر اک بن کے گولا
 آپ دے آل دوالے ہیسن ادب آداب بجاند
 اوس لشکر دے تسیں یا حضرت جی سردار سہاند

(۱۱۱)
 ایجھوں تیکر چڑھے یا حضرت تسیں جے فلک اچیرے
 کیسے وی چڑھنے ودھنے والے دے نہیں ایڈے جیرے
 کیسے نوں موقعہ مل نہ سکیا طے کرے اچیاں
 نہ چڑھن دی آپ دے وانگوں کیسے نہیں ہمت پائی

(۱۱۲)
 آنحضرت دی منزل دی سی نسبت خاص اچیری
 سارے نبیاں دے مقاماں تائیں کیتا ڈھیری
 مفرد علم دے وانگوں آپ نوں ملیاں اچیاں شانان
 مولا مار آواز بلایا آمدنی سلطانان

(۱۱۳)
 ایجھوں تیک بہرہ ور ہوئے برمزوں تے اسراروں
 لکیا بھیت جو بھیتیاں اندر عجیب رازاں دے پاروں
 سب خلقت توں لکیا جو سی راز ہو یا آشکارا
 آپ دے باہجھوں کیسے نہ پایا محفی راز نیارا

(۱۱۴)
 سب فضیلتاں آپ دے تائیں اللہ نے فرمایا
 مقام محمود تے ختم نبوت آپ دے حصے آیاں

ہو رہے کسے نون دان نہ ہو یاں آقا م ور گیاں شاہیاں
 اپہناں سب مقاماں توں ودھ ہو رہیاں اُچھیاں
 جیتھے کسے دا پہنچنا مشکل جان دی ہمت ناہی
 اوہناں ارفع تھاواں اُتے سدیا قادر سائیں

(۱۱۵)

عظمت والی شان اوہ جسدے مالک کئے بنائے
 والی محشر تے شفاعت عظمیٰ منصب پائے
 اُدکھا جاننا اوس نعمت دا جیہڑی بخشیاں
 خاص اپہرج نعمتاں وچوں بنی محمد نائیں

(۱۱۶)

سارے مسلماناں دے تائیں ہئے خوشخبری بھائی
 ساڈے کول خدا دی رحمت دا اک تھم بھلائی
 آنحضرتؐ دی ذات پاک دا ایہہ سنتوں لاثانی
 ڈرگ نہیں سکدا محشر تیکر اوسدی ایہہ نشانی

(۱۱۷)

اللہ پاک نے جد سرورؐ توں گھلایا طرف اسادی
 دین اسلام دی دعوت دے لیئے تے اصلاح تہادی
 سب نبیاں وچ اکرم انبیاء ہئے مدنی سرکارؐ
 اکرم الامم ہیگے نیں آپ دے پیروکار

اکھویں فصل

فی ذکر جہادِ النبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

(۱۱۸)

آنحضرت سرکارِ دا دُنیا تے تشریف لیا دُنا
 دشمن دین دے سُن کے ڈر گئے پئے گیا سر لکاؤناں
 اچ ڈرے جیویں شیر آوازدا بکریاں سُن نشن
 بے خبری پریشانی دے وقح دوجیاں نوں نہ دسن

(۱۱۹)

کافراں ستم دی حد نہ چھڈی سرور نوں ستایا
 کر مقابلہ ہر میدا نے سرور نے دکھایا
 ایٹھوں تیک مجاہداں نیزے کافراں تائیں مار
 جسم کفار دے ضرباں دے نال کیتے پار پار
 جیویں قصائی مُٹھی اُتے تکھا بگدا واہو
 گوشت تائیں کٹ کٹ کے اوہ قیمہ چا بناوے
 لے آنحضرت اُدے عہد وقح اُتی عزوات لڑے گئے۔ اوہناں
 وچوں نو عزوات ایہے ہن۔ جہاں وقح آپ توہ تشریف لے
 گئے تے فتح پائی۔

عز وہ بدر^۱، عز وہ احد^۲، عز وہ مرسیح^۳، عز وہ خندق^۴، عز وہ بنی قریظہ^۵
 عز وہ خیبر^۶، عز وہ حنین^۷، عز وہ طائف^۸، فتح مکہ^۹

(۱۲۰)

جدوں مجاہد دین اسلام دے سٹ تلوار دی لاند

کافر و فتح میدان سے نشتر اپنی جان بچانڈے
 تیغ دی ضربوں جسموں نالوں اڈ اڈ جاؤں بر
 ال تے کاں سی اوہ لے اڈے بوٹیاں چار چھپر
 اوہناں اتے کرن اوہ خواہمش الاں بوٹیاں لائیں
 تیغ دی ضربوں بچیاں بوٹیاں جانوراں منہ پایاں
 کیوں نہ اسیں وی بوٹیاں وانگوں اڈے چرچ ہوواں
 سانوں تیغ نے ٹکڑے کیتا ملیاں بہت ستر او

(۱۲۱)

راتاں بیت رہیاں نہیں ڈروچ کافر مارن تائیں
 پریشانی تے خوف نے ماریا جھونڈیاں اوہناں تائیں
 راتاں دی اوہ گنتی کر کے آئینے عاجز آئے
 مھل گئے گنتی خوف دے پاروں سارے سکھ مھلا
 جد تک ماہ محرم دی شب یرت کے نہ آجاوے
 او ناں چر اوہناں دے تائیں ڈھا سلام اکھاوے
 لہ اسلام توں پہلاں وی اشہر حرام (ماہ محرم) وچ جنگ حرام
 سی۔ کافر مسلماناں دے سامنے میدان وچ آکے ایدے ذلیل
 ہندے کہ اوہ دن رات دی گنتی مھل جانڈے۔ ماہ محرم آوہناں
 اوہ مطمئن ہوندے کہ ہن جنگ بند ہووے گا۔

(۱۲۲)

دین اسلام سی اک پروہنا جو عرب وچ آیا
 تے ایسے سردار نرالے اپنے نال لیا یا

دُشمنناں دے جو ویریا آہے کاری ضرب لگاندے
سُن مشاق اوہناں دے گوشت دے اوہ کٹ وگاندے

(۱۲۳)

دین اسلام دے سب مجاہد اِنج بے چین سی رہندے
دُشمن دے نال لڑن دی خاطر قح میدان دوسندے
لے دریا فوجاں دا اوہ سُن گھوڑیاں اُتے پڑھدے
نیزے تیراں دیاں موجاں نال جا میدانے وڑدے
جیوں دریا دیاں موجاں اُچھل اُچھل شور مچاؤن
اِنج دُشمن تے ڈگدے ہسین مار کے خاک لاؤن

(۱۲۴)

دین اسلام دے سب فرزندناں صدقوں حکم بجایا
رب دے کولوں اجر پاؤن دا سی یقین سوا یا
دشمن اُتے حملہ کر کے اوہ دیاں جڑاں اکھاڑن
اِنج کفر دیاں جڑاں لٹوں پٹ کے نال لیری ساڑن

(۱۲۵)

اوہناں نیک مجاہداں پاروں رب نے کرم کمایا
ایس اسلامی ملت اُتے دور سُنہری آیا
پہلوں جیہڑے اڈ دُنیا توں پھرد بھابھڑ چائی
گھاہ تے پانی جھٹوں لہدا پھردے واگ اُٹھائی
غریب الوطن مسافرین کے اپنے ڈنگ ٹیانڈے
اِنج برادری وڈی جا پے جگ تے حکم چلانڈے

(۱۲۶)
 دین اسلام دی ملت جگ تے اچیاں شانوں والی
 ہے محفوظ ہمیشہ دے لئی ارفح بے مثالی
 ہر دشمن توں اللہ تعالیٰ امن امان بچائی
 آنحضرتؐ دے صدقے پاروں ایہدی آن ودھائی
 ایج حضورؐ دا فیض ایہدے تے ہویں بچیاں لئی مادا
 یاں سوانی دے سرخاوند کردا جو نکر چھاواں

(۱۲۷)
 دین اسلام دے ایہ سپتر غیرت اُنکھاں والے
 مثل پہاڑاں پکے پیڑے قائم دائم جیالے
 اوہناں دی گل جے توں پچھتی کرد ریانت جا کے
 جنگ دے کسے میدان دے کولوں پچھ توں گل دہرا کے
 ہر سر رزم گاہ دے اُتے اوہناں جو جو کیتا
 اوہ شجاعت کیہو جیہی سی ہٹن دانان نہ لیتا

(۱۲۸)
 بدر حنین تے احد دے غزویاں کولوں پھیں جا کے
 کہ اوہ کافراں دے لئی کی سن لڑ دے ورج و جا کے
 کافراں دے لئی آفت تے بلا دے دن سہی آؤند
 تے بلا عام دے موسم اوہناں توں تر فاؤند

(۱۲۹)
 ایہ اصحابی آنحضرتؐ دے ہرات مند جیالے

لہو و توح چٹیاں تلواراں نوں سُرخ بناون والے
 تیغ دے تائیں لہو پلا کے ہسین اوہ پرتانہ
 حد دشمن دے کالے والوں و توح تلوار کھیانہ

(۱۳۰)

یعنی سب صحابہ لکھیا نقش عجایب بنا
 دشمن دے پنڈیاں دے ورقے زخماں نال سمجھائے
 ایہتوں تیک اوہناں دیاں قلموں یعنی تیریاں سانی
 جسم دے اتے حرف نہ پھٹ یا ایسی چوہنڈ لالی
 پنڈیاں اتے تلواراں دے ایسے نقطے پائے
 اڈ اڈ مچھٹ اوہناں دے پڑھنے والیاں نوں دسیا

(۱۳۱)

اوہ اصحابی پنڈے اتے سن ہتھیار سمجاند
 سچ کے تے بارعب اوہ ہو کے و توح میدان د جانہ
 پھریاں تے دلیری جرات ہر دم رقصاں رسندی
 جیویں گلاب دی کندیاں دے و توح مچھلک تے الی پینڈی

(۱۳۲)

اصحابیاں دیاں مہکاں من نوں خوش کرن پرچاوں
 کول تہاڈے فتح مکہ دیاں لے ہو اوں آون
 ہر اک بھری نوں زہرہ دے اندر ایچ شنگار یا پاؤ
 جیویں گلاب شگوفیاں دے و توح اکھیاں اتے لاؤ

اوہ ذی شان صحابہ جسدِ جنگ لوں قدم لھانڈے
 بیٹھ گھوڑے دیاں پُشتاں اُتے انخ سی نظری اُوڈے
 گو یا جیویں چٹان دے اُتے پودا اُگیا جاپے
 لس لس کر دیاں شاخاں والا دُوروں پیا سیہاپے
 نہ اوہ بہندے گھوڑے اُتے ہین مٹاں مٹھاراں
 گھاہ دی مٹھی پنڈ بالن دی جیویں لُدی گھمیاں

(۱۳۴)

دشمن دے دل خوف ہراسوں اُد دے چ ہو او
 خوفزدہ ہو نٹھیا پھر دا مہلیا دُھیاں چھاواں
 جیویں بکری دے میھے تے بہادراں دیو تھ بھائی
 لُتی بھر تیز اوسناں نون مُشکل نظری آئی
 جے بکری دا مہمہ کدھرے بھر کد انظر بی اُوڈا
 اوہ کہندے شہسواراں آ یا ایڈا خوف ڈراوڈا

(۱۳۵)

جنہویں آنحضرتؐ دی مدد نصرت حاصل ہووے
 اوسدے سامنے بشیروی آجاوے اوہ وی چپ کھلوے

(۱۳۶)

آنحضرتؐ دے پاک دوارے جو وی قربت پاندا
 وچ دُنیا دے فتح اوہ پاندا دشمن مار کھج پاندا
 اوس آستانے دی بن مردوں فتح نہ حاصل ہووے
 اوہ با مچھوں دشمن خستہ حالی وچ نہ رووے

(۱۳۷)

آنحضرتؐ نے اپنی اُمتِ دینِ دے قلعے اتاری
جیونگر شیرسے بچیاں دے وڑدا ویتج کچھاری

(۱۳۸)

کئی واری ادھناں لوکاں تائیں قرآن نے خاک رلیا
جو حضورؐ دی شان دے اندر لڑن اُمتِ پُرح آیا
تے کئی واری غالب آئے معجزے تے کراماتاں
منکر تے جھگڑا لوواں اُتے کرن فضول جو باتاں

(۱۳۹)

کافی ہیکا تیرے تائیں علم نزالا یاد
جیہڑا سرورؐ کولوں ملیا بن کے اک چکارا
معجزیاں دی صورت اندر بچین تا جو اتی
تے تبلیغ دے دناں دے تیکر اک اک یا نورانی
آنحضرتؐ دا جسم مبارک سیرت صورت بھائی
خود اک معجزہ ہسی جگ تے رب دتی وڈیائی

نورِ فضل

فِي طَلَبِ مَغْفِرَةٍ مِّنَ اللَّهِ تَعَالَى

وَشِفَاعَةِ مِّنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

۱۴۳

(۱۴۰)

میں حضور دی مدحت کر کے ایسے دا لیا وسیلہ
عمر دے اوس گناہاں کو لوں کر معافی دا وسیلہ
جیہڑی عمر میں شہر لکھن و توح راہیگاں سی گواہی
تے دنیا دی خدمت دے و توح ضائع سی کراہی

(۱۴۱)

ایہناں دوہاں گلاں میری دھون چ پٹا اے پایا
خدمت دنیا داراں دی تے شہر لکھن چیت لایا
ایہدے میں انجام توں ڈردا تے ایہ سو توح و چارہ
بار گناہاں دا گل میرے پے گیا اے بھاری
صدقے دے اوس اوٹھے و انگوں جس گل پٹانے پاند
پاکے گل و توح گانی اوہدے ذبح لئی ہک لیجانے

(۱۴۲)

بادشاہواں دی خدمت کر کر شہر لکھے ٹل لاکے
بالاں و انگوں گراہی دا حکم میں منوں بجا کے
ساری عمر لنگھائی و پلے انج ندامت پائی
تے گناہاں باہجھوں مینوں چیز نہ ہتھ و توح آئی

(۱۴۳)

ہے افسوس توں میرے جانیں پایا بہت خسار
دنیا چھڈ کے دین نہ ملیا نہ کچھ کیتا چار

(۱۲۴)

بیٹرا بندہ دُنیا بَد لے آخرت چا چھلاوے
 بیشک ایٹھے اوٹھے اوہ تاں گھانا گھانا پاوے
 کھانویں بیح نقد اوہ ہرود دے کے مل تلاوے
 یاں قیر بیح موعود اوہ ہرودے یعنی سلم کہاوے
 یعنی قیمت تار کے پہلاں شے آخر نو پاوے
 اوسدے تائیں بدھنی کہندے نظر کتا ہیں اوے

(۱۲۵)

کھانویں میں ہاں اوگنہارا رائیگاں وقت لنگھایا
 پر اطاعت دا معاہدہ سچتہ میں لکھایا
 آنحضرتؐ دے ناں معاہدہ کیتا دلوں بجانوں
 جو نہ مٹھے جو نہ مٹھے ہے انمول جہانوں

(۱۲۶)

کیوں جے میرا نام محمد مایاں نے لکھایا
 آنحضرتؐ دے دُردے اتے امن لازم ہے آیا
 ایس لئی کہ سرور عالم وعدہ خوب نبھاوون
 اوفی الخلق اوہ دُنیا وِتر نت پکارے جاوون

(۱۲۷)

آنحضرتؐ جے موت میری توں بعد نہ بوہڑ کے آئے
 دستگیری نہ میری کیتی جے نہ نال کرم عطا
 کہنا قیر ذلیل مجھ تائیں تلکے پیراں والے
 اوہ سرور تاں رحمت ہیگا کدی نہ سائل والے

(۱۴۸)

کرم دی شان حضور دی ارفع ساد کی سوچ چاروں
 اوہ کے درجو سائل آوے نہ خالی جائے دواروں؟
 بن بختش دے خالی ہتھیں پلٹ کے نہ کوئی آئے
 وچ مدینے بہر کے حضرت افضن پیا ورتائے

(۱۴۹)

حدوں میں اپنے فکر سوچیاں وچ نعت نوں، سمویا
 بہتر تھاں پناہ دی مل گئی میں ایہہ سمجھاں گویا

(۱۵۰)

جو ہتھ مفلس آنحضرت دے وچ دربار اٹھا
 بن مراد لئی توں اوہ ہتھ خالی پرت نہ آئے
 ساؤن دے اندر بادشہ جدم آن کے دم چھلاوے
 تاں پریت دیاں ٹیسیاں اتے وی اوہ پھل کھراوے

(۱۵۱)

میں حضور دی مدح گوئی توں دُنیا مول نہ چاہواں
 نہ اوہ تانگی تے بہجت دا اجر جہان تے پاواں
 جو زہیر بن ابی سلمیٰ تے لکھ کے شہر سی پایا
 سی مشہور عرب دا تاجر وچ روئتاں آیا
 لکھ لکھ کے قصیدے اوہنے سن سنان توں گھلے
 اوس سنان بن ہرم دی سو بھانے وچ بھر لے پلے
 زہیر بن ابی سلمیٰ چوٹی دے شاعران وچوں ہو کر رہے نیں۔ اوہ

دور حضرت عمر فاروق رضی اللہ عنہ دے مئے پروتے شاعر سن۔ حضرت
 فاروق اعظم نے اوہدوں "اشعر الناس" فرمایا۔ تے اوہ
 پتر حضرت کعب نے قصیدہ بانس سعادہ "مختص
 دے دربار و ترح سنایا سی۔ نہ ہیری دی کنیت ابو بجرہ
 تے اوہدی موت قبل المبعث ہوئی۔ ابن اعرابی کہند
 نیں کہ نہ ہیری و ترح اک خاص گل سی۔ چہڑی اوہدے
 ہور کسے و ترح نہیں لہدی کہ اوہدا پیو وی شاعر اوہ
 شاعر تے اوہدا ماماں وی شاعر تے اوہدی بھین سلمی
 شاعرہ تے اوہدے پتر حضرت کعب تے بجرہ دونو
 شاعر تے اوہدی دوجی بھین خنساء وی شاعرہ
 حضرت معاویہ کہندے سن کہ اہل جہالت دے نامور
 وچوں نہ ہیری بن ابی سلمی اے۔ تے اسلام دے سرکڑ
 شاعراں وچوں اوہدے پتر حضرت کعب تے نہ ہیری
 عرب وچوں ہرم بن سنان دے حق و ترح بہت قصید
 لکھدا ہندا سی۔ ایس لئی کہ ہرم انجام بوہت دیندا سی

دسویں فصل

فِي ذِكْرِ الْمُنَاجَاتِ وَعَرْضِ الْحَاجَاتِ

(۱۵۲)

اے حضور! تیرے دربار بچوں ہور نہیں کتنے دوارا

جتنے جا پناہ لوں میں مشکل و ترح سہارا
سب مخلوق و چوں یا حضرت تسیں جے شانادا
بہترین کریم عالم دے عزتوں آناں والے

(۱۵۳)

آنحضرت دی عظمت شان دی حد بلند نہیں
میرے لئی اودہ تنگ نہ ہو سن آپے دی پشت پناہیں
روز قیامت نوں آنحضرت شان دوبا لا پاسن
منتقم حقیقی دے اودہ حکموں سدے جان

(۱۵۴)

آنحضرت اک آپ دے پاروں دنیا و ترح نوشا
آپے دے جو دکرم دے دسترخوان دے لوک سوالی
تے دنیا دی ضد قیامت لوح قلم تحریراں
آپے دی معلومات دے دائرے دا اک جز تفسیراں

(۱۵۵)

اے نفس گناہاں پاروں ہو گئے نہیں جو بھارے
ادبناں دی رحمت توں ہوویں نہ مایوس پیارے
کیوں جے بخشن مارتے رحمت ہندیاں کھی نہ کانی
بڑے گناہ وی چھوٹے لگدے جیوں اک داتہ رانی

(۱۵۶)

ہو سکدا اے رحمت رب دی عبدوں و بندے چھائی
مبینوں وی گناہواں جی دے دیوے رب باری

(۱۵۷)

یا الہی بارگاہ اپنی دے و توح سوشر دیہاڑے
میری آس نوں اٹک کریں نہ عمل میر خواہ مارے
جہناں تائیں بخشش تیری حقیقت و توح پوجا و
اوسناں تھیں اعمال نامہ نہ میرا پاڑ یا جاوے

(۱۵۸)

یا الہی اپنے بندیاں اُتے رحم فرماویں
دین دے و توح تے دنیا اندر رحمت مینہہ برساویں
صبر میرا کمزور اے ایناں اوکھا سماں جاں آوے
ہول فرح نوں تک کے یکدم صبر کتے بھج جاوے

(۱۵۹)

رحمت دے بدلاں نوں یارب حکم کرویک بار
صلوات تے سلام دی بارش ہووے موسلا دھاری
رحمت دے چاہواناں اُتے ایسا مینہہ برساون
رہوے ہمیشہ جاری ساری سسے خزاں تہ آون

(۱۶۰)

آنحضرت دی آل اصحاباں تے رحمت فرماویں
تابعین پر ہیزگاراں نوں رحمت و توح لکھاویں
برگزیدہ و صف جہناں دے جو تحمل والے
تے شرافت والے جیہڑے حق پہنچ دے متوالے

(۱۶۱)

راستی ہو فیر الودیکہ تے نالے عشر سہارے
حضرت علی بن عثمان نے اتے صاحب کرم اودہ سہارے

(۱۶۲)

بخشیں ایہدے مصنف تائیں بخش جو پڑھنے والے
بے شک میرا سوال ایہو اے رحمت و رحمت لکالے
بخش ہار کریم رحیمیا میں تیرے در آیا
ٹٹے ٹٹے شہر پنجابی ترجمہ کر لیا

(۱۶۳)

تیریاں رحمتاں نازل ہوں حد تک باد صباواں
رکھ بان دیاں شاخاں تائیں رہن بلانڈیاں اول
حد تک اوٹھاں تائیں اوہدے شہر بان چلاون
اپنے نغمیاں دے نال اوٹھاں تائیں مست بناون

درود تاج

جے کوئی شخص جس جمال بے مثال رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 دی زیارت دیا آرزو دل تے جان نال رکھدا ہووے۔ تاں
 مہینے دے شروع دے جمعے دی رات نوں نماز عشاء پڑھن
 توں بعد باوضو ہو کے پاک جگہ آتے خوشبو دار لباس پاکے
 اک سوستر وار ایس درود شریف نوں پڑھ کے سوں رہوے
 یا رات راتیں پنج ای پڑھے۔ انشاء اللہ ایہناں راتیں وچوں
 ای شرف زیارت بابرکت نال نوازیا جاوے گا۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللہ دے ناں نال شروع کردا ہاں۔ جیہڑا بو بہت مہربان
 تے بے حد رحم کرن والا ہے۔

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَ
 مَوْلَانَا مُحَمَّدٍ صَاحِبِ النَّجِّ
 وَالْمَعْرَاجِ وَالْبُرَاقِ وَالْعَلَمِ

سے اللہ رحمت نازل فرما۔ ساڈے سردار تے مالک
حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم آئے۔ جیہڑے صاحب
اج ہین تے معراج تے براق تے علم والے ہین۔

اللہ پاک دے ناں نال ہر کم شروع کراں میں بھائی
مہربان اے جیہڑا بوہتا رحم دی حد نہ کافی

اے اللہ کر رحمت نازل ہوو نالے برکاتاں
عزت آناں شانباں باناں سمجھے ہوو سوغاتاں
سردار ساڈے تے مالک آئے جیہڑا شاہ ابرار
ی محمد سرور عالم جو مدنی سرکاراں
جیہڑے صاحب تاج ہیگے نیں اوس تے فضل ربانی
دو جہاناں دی اے شاہی سیرتے تاج نورانی
ہین معراج والے اوہ صاحب رب معراج کرایا
تے صاحب براق اوہ ہیگے رب نے بھیج چلایا
تے علم دے صاحب ہیگے جھنڈا عرش چلایا
اللہ پاک نے آپ دے ناں دا سبکہ ہے چلایا

دَافِعِ الْبَلَاءِ وَالْوَبَاءِ وَالْقَحْطِ

وَالْمَرَضِ وَالْأَلْمِطِ

تے جھپڑے بلا تے دیا تے قحط تے بیماریاں تے دکھاں
نوں دور کرن والے ہین۔

دور کریندا سب بلاواں نالے سب دباواں
قحط سالیاں ختم ہو جادن مہکن عجب فضاواں
دور کریندا لوگ اوتے مرناں سب ہٹاوے
کل بیماریاں دا اوہ شافی دارو پیا ورتاوے
دکھاں تائیں دور کریندا درد الم ہٹاوے
سار اعربا تاجاں والا ایچوں فیض آ پاوے

اِسْمُ مَكْتُوبٍ مَرْفُوعٍ

مَشْفُوعٍ مَنقُوشٍ فِي

اللَّوْحِ وَالْقَلَمِ

اوپرناں دا ناں مبارک لکھیا ہو یا اے۔ اچا صاحب
شفاعت، نقش کیتا ہو یا لوح تے قلم دے۔
نام مبارک اوپر رب تے عرش اُتے چکایا
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دے اگے نام لکھایا
صاحب ہے شفاعت والا خشنود جگ چھڑاوے
امت ایہ دے کہتا ہی جنت وچ پوجاوے

نام مبارک اویہا رب نے لوح تے نقش کرایا
اپنے نال دے کھیتے پاسے قلم دے نال لکھایا

سَيِّدِ الْعَرَبِ وَالْعَجَمِ

جیہڑے عرب تے عجم دے سردار ہین
جیہڑا شاہ عرب دا ہیکہ ہے سرکار مدینہ
تے سردار عجم دا ہیکہ وندے پیا خزینہ

جِسْمُهُ مُقَدَّسٌ مُّعَطَّرٌ مُطَمَّرٌ مُنَوَّرٌ فِي الْبَيْتِ وَالْحَرَمِ

تے اویہاں دا پنڈا (جسم) مبارک مقدس (پاک) اے
تے معطر (مہکیا) مطہر (پاکیزہ) تے منور (چان دین
والا) اے۔ مدینہ منورہ وچ جیہڑے جمع دے آفتاب
(سورج) ہین۔

جسم اویہاں دا ہے مبارک جو زیارت پاوے
ویکھ نوراہی مٹھڑے تائیں جھکھ تزیہ لٹھ جاوے

جسّم مقدّس او ہنہاں دااے جو زیارت پاوے
کالے دِلاں نوں چٹیاں کر کے کالکان سب مُکاوے

جسّم معطر او ہنہاں دااے جو زیارت پاوے
زُلف او ہدی دی مہک دو جگ نوں اتل توں پی مہکاوے
او ہدی مہک نے ہے مہکایا ذہنہاں قلباں تائیں
شہر مدینے دیاں خوشبو واں کھنڈیاں فجر ہو ایں

جسّم مطہر او ہنہاں دااے جو زیارت پاوے
پاک کریندا قلباں تائیں دل دی میل مُکاوے
جسّم منور او ہنہاں دااے جو زیارت پاوے
روشن کردا اتبر زمینیاں ظلمت سب مُکاوے

سب دنیا دے اوس ہنیرے چائن نال مُکائے
نور تجلیاں رب نے دتیاں تاپ نہ جھلتی جائے
وہج مدینے فجر دا سورج بن کے چمکاں مارے
دور ہنیرے جگرے کر کے قلباں نوں چمکارے

شَمْسِ الضُّحَىٰ بَدْرِ الدُّجَىٰ
سَدْرِ الْعُلَىٰ نُورِ الْمُدَىٰ
كَمْفِ الْوَرَىٰ مِصْبَاحِ

تے ہنیری رات دے بدر (چودھویں دے چن) اُچھائی
 (بلندی) دے صدر۔ ہدایت دے نور۔ خاتمت دی پناہ
 تے ہنیریاں دی پناہ ہین۔

رات ہنیری دے وچ چمکے بن کے چن نورانی
 چارے گوشے روشن کیتے سوہنے چن ربانی
 صدر بلندیوں دے اوہ ہینگے عرش تے پھیرا پیا
 رب نے تیرا تیل توں گھل کے بھیج براق منگایا
 نور ہدایتاں دا اوہ ہینگے چائن کرن پھیرے
 آپ دے اسوہ کامل پاروں ہو گئے دور ہنیرے
 نور ہدایت دے وچ مکھے دتا حد چمکارا
 آمنہ مائی دا گھر روشن روشن ہو گیا سارا
 جناب عبد اللہ دے گھر احمد ایسا چائن لایا
 تحت الشری توں عرشاں تیکر کل ہنیر منگایا
 غاراں وادیاں اچھے پریت سب منور ہوئے
 جنگل بربر بجر سمندر چمکے طے ٹوٹے
 بن کے آخری نبی اوہ آئے ہن نہ کسے نے آؤناں
 جہنمے پاؤناں اینھوں پاؤناں ہوئے کتوں پاؤناں
 ہے پناہ سبھناں دی احمد آخر تیکر بھائی
 روز قیامت ایس امت دی کرے گا پشت پناہی
 نور ہنیرے اوہناں کیتے چائن ہر تھاں لاندے
 پھرا آوے در دے اتے ذہناں نوں چمکاندے

عرب نچھلے تے ہر پاسے سی سخت جہالت چھپائی
 آکے احمد سرور عالم کر دتی رُشنائی
 عرب دے لوکی نوکراں اُتے ہسین ظلم کماندے
 اُکھے پیر اوہ خدمت اُتے ہسین نوکر لاندے
 کھار چکاندے حدوں بہتا پچھے سُن بھلواندے
 رات چکاندے مال دے اگے جوں دے نان کھواندے
 دھیاں تائیں جمدیاں مارن بنے نہ کہتے جوائی
 وتج نکاح دے لے آؤندے سن پتر ماتر مائی
 پی شراباں شور مچاندے تنگ کجے جانڈے
 مہوؤا کھیڈن لین بیا جاں فالان رہن پوانڈے
 مُشترک ایڈے لات منات دے بت دی پوجا کردے
 عزتی نائیلہ تے ہیل دے اگے جیوندے مُردے
 کٹاں ماراں کر دے پھر دے چوری سینہ زوری
 ادہری مجھ سی جسد ہتھ وتج طاقت وردنگاری
 نبی محمد سرور آکے پلٹ دتی سی کایا
 بدوواں تائیں پاک نبی نے عاقل چا بنایا
 سب ہتیرا عربوں نسیا ایسا سورج پڑھیا
 سی ہتیرا ایسا نٹھیا جا غاراں وچ وڑیا
 چان آل دوالے ہو یا کھلر گئی رُشنائی
 لہندے چڑھدے دکھن پریت چمکی کل لوکائی

آپ دے خَلْقِ پیارِ محبت ایسا رنگ پڑھایا
 جیڑا آیا مومن بنیا کلمہ بول سنایا
 کل تقصیراں معاف کر نیدا سینے نال لگاندا
 آخری حج نون و توح مکے دے ڈکھا پردے پاندا
 پتھر مارن والیاں تائیں سینے نال لگایا
 چاچے اپنے دی قاتل نون کلمہ چا پڑھایا
 غار حرا و توح بہہ کے سوہنے آجگ نون چا تن لایا
 کھلیاں چکیاں تائیں آقا دے پناہ بچایا

جَمِيلُ الشَّيْمِ ط

جیڑے چنگیاں خصلتاں والے
 ہین اوہ چنگیاں خصلتاں والے چنگیاں دے ادہ چنگے
 اوس چنگے نے بھیرے لوکی اپنے رب و توح رنگے
 صاف کتیا اوس بھیریاں تائیں عیب تے پردا پایا
 فجرے شامیں پڑھے نمازاں سجدے سر جھکایا
 کر تبلیغ احمد نے جگ نون کفر تے شرک مٹایا
 اوس چنگے نیں بھیریاں اتے مہر پیار لٹایا

شَفِيعُ الْأَمَمِ ط

تے اُمّتاں دی شفاعت کرن والے

اُمّتوں دی شفاعت کر سن احمد حشر دیہاڑے
آپ دے جھنڈے پٹھیاں آکے بہن نگرے مارے

آدمؑ نوحؑ خلیلؑ اللہ تے موسیٰؑ دم نہ مارے
سلیمانؑ تے عیسیٰؑ دی حد ہوسی کھلا کنارے

اودوں کرن شفاعت آکے دوزخوں کڈھ لیاون
کل نبیاں دیاں اُمّتوں تائیں جنت و ترح لے جاون

صاحبِ الجود و اکرم

تے سخاوت کرن والے تے کرم کرن والے صاحبِ ہین۔

صاحبِ ہین سخاوت والے جھولیاں تائیں بھر دے

اودہی دیکھ سخاوت تائیں ماتم رہیاں کر دے

شاہِ دنیا دے اودہی دے درتوں آکے فیض نے پاندے

غلامِ اودہی دے شاہان تائیں آگے پئے ورتاندے

سختیاں دے لہجیاں سخی نیں اوتھے مٹھوڑ نہ آئی

انزلوں لے کے ابدان تیکر لیسے فیض لوکائی

کسے دی شے دی کمی نہ اوتھے بھریا سدا خزانے

اک سخی دے دردے اتے سائل کل زمانہ

صاحبِ کرم اوہ ایسے ہیگے دشمن سینے لاندے

گورہ اسیرتے چہڑی سٹدی اودہی پند اٹھاندے

راہ و ترح گنڈے جو کھلاکے اودہی کرن تیماری

کرم دا اوہ سمندر ڈوسنگھا منگتی دنیا ساری

سارے آپ دے کولوں اپنی پیاس بجھاؤ
اپنے دلریاں سب مراداں ابھتوں آکے پاؤں

وَاللَّهُمَّ عَاصِمُهُ وَجِبْرِيلُ
خَادِمُهُ وَالْبُرَاقُ مَرْكَبُهُ
وَالْمِعْرَاجُ سَفْرُهُ وَ
سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى مَقَامُهُ
وَقَابِ قَوْسَيْنِ مَطْلُوبُهُ
وَالْمَطْلُوبُ مَقْصُودُهُ وَ
الْمَقْصُودُ مَوْجُودُهُ سَيِّدِ
الْمُرْسَلِينَ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ
شَفِيعِ الْمُدْنِيِّينَ أَنْبِيَسَ

الْغُرَبَاءِ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
 رَاحَتِ الْعَاشِقِينَ مُرَادًا
 الْمُشَاقِقِينَ شَمْسِ الْعَارِفِينَ
 سِرَاجِ السَّالِكِينَ مِصْبَاحِ
 الْمُقَرَّبِينَ حُبِّ الْفُقَرَاءِ
 وَالْغُرَبَاءِ وَالْمَسَاحِينِ
 سَيِّدِ الثَّقَلَيْنِ نَبِيِّ الْحَرَمَيْنِ

تے خداتعالیٰ اوہناں دانگہبان اے تے جبریل علیہ السلام
 اوہناں دے خادم ہین۔ تے براق اوہناں دی سواری
 اے تے معراج اوہناں دا سفر اے تے سدرۃ المنتہی
 اوہناں دا مقام اے تے قاب تے قوسین اوہناں
 دی آرزو اے۔ تے مطلوب اوہناں دا مقصود اے
 تے مقصود اوہناں دا موجود اے۔ تمام نبیاں دے سردار

تے نبیوں دے خاتم ہیں۔ گنہ گاراں دی شفا عت کرن
 والے تے غریباں دے غم خوار ہیں۔ ساری دُنیا لئی رحمت
 ہیں۔ عاشقاں دی راحت، مشتاقاں دی مسراد
 عارفاں دے آفتاب۔ ہدایت دے راہ دے سالکاں
 دے چراغ۔ خدا دے مقرباں دی شمع، فقیراں
 تے مسکیناں نوں دوست رکھن والے۔ جن تے انساناں
 دے سردار۔ حرمین شریف دے نبیؐ۔

آپ خدا نگہبان اوہناں دا ہر حالت و ترح بھائی
 ہر منزل تے ہر ہر لمحے رب نے مدد پوچھائی
 ہجرت دی شب آپ خدا تے راکھی خود فرمائی
 دشمنوں دچوں اپنے یار نوں کڈھ کے لے گیا سائی

بدر تے اُحد حنین دے اندر نصرت بھیج جتایا
 اک اکلا چوکھیاں دے و ترح تحت تے رب بٹھایا

و ترح مدینے کل دُنیا لئی قائم عدالت ہوئی

راکھا آپ خدا سی اوہدا خوب کیتی دل جوئی

ابولہب تے ابو جہل دے چٹنگل توں بچایا

طائف دے بد معاشاں دچوں یار نوں کڈھ لیا

اُحد دی گھاٹی و پہلی تک کے دشمن مگروں آیا

اودوں اللہ پاک نے اپنے یار نوں آپ بچایا

جبرائیلؑ اوہناں دا خادم رب نے آپ بنایا

اک اک آیت خدا دے دلوں لے اُحد کول آیا

فتح دی آن بشارت دیندا غم دے دتج تہتی
رات معراج دی جبرائیل دے ہتھتیں چٹھی گھلی

آپ دی ہے براق سواری جبرائیل لیایا

اپنے یاروں آپ خدا نے عرشاں تے بلایا

ٹرکے مکینوں بیت مقدس دے دتج سرور آیا

سب نبیاں تھیں آپ دا ہنسی استقبال کرایا

اقصی تھیں آسماناں وٹے کر براق سواری

عرش دے اُتے پہنچ گئے سن احمد مار اڈاری

ہے معراج سفر اونہاں دا سی عرب دا راہی

اللہ پاک نے واٹ لمیری پل دے دتج مہکائی

سدرہ ہے مقام اونہاں دا بلے بلے بلے

بیری ہٹھاں بیٹھ کے سرور تکے نور تجھے

سدرہ خد جبریل دی ہسگی رف رف پچھے رہ گئے

سی براق نما نا ہویا سبھے زاہ دتج بہہ گئے

آپ خدا نے اکھیا آجا اے میرے محبوبا

ہے مقام تیرا ایہ سدرہ لاگے ایہ رکھ طوبی

قَاب تے قوسین اونہاں دی آرزو ہے پیاری

آپ خدا نے پوری کیتی خواہش اونہاں دی ساری

اک کمان دی دتھ دے اُتے تکیا ربک تائش

سنے پورے سن پہنچے سرور طاقت ہور نوں ناہیں

جو وی طلب اونہاں نے کیتی دل دا مقصد پایا

ہے مطلوب اونہاں دا مقصد دتج درود ک آیا

پاک خداؤں دیکھن دے لئی عرش تے احمد آیا
 ایہو سبھی طلب ادبناں دی مقصد دل دا پایا
 تے مقصود موجوداے اوہدا مولا کرم کسایا
 سد کے عرش معائے اُتے اپنے کول بھٹایا
 دل دے مقصد پورے ہوئے جو جو سرور چاہیا
 اللہ پاک محبوب دے تائیں اپنا نور دکھایا
 شانناں دیتیاں آناں دیتیاں عزت ت خوب ودھائی
 ناں اپنے نال ناں لکھایا دتی سدا دی شاہی
 فتح وی دتی دنیا اُتے جگ غلام بنایا
 فتح مدینے عرب دے اندر چشمہ فیض دکھایا
 رہندی دنیا تیکر آ کے لوک پیاس بجھاون
 درود سلاماں دے گند گجرے پیش حضور لگاؤن
 نبیاں دے سردار محمد سب تے آپ دی شاہی
 ختم نبوت آپ تے ہوئی کیتا کرم الہی
 روز حشر نوں گنہ گاراں دی آپ شفاعت کرن
 دوزخ وچوں کڈھ کے اُمتی جنت تائیں بھرسن
 ماڑیاں دے غم خوار ہیگے نیں سینے نال لگاؤن
 ساری دنیا دے لئی رحمت کرم دے بحر وگاؤن
 عاشقاں دی اوہ راحت ہیگے ٹھنڈا کھیاں دی نالے
 چین قرار دلاں دا سرور اُچیاں شانناں والے

پہرہ انور تک مشتاقاں نفل شکر دے نیتے
مراد ہینگے مشتاقاں دی اوہ جام اوہ جس پیتے

عارفاں دے آفتاب نوردانی چائن کرن ودھیرا

عارف لوکاں دے قلبیاں دا کردے دور ہنیرا

ہدایت دے راہ تے ٹرن جو سالک اوہناں لئی چکارا

راہ جسے ہین پیراغ نوردانی چائن دامنارا

خدادے جو مقرب بندے شمع اوہناں لئی بھاری

آپ دی ذات ہنیراں دے فتح کردی اے رشنائی

فقران تے مسکیناں تائیں اپنے کول بھٹاندے

دوست مارے غزبے دے اوہ فیض دا بیہوش ساند

جنت تے انساناں دے احمد ہین سردار بناٹے

حرمین شریف دے نبی محمد رحمت بن کے آٹے

إِمَامِ الْقِبْلَتَيْنِ وَسَيِّدِنَا فِي

الدَّارَيْنِ ط

دو ہاں قبلیاں (بیت المقدس) تے (خانہ کعبہ) دے پیشوا

دو قبلیاں دے پیشوا نیں رب نے آپ بناٹے

مسجد اقصیٰ خانہ کعبہ رب کے گھر و سائے

حدوں معراج نوں سرور عالم اقصیٰ قدم نکایا

جمع تمامی نبی سہی ہوٹے آدم تے نورع ایسا

ابراہیم خلیل اللہ وی موسیٰ علیہما السلام آئے
 ساریاں احمد تائیں تک کے سوسو ادب بجائے
 سرور عالم آگے ہو کے آپ جماعت کراچی
 بچھے سب نبیاں نے ہنسی نیت نماز ادائیگی

صَاحِبِ قَابِ قَوْسَيْنِ مَحْبُوبِ

رَبِّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبِّ الْمَغْرِبَيْنِ

جَدِّ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ مَوْلَانَا

وَمَوْلَى الثَّقَلَيْنِ أَبِي الْقَاسِمِ

مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ نُورِ مَدِينِ

نُورِ اللَّهِ يَا أَيُّهَا الْمَشْتَاقُونَ

بِنُورِ جَمَالِهِ صَلُّوا عَلَيْهِ وَ

الِهِ وَاصْبِرُوا وَسَلِّمُوا

تَسْلِيمًا

قَابِ قَوْسَيْنِ دے مالک - محبوب اودھے جیٹرا مالک

مشرقاً تے مغرباً دا۔ امام حسن رضی اللہ عنہ تے جناب
 امام حسین رضی اللہ عنہ دے جد امجد۔ سادے مولانا تے جن
 انساناں دے آقا۔ جناب ابی قاسم محمد صلی اللہ علیہ وسلم
 ابن عبد اللہ۔ نور بن اللہ دے نوران وچوں۔ اوہناں نوں
 چاہن والیو۔ درود پڑھو۔ اوہناں دی آل اُتے تے اُصحاب
 اُتے تے سلام گھلو پورا پورا۔

قَابِ قَوْسَيْنِ دے مالک پیگے رب نے کول بلایا
 رات مہراج دی سد عرشاں تے اپنا نور دکھایا
 اوہ دے ہن محبوب پیارے جو رحمان سدا ندا
 مالک شرقاں عزباں دا اوہ سب تے حکم چلندا
 حسن حسین اماماں دے اوہ جد امجد پیارے
 مولانا سادے سب دے دستن بھیت نیارے
 سانوں رب واحد دی اوہناں ہے پچھان کرائی
 سداھا راہ دکھایا سانوں منزل چا دکھائی
 جتاں تے انساناں دے اوہ آقا شاناں والے
 کالی کالی موہڈھے سجدی چائن آل دوالے
 حضرت قاسم دے اوہ ابا اچھے رتے والے
 نام محمد آپ دا سوہنا آمنہ دے اوہ پالے
 پیت عبد اللہ دے اوہ پیارے آناں باناں والے
 رب دے نوران وچوں نور نہیں چائن کرن دوالے
 اوہناں اُتے چاہوں والیو پڑھو درود سلماں
 آل اوہناں دی اُتے ہر دم ہو کے مثل غلاماں

تے اصحاباں ادبیاں اُتے نت سلام پوچھاؤ
 پورا پورا پڑھ کے گھلو فرق ذرا نہ پاؤ
 ساہ ساہ دے نال اثر الصاری وی سلام پوچھاندا
 سوہنا ناں سرکار دا ساڈے کھنڈ کھنڈے
 پاندا

درود ہزارہ

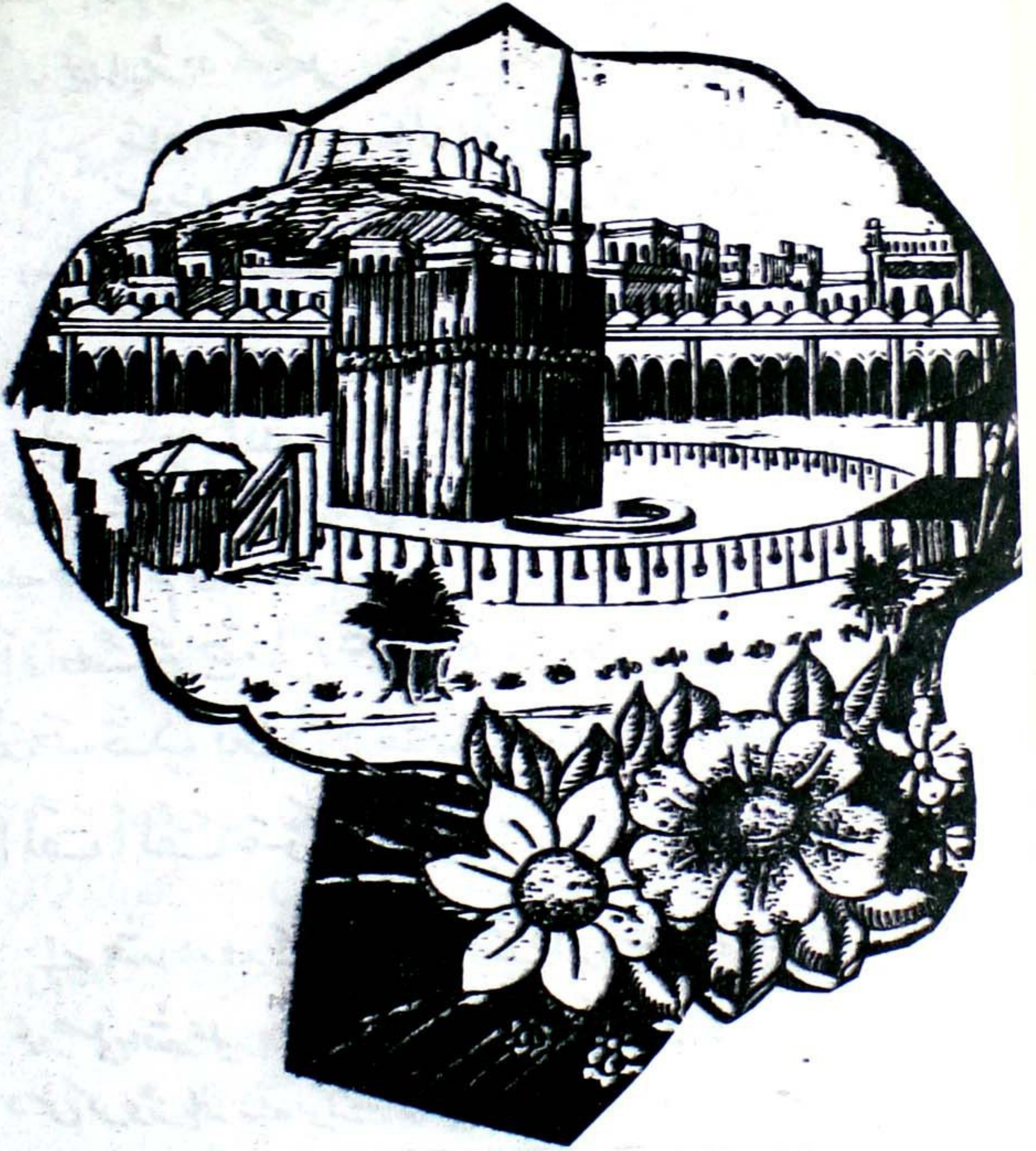
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اللہ دے ناں نال شروع کر دا ہاں بھیڑا بڑا مہربان تے
 بے حد رحم کرن والا ہے۔

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَعَلٰی اٰلِ
 مُحَمَّدٍ بَعْدَ دِكْحَلِ ذَرَّةٍ مِّائَةِ
 اَلْفِ اَلْفَ مَرَّةٍ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ

اے اللہ درود بھیج محمد صلی اللہ علیہ وسلم اُتے تے حضرت
 محمد صلی اللہ علیہ وسلم دی اولاد اُتے اک ذرہ دے بدلے
 دس کروڑ بار تے برکت دے۔

درود قلبی

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی يَا شَفِیْعِ الْمُدْنِیْنِ سَیِّدِنَا
 وَمَوْلَانَا وَمُرْشِدِنَا وَرَاحَتِ قُلُوْبِنَا طَیِّبِ ظَاهِرِنَا

مسنون دعساواں

عربی متن تے اوہدا پنجابی زبان وچ ترجمہ

الْأَسْمَاءُ السَّبْعُ

(سِت تان)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ترجمہ:-

اللہ دے نال نال شروع کرنا ویاں جیہڑا بڑا مہربان تے بے حد ترس کرن والا ہے۔

پیراں دے پیر غوث الاعظم حضرت سید شیخ عبدالقادر جیلانی رح
ایہناں اسماء (ناداں) دا ورد کر دے سن تے آپ نے ہر اسم
لئی رک توجہ بنائی اے۔ جیہڑی کہ ہر سو مرتبہ یاں بیچ سو مرتبہ
اسم پڑھن دے بعد پڑھی جائے گی۔ ایہناں دیاں برکتاں ظاہر ہئیں۔

پہلا اسم لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

ایہنوں رک لکھ واہ پڑھے۔ ایہدی توجہ تصوف و تح ایہہ ہندی
اے۔ کہ اے خدا میرے ظاہر اتے ایس کلمے دی بادشاہی قائم کر
تے باطن و تح ایہدی حقیقت ثابت کر۔ تے مینوں ایہدے احاطے
وچوں میرے ظاہر دا استغراق ہووے۔ تاں جے وجود تے شہود
دے مراتب و تح تیرے افعال تے صفات توں بغیر کسے نوں نہ
دیکھاں۔

دُوجا اِسْمِ اَللّٰهُ اَللّٰهُ اَللّٰهُ

ایہنوں وی اک لکھ وار پڑھے۔ تصوف دکی دنیا و توح ایہدی
توجہ یعنی مطلب ایہ ہے کہ اے خدا میںوں اپنے دل دا راہ دکھا
تے میںوں اپنے اگے ادب والا ثابت قدم بنا۔ تے اپنی محبت
میرے دل نوں دے۔ اپنی ذات لئی منظر تے اپنے حکماں لئی
سرچشمہ بنا۔ جے حرفِ ندا دے نال ورد کرے۔ تاں **يَا اَللّٰهُ
يَا اَللّٰهُ يَا اَللّٰهُ** آکھے۔

تِیجا اِسْمِ حٰی حٰی حٰی

اک لکھ مرتبہ پڑھے۔ ایہدی توجہ یعنی مطلب ایہ ہے
میںوں پاک زندگی دے۔ اپنی محبت دا پاکیزہ تے مہیا
شربت پلا۔ میری حیاتی تیرے و توح وابستہ رہوے۔ اپنی حیات
دا نور میری حیات و توح ظاہر کر۔ میری روح نوں ابدی حیات
نصیب کرتے قیامت دے دن میرے باطن نوں اپنے باطن
نوں نفع اپڑا۔ میرے دل نوں اپنی پرورش دے بھیتاں تیں
جانو کر۔ میری زبان باطنی علماں اتے گو یا کر۔ جے یادے نال
پڑھے۔ تاں بلا توبین **يَا حٰی حٰی حٰی** آکھے۔

چوتھا اِسْمِ وَاٰحِدٌ وَاٰحِدٌ

ایہنوں وی اک لکھ مرتبہ پڑھے۔ ایہدی توجہ یعنی طلبِ تصوف

دی زبان و توح ایہہ ہے کہ اپنے نور واحد نیت دے ذریعے مینوں
 موجد بناتے اپنے پُر کامل یقین کرن دی مینوں توفیق دے۔ کہ تُوں
 اپنی خدائی و توح اگلاں۔ تے میرے سارے دینی تے دنیاوی کما
 لئی بس تُوں ای کافی ہیں۔ جے یادے نال پڑھے تاں رنج پڑھے۔
 يَا وَاحِدُ يَا وَاحِدُ يَا وَاحِدُ

پنجواں اسم عزیز عزیز عزیز

ایہوں وی اک لکھ وار پڑھے۔ ایہدی توجہ ایہہ ہے۔ کہ
 مینوں اپنی عزت دے واسطے نال عزت والیاں و توح داخل کر
 عزت والیاں دے کم مہیتھوں کروا۔ مینوں عزت دے تے اپنے
 عزت والے بندیاں و توح شامل کر۔ جے یادے نال پڑھے۔ تاں
 قریبلا تونین پڑھے۔ يَا عَزِيزُ يَا عَزِيزُ يَا عَزِيزُ

چھیواں اسم وَهَّابٌ وَهَّابٌ وَهَّابٌ

ایہوں وی اک لکھ وار پڑھے۔ ایہدا مطلب ایہہ ہے
 کہ مینوں ایسی توفیق بخش۔ جیہڑی تیری مرضی دے کماں تک
 پوچادے۔ اے بھیت دیاں گلاں دسن والے تے بخشن والے
 میرے اُتے مہربانی کر۔ اے خدائوں میرے اُتے اپنی بخشش
 دی حقیقت جاری کر۔ اے خدائوں میرے اُتے ایس امردا
 نگر ان بنیاد ہو۔ کہ صرف تیرے ولے ای محتاج بنیاد ہواں۔
 کیوں جے تیری غنائے دولت در حقیقت کامل اے۔ ایس

لی تُوں میں فقیر اُتے اِنج کر کہ میں آپ عننی ہو کے دُو جیاں تُوں وی
 فائدہ اُپڑاواں۔ کیوں جے تُوں عننی این تے دین والا این۔ جے یا
 دے نال پڑھے تاں فیر اِنج اُکھے۔ **يَا وَهَّابُ يَا وَهَّابُ يَا وَهَّابُ**

ستواں اسم وُدُودُ وُدُودُ وُدُودُ

ایہنوں وی اک لکھ وار پڑھے۔ ایہدی توجہ یعنی اصطلاح
 تصوف و بیح ایہہ وے۔ مینوں نیک لوکاں دی محبت عطا کر
 اے خدا مینوں مخلوق دے شر توں بچا۔ کیوں جے اوہناں دے شر
 نوں بند کرن دی تیرے وح حقاقت اے۔ جے یادے نال پڑھے
 تاں فیر بلا تنوین یعنی **يَا وَدُودِ يَا وَدُودِ يَا وَدُودِ** پڑھے۔
 ہدایت :

ایہتاں ستاں تاواں دا ورد کرن تُوں پہلاں کیسے دین دے
 عالم یاں اپنے پیر مرشد کولوں اجازت لے لو۔ (مؤلف)

غازی عالم دین شہید

شاعر : اثر انصاری فیض پوری

سرور کائنات دے سچے عاشق غازی علم دین شہید دے بچپن
 توں لے کے شہادت تیکر دے مکمل حالات پنجابی نظم و بیح

مسنون دعاواں

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اللہ دے ناں نال شروع کرناواں جیہڑا بڑا مہربان تے بیحد ترس کرن والا ہے

جدوں صبح ہووے تاں ایہہ دعا پڑھے۔

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذَا الْيَوْمِ فَتْحَهُ
 وَنَصْرَهُ وَنُورَهُ وَبَرَكَتَهُ وَهُدَاةً وَ
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ
 (حصن)

اسیں تے سارا ملک اللہ ای لئی اے۔ جیہڑا رب العالمین
 اے۔ فجر دے ویلے وچ داخل ہوئے۔ اے اللہ! میں تہمتوں
 ایس دیہاڑے دی بہتری یعنی ایس دن دی فتح تے مدد تے
 ایس دن دی نور تے برکت تے ہدایت دا سوال کردا ہاں تے
 اوہناں چیزاں دے شر توں۔ جیہڑے ایس دن وچ ہین تے
 جیہڑے ایس دے بعد ہون گے۔ تیری پناہ چاہندا ہاں۔

(حصن)

جدوں شام ہووے تاں ایہہ دعا پڑھے۔

اَمْسَيْنَا وَ اَمْسَى الْمَلِكُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْئَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ اللَّيْلَةِ فَتَحًا
 وَ نَصْرًا وَ نُورًا وَ بَرَكَاتًا وَ هُدًى وَ اَعُوْذُ بِكَ
 مِنْ شَرِّ مَا فِيْهَا وَ شَرِّ مَا بَعْدَهَا۔

(ابوداؤد)

اسیں تے سارا ملک اللہ ای لی اے۔ جیہڑا رب العالمین
 شام وچ داخل ہوئے۔ اے اللہ! میں نتیجوں رات دی بہتری
 یعنی ایس رات دی فتح تے مدد تے ایس رات دے نور تے برکت
 تے ہدایت دا سوال کردا ہاں۔ تے نتیجوں پناہ چاہندا ہاں۔ تے
 اوہناں چیزاں دے شر توں جیہڑے ایس رات وچ ہن۔ تے
 جیہڑے ایس توں بعد ہون گے۔

(ابوداؤد)

سون دے ویلے پڑھن دی دعا

جدوں سون دا ابادہ کرو۔ تاں وضو کر لوؤ تے اپنے بسترنوں
 تین وار جھاڑ لوؤ۔ فیر سبجے پاسے لمے پئے کے ہر دے تھلے سجا ہتھ
 رکھ کے تین وار پڑھے۔

(حصن حصین، مشکوٰۃ)

اَللّٰهُمَّ قِنِّىْ عِنْدَ اَيْكَ يَوْمَ نَجْمُحُ عِيَادِكَ۔
 اے اللہ! میںوں اپنے عذاب توں بچاؤ۔ جیہڑے روز توں

اپنے بندیاں نوں جمع کرے گا۔

(بخاری و مسلم)

جدوں سوں کے اٹھوتاں ایہہ دعا پڑھے۔

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا
وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

(بخاری و مسلم)

سب تعریفاں خدا کی لئی ہیں۔ جہنہ سانوں مار کے جیاتی بخش
دتی۔ تے (سانوں) او سے ولے پرت کے جانا اے۔ (بخاری و مسلم)

جدوں پاخانہ کرے تاں لیٹرین وچ داخل

ہوں توں پہلاں بسم اللہ آکھے تاں ایہہ پڑھے۔

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ

(مشکوٰۃ)

اے اللہ! میں تیری پناہ چاہتا ہوں۔ خبیث چٹاں توں۔ مرد

ہوں یاں عورت۔

جدوں پاخانہ توں فارغ ہووے تاں غُفْرَانَاكَ

آکھے تے ایہہ دعا پڑھے۔

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى وَ
عَافَانِي

(مشکوٰۃ)

سب تعریفاں اللہ کی لئی ہیں۔ جہنہ میٹھوں ایذا دین والی

چیز دُر کیتی تے مینوں چین دتا۔

(مشکوٰۃ)

جدوں گھروں نکلے تاں ایہہ دعا پڑھے۔
 بِسْمِ اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ
 إِلَّا بِاللّٰهِ ط

یہ اللہ داناں لے کے نکلیا۔ میں اللہ اتے بھروسہ کیتی
 گناہاں توں پھرن تے عبادت کرن دی طاقت اللہ ای دلوں اسے

گھروں داخل ہووے تاں ایہہ دعا پڑھے۔
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْجِبِ وَخَيْرَ
 الْمَخْرُجِ بِسْمِ اللّٰهِ وَ لِحُجْنَا وَعَلَى اللّٰهِ رَبِّنَا
 تَوَكَّلْنَا - (مشکوٰۃ)

اسے اللہ! میں تینھوں چنگا داخل ہوتا تے چنگا نکلنا منگ
 یاں۔ اسیں اللہ داناں لے کے داخل ہوئے تے اسوں اللہ
 اتے بھروسہ کیتا۔

ایہدے بعد گھر والیاں نوں سلام کرے۔

جدوں بازار وچ داخل ہووے تاں ایہہ دعا پڑھے۔
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ - لَهُ الْمُلْكُ
 وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ
 لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ اوہ اکلانے
 اوہ کوئی شریک نہیں۔ اوہ کے لئے ملک اے تے اوہ کے
 لئے حمد اے۔ اوہ جو اندا اے تے ماردا اے تے اوہ
 خود جیوندا اے۔ اوہوں موت نہ آوے گی۔ اوہ کے ہتھ
 وچ بھلائی اے تے اوہ ہر چیز تے قادر اے۔

بازار وچ ایہدے پڑھن نال اللہ تعالیٰ دس لکھ نیکیاں
 لکھ دین گے تے دس لکھ گناہ معاف فرمائے گے تے دس لکھ
 درجے اچھے فرمائے گے تے اوہدے لئے جنت وچ اک گھر
 بناؤن گے۔ (مشکوٰۃ)

جے بازار وچ کچھ وینچیاں خریدنا ہووے
 تاں ایہہ دعا وی پڑھے۔

بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ خَیْرَ
 هَذِهِ السُّوْقِ وَخَیْرَ مَا فِیْهَا وَ اَعُوْذُ بِكَ
 مِنْ شَرِّهَا وَ مِنْ شَرِّ مَا فِیْهَا

میں اللہ دانوں لے کے داخل ہویا۔ اے اللہ میں تیرے
 ایس بازار دی تے جو کچھ ایس بازار وچ اے۔ اوہی خیر
 طلب کردا ہوں تے تیری پناہ چاہندا ہوں۔ ایس بازار دے
 شر توں تے جو کچھ ایس بازار وچ اے۔ اوہدے شر توں۔

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُ بِكَ اَنْ اُصِیْبَ فِیْهَا
 یَمِیْنًا فَاجِرَةً اَوْ صَفْقَةً خَاسِرَةً ط

اے اللہ میں تیری پناہ چاہتا ہوں۔ ایسے گل توں کہ ایسے
محبوٹھی قسم کھاواں یاں معاملے وچ گھانا پاواں۔

فیر بازار توں ت کے قرآن شریف وچوں کدھریوں دس
آٹاں پڑھے۔ (حصن)

حدوں روٹی کھانی شروع کرے۔ تاں

ایہہ دعا پڑھے۔

بِسْمِ اللّٰهِ وَعَلَىٰ بَرَكَاتِهِ اللّٰهُمَّ (متدرک)

اللہ دے ناں نال میں شروع کیتا تے اللہ دی برکت اُتے
کھانا شروع کیتا۔

جے شروع وچ بسم اللہ پڑھنا بھل گیا تاں

حدوں یاد آوے۔ ایہہ پڑھے۔

بِسْمِ اللّٰهِ اَوَّلَهُ وَاٰخِرَهُ

میں ایہہ سے اول تے پھیکر وچ اللہ دا ناں لیا۔

فائدہ: جیہڑے کھانے اُتے بسم اللہ نہ پڑھی جائے

شیطان توں اوہڑے وچ نال کھان دا موقع مل جاندا اے

(مشکوٰۃ شریف)

حدوں کھانا کھا چکے تاں ایہہ دعا پڑھے۔

الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي اَطْعَمَنَا وَسَقَانَا

وَجَعَلَنَا مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ ۝

(ابن السنی وغیرہ)

سب تعریفیں خدائے مہین - جتنے سالوں کھوایا تے پیایا -

روٹی کھاں دے بعد جدوں ہمتہ دھووکے میں

ایہہ پڑھے -

اللَّهُمَّ اشْبِعْتْ وَارْوَيْتْ فَجَمَعْنَا وَرَزَقْتَنَا
فَاكْثَرْتَ وَأَطْبَيْتْ فَرُدَّنَا - (حسن)

اے اللہ! تُوں ساڈا ڈھڈ بھریا تے سالوں سیراب کیتا
ہن توں ایہنوں اساڈے پنڈے وچ لاوے تے تُوں ساڈوں
حلال روزی دتی تے بہت دتا تے چنگا چنگا دتا - ہن توں
سالوں ہور دے -

دوہ پی کے ایہہ دعا پڑھے
اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ وَرُدَّنَا مِنْهُ

اے اللہ! توں ایہہ وچ سالوں برکت دے تے سالوں

ہور بوہتا دے (مشکوٰۃ)

پین دا بیان

پانی یاں ہور کوئی چیز بیٹھ کے پیوے تے اُوٹھ وانگوں اک
ساہ وچ نہ پیوے - سگوں دو یا تین ساہواں وچ پیوے - تے
بھانڈے وچ ساہ نہ لوے - نہ پھوک مارے تے جدوں پانی
پین لگے تاں بسم اللہ پڑھے تے جدوں پانی پی لوے تاں الحمد للہ
آکھے - (مشکوٰۃ)

جدوں لیٹا پاؤسے ناں ایہہ دعا پڑھے۔

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ
مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةَ۔

سب تعریف اللہ ہی لٹی اے۔ جنہے ایہہ پوایا تے مینوں
نصیب کیتا۔ بغیر میرے چیلے تے قوت دے۔
لیٹا پین کے ایہنوں پڑھ لین ناں اگلے پچھلے سارے
گناہ معاف ہو جانداں۔ (مشکوٰۃ)

جدوں شیشے وٹح اپنا چہرہ دیکھے۔ تاں
ایہہ دعا پڑھے۔

اللَّهُمَّ أَنْتَ حَسَنْتَ خَلْقِي فَحَسِّنْ خُلُقِي
اے اللہ! جیویں توں میری صورت چنگی بنائی۔ اچ میرے
اخلاق وی چنگے کر دے۔

جدوں کسے عورت نوں نکاح کر کے گھر
وچ لیا وے یاں کوئی جانور خریدے۔ تاں

ایہہ دعا پڑھے۔
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرِ
مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا
وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ۔

اے اللہ! میں تیرے بھلائی کے عملوں سے اپنے آپ کو بھلائی دے رہا ہوں۔ اے اللہ! تیرے بھلائی کے عملوں سے اپنے آپ کو بھلائی دے رہا ہوں۔ اے اللہ! تیرے بھلائی کے عملوں سے اپنے آپ کو بھلائی دے رہا ہوں۔ اے اللہ! تیرے بھلائی کے عملوں سے اپنے آپ کو بھلائی دے رہا ہوں۔

(مشکوٰۃ شریف)

لا اے نون انج مبارک بادی دیوے کے
بَارِكْ اللَّهُمَّ لَكَ وَبَارِكْ عَلَيْكُمَا وَجَمَعَ
بَيْنِكُمَا فِي خَيْرٍ

(مشکوٰۃ)

اللہ تینوں برکت دیوے تے تہا نون دو ہاں اُتے برکت نازل
کرے تے تہاں دو ہاں دا خوب بیاہ کرے۔

جدوں بیوی نال ہم بستری دا ارادہ کرے
تاں ایہہ دعا پڑھے۔

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ
الشَّيْطَانَ مَا رَسَخْنَا -

اللہ دانوں لے کے میں ایہہ کم کر رہا ہوں۔ اے اللہ! انہوں سانوں
شیطان توں بچاتے بیٹھری اولاد توں سانوں دیوے توں۔ اے اللہ! انہوں
شیطان توں دور رکھ۔

دایس دعائوں پڑھ لین دے بعد اوس ویلے دی ہم بستری نال

جیہڑی اولاد جے گی۔ شیطان اوہنوں کدی ضرر نہ اُپڑا سکے گا۔
(بخاری کا تے مُسلم)

صُحبت کرن ویلے جِدوں مُنی خارج ہووے تاں
دل و زح ایہہ دعا پڑھے۔

اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ لِشَّيْطَانٍ فِيْمَا رَزَقْتَنِي
نَصِيْبًا۔

اے اللہ جیہڑی اولاد توں مینوں دیویں۔ اوہدے دُوح شیطان
دا کچھ حصہ نہ بنا۔

فائدہ : ستویں دِن بچے داناں رکھے تے عقیقہ کرے۔ جِدوں
بچہ جے تاں اللہ تعالیٰ دے کسے نیک بندے دے کول لے جاوے
تے اوہدے کولوں برکت دی دعا کرائے تے کھجوریاں چھوہارے
یاں کوئی ہور چیز اوہدے کولوں چھوہارے بچے دے منہ و زح پوادے
جِدوں بچہ بولن لگے تاں سب توں پہلاں لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
سکھاوے تے ایہہ آیت وی یاد کرائے۔

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ قَبْلُ مِنَ الدَّلِيلِ وَكَبِيرًا

(حسن)
پورا چن ویجھے تاں ایہہ دعا پڑھے۔
أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّ هَذَا

یٰۤاِیُّہُودَ دِی پَنَآہ چَآہِنْدَ اہَاں - اہِدے شَرکُو لُوں
 جِدُوں غُصَّہ آوے یَاں کھوٹے یَاں کتے دِی
 آواز سُنے یَاں بُرے وَسُو سے آوُن تاں اہِہ
 وُعا پڑھے -

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ
 یٰۤاِیُّہُودَ دِی پَنَآہ چَآہِنْدَ اہَاں شَیْطَان رُدے ہوئے کُو لُوں -
 تے جِدُوں کُکڑ دِی آواز سُنے تاں اِشْد کُو لُوں اوہدے فَضْل دا
 سَوَال کرے - (مَشکوٰۃ - حَصْن)

جِدُوں کسے نوں رَحِصَتْ کرے تاں اہِہ پڑھے -
 اِسْتَوْدِعْ اللّٰهَ دِيْنَكَ وَ اَمَانَتَكَ وَ خَوَاتِيْمَ
 عَمَلِكَ -

اِشْد دے سَپَر د کر دا ہَاں - تیرا دِیْن ، تیری امانت داری دِی
 صفت تے تیرے عمل دا نتیجہ -

جِدُوں سَفَر دا ارادہ کرے تاں اہِہ پڑھے
 اَللّٰهُمَّ بِكَ اَصُوْلٌ وَ بِكَ اَحْوَالٌ وَ بِكَ
 اَسِيْبٌ - (حَصْن)

اے اِشْد! میں تیری اِی مدد نال دُشمنان اُتے حملہ کر دا ہَاں
 تے تیری مدد نال اوہدے دَفْع کرن دِی تَدبیر کر دا ہَاں تے تیری
 اِی مدد نال چلدا ہَاں -

حدوں سوار ہوں لگے تے رکاب یاں (پا سیدان) اُتے پیر کھے
تاں اسم اللہ آکھے تے حدوں جانوردی کٹڈیاں سیٹ اُتے جا
بیٹھے تاں الْحَمْدُ لِلّٰہِ آکھے فیر ایہہ آیت پڑھے۔

سُبْحٰنَ الَّذِیْ سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَہٗ مُقْرِنٰی
وَ اِنَّا اِلٰی رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ ۝

(مشکوٰۃ)

اللہ پاک اے جہنے اوہنوں اسادے قبضے وچ دے دتا
تے اسیں اوہدی قدرت دے بغیر اوہنوں قبضے وچ کرن والے
نہیں ساں تے بغیر شک دے ساٹوں اوہے رب ولے ضرور جانا اے۔
ایہدے بعد تن وار الحمد للہ تے تن وار اللہ اکبر آکھے تے
فیر ایہہ پڑھے۔

سُبْحٰنَكَ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ فَاغْفِرْ لِیْ فَاِنَّہٗ
لَا یَغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اَنْتَ۔

اے خدا توں پاک ایں۔ بے شک میں اپنے نفس اُتے
ظلم کیتا۔ توں تے مینوں بخش دے۔ کیوں جے صرف توں ای گناہ
بخشا ایں۔

حدوں سفر نوں ٹرن لگے تاں ایہہ پڑھے۔

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْئَلُكَ فِیْ سَفَرِنَا هٰذَا الْبِرَّ
وَ التَّقْوٰی وَ مِنْ الْعَمَلِ مَا تَرْضٰی

(مشکوٰۃ)

اے اللہ اسیں تمہیوں ایس سفر وچ نیکی تے پیر ہمیر گاری دتا

سوال کر دے آں تے اوہناں عملاں دا سوال کر دے آں۔ جنہاں
نال تئیں راضی ہوؤ۔

اللَّحْمَدُ هَوْنٌ عَلَيْنَا سَفَرْنَا هَذَا وَاطْوَيْنَا
بَعْدَهَا۔

اے اللہ! ساڈے ایس سفر نوں ساڈے آتے آسان فرما دے

تے اوہدا راہ چھیتی چھیتی مکا دے۔

اللَّحْمَدُ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ۔

اے اللہ! توں سفر و ترح ساڈا ساھتی تے ساڈے چھ گھر دا کار ساند۔

اللَّحْمَدُ إِخِيٍّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَصْئِ السَّفَرِ

وَكَابِتِ الْمُنْظَرِ وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ

وَأَهْلِ وَالْوَالِدِ وَالْحَوْرِ بَعْدَ الْكُورِ

وَدَعْوَةِ الْمَطْلُومِ

اے اللہ! میں تیری پناہ چاہندا ہوں۔ سفر دی مشقت توں

تے بھڑی حالت دے ویکھن توں تے پرت کے مال و ترح یا

اولاد و ترح برائی تکن توں تے بن دے بعد و گرن توں تے

منظوم دی بد دعائوں۔

حدوں بلندی تے چڑھے تاں اللہ اکبر پڑھے۔ تے

حدوں بلندی توں لٹھے تاں سبحان اللہ آکھے تے حدوں

کسے میدان یاں پانی و گن والی نیویں تھاں توں لنگھے۔ تاں

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ پڑھے۔ جے پیر

تک جاوے یاں ایکیڈنٹ ہو جائے تاں بسم اللہ آکھے۔
(حصن)

بحری جہازیاں کشتی اُتے سوار ہووے
تاں ایہہ پڑھے۔

بِسْمِ اللّٰهِ حَجْرٍ سَمَاءٍ وَمُرْسُهَا اِنَّ رَبِّيْ لَغَفُوْرٌ
رَّحِيْمٌ وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْاَرْضُ
جَمِيْعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ
مَطْوِيٰتٌ بِيَمِيْنِهِ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ

اللہ دے ناں دے نال اے۔ ایہہ پڑھتے رکنا۔
بے شک میرا پروردگار ضرور بخشنے والا ہے مہربان اے
تے کافراں نے خداؤں نہ پچھانیا۔ جیویں کہ اوہنوں پچھاننا
چاہیدا اے۔ حالاں کہ قیامت دے دیہاڑے ساری زمین
اویڑی مٹھی وچ ہووے گی۔ تے آسمان اویڑے سجے ہتھ
وچ ولھٹے ہون گے۔ اوہ پاک اے تے ایس عقیدے توں
برتراے۔ جیہڑا مشرک شریک عقیدہ رکھدے نیں۔

جدوں کسے منزل یاں ریلوے سٹیشن یاں
موٹر سٹینڈ اُتے اُترے۔ تاں ایہہ عا پڑھے
اَعُوْذُ بِكَلِمَاتِ اللّٰهِ التّٰمَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ۔

اللہ دے پورے کلمیاں لی اللہ دی پناہ چاہندا ہاں
ادہدی مخلوق دے شر کو لوں۔

ایہدے پڑھ لین نال کوئی چیز او تقوں پر تن تیکر او سنوں
ضرر نہ ا پڑائے گی۔
(مسلم)

جیہڑے شہر یا بستی و ترح جانا ہووے جدوں
اوہ نظر آئے تاں ایہ پڑھے۔

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَلْنَ وَ
رَبَّ الْأَرْضِينَ السَّمْعِ وَمَا أَقْلَلْنَ وَ رَبَّ الشَّيْطَانِ
وَمَا أَضَلَّلْنَ وَ رَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا ذُرِيَّتِنَا
نَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَ خَيْرَ أَهْلِهَا وَ
نَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَ شَرِّ أَهْلِهَا وَ شَرِّ مَا فِيهَا
اے اللہ جو ستاں آسماناں تے اوہناں سب چیزاں دا اے
جیہڑیاں اسماناں دے مقلے ہین۔ تے جیہڑیاں ستاں نہ میناں
تے اوہناں سب چیزاں دا رب اے۔ جو کچھ اوہناں دے
آتے اے۔ تے جیہڑا شیطاناں دا تے اوہناں سمجھناں دا رب
اے۔ جنہاں لوں شیطاناں نے گمراہ کیتا اے تے جیہڑا ہواواں
دا تے اوہناں چیزاں دا رب اے۔ جنہاں لوں ہواواں نے
اڈایا اے۔ ایس لئی ایس تاجھوں ایس آبادی دی تے اوہدے
ڈاسیاں دی تیر دا سوال کردے ہاں تے اوہدے شر توں تے
اوہدی آبادی دے شر توں تے اوہناں چیزاں دے شر توں

تے اودھی آبادی دے شرتوں تے اوہناں چیزاں دے شرتوں تیری
پناہ چاہندے ہاں۔ جیہڑے اودھے اندر ہین۔

جدوں کسے شہریاں بستی وچ داخل ہون لگے
تاں تن وار ایہہ پڑھے۔

اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهَا

اے اللہ! توں سانوں ایہدے وچ برکت دے۔

تے فیر ایہہ دعا پڑھے۔

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا جَنَاحًا وَحَبِيبًا إِلَىٰ أَهْلِنَا وَ

حَبِيبًا صَالِحًا إِلَىٰ أَهْلِنَا۔ (طبرانی)

اے اللہ! توں سانوں ایہدے مہوے نصیب فرماتے ایجھوں
دے واسیاں دے دلاں وچ ساڈی محبت تے ایجھوں دے
نیک لوکاں دی محبت ساڈے دلاں وچ پیدا فرما۔

جدوں سفر توں پر تے تاں ہر بلندی دکھائی آ
تن وار اللہم اکتبر اکلے تے فیر ایہہ پڑھے۔

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ

الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

أَبْيُونَ تَابِئُونَ عَابِدُونَ سَاجِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ

صَدَقَ اللهُ وَعْدَهُ وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ
وَحَدَّثَهُ

بخاری تے مسلم،

اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں اور اگلا اسے - اور ہر کوئی
شریک نہیں - اور ہرے لئی ای ملک اسے تے اور ہرے لئی سب تعریف
اسے تے اور ہر چیز اتے قادر اسے - اسیں پر تن والے آں - توبہ
کرن والے ہاں - اللہ دی بندگی کرن والے ہاں - سجدہ کرن والے
ہاں - اپنے رب دی حمد کرن والے ہاں - اللہ نے اپنا وعدہ پورا
کر دیتا تے اپنے بند سے دی مدد کپتی تے اور ہرے مخالف اشکرا
نوں شکست دیتی -

جدوں سفر توں پرت کے گھرو ترح داخل ہووے

تاں ایہ دعا پڑھے -

أَوْبَا أَوْبًا لِرَبِّنَا تَوْبًا لَا يُغَادِرُ عَلَيْهَا حَوْبًا -

میں پرت آیا ہاں - میں پرت آیا ہاں - اپنے رب سے
ساہنے - ایسی توبہ کر دا ہاں - چہڑی ساڑے اتے کوئی
گناہ نہ چھڑے - (حسن)

جدوں دو جے نوں کسے پریشانی یاں مُصِيبَتِ

یاں بُرے حال و ترح ویکھے تاں ایہ دعا پڑھے -

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَاقَا فِي مِمَّا بُتْلَاكَ

بِئَاءَ وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقَ تَفْصِيلًا -

سب تعریفیاں اللہ لی نہیں۔ جتنے مینوں ایس حال توں بچایا۔
 جہدے و ترح تبتوں مبتلا کیتا تے اوہنے اپنی بوہت ساری مخلوق
 اُتے مینوں فضیلت دتی۔

ایہدی فضیلت ایہہ ہے کہ ایہدے پڑھ لین نال اوہ مصیبت
 یاں پریشانی پڑھن والے نوں نہ اُپڑے گی۔ جہدے و ترح اوہ
 مبتلاسی۔ جنہوں ویجھ کے ایہہ دعا پڑھی اے۔
 (مشکوٰۃ)

تندیہا : جے اوہ شخص مصیبت و ترح مبتلا ہووے۔ تاں
 ایس دعا نوں ہولی پڑھے۔

حدوں قبرستان و ترح جاوے تاں ایہہ دعا پڑھے

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ الْقُبُورِ يَغْفِرُ اللَّهُ لَنَا وَلَكُمْ
 وَأَنْتُمْ سَلَفْنَا وَنَحْنُ بِالْآثَرِ

اے قبراں والیو۔ تہاڈے اُتے سلام ہووے۔ ساڈوں تے تہاڈوں
 اللہ بخشنے۔ تئیں ساڈھوں پہلے چلے گئے تے اسیں کھپوں اُون والے۔

مجلس و چوں اکھن توں پہلاں تین وار ایہہ پڑھے

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

اے اللہ توں پاک ایس تے میں تیری حمد بیان کردا ہاں۔ میں
 گواہی دیندا ہاں کہ تیرے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں۔ میں تہیجوں

معافی چاہتا ہوں تیرے سامنے توبہ کر رہا ہوں۔

بے قراری دے وقت دی دعا

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغِيْثُ (مشکوٰۃ)

اے زندہ اے قائم رہنے والے۔ میں آپ دی رحمت دا اُمیدوار ہوں۔

جدوں دشمنوں دا خوف ہووے تاں ایہہ

دعا پڑھے۔

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَجْعَلُكَ فِيْ نُحُوْرِهِمْ وَنَعُوْذُ بِكَ
مِنْ شُرُوْرِهِمْ (ابوداؤد)

اے اللہ اسیں تیکھوں ایہناں دشمنوں دے سینیاں وچ تصرف کرن والا بناندے ہاں تے اوہناں دیاں شرارتاں توں تیری پناہ چاہتا ہوں۔

قرض دی ادائیگی دی دعا

اَللّٰهُمَّ اَكْفِنِيْ بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَاَغْنِنِيْ
بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ۔ (ترمذی)

اے اللہ حرام توں بچاندیاں ہو یاں اپنے حلال دے ذریعے توں میری کفالت فرماتے اپنے فضل دے ذریعے توں مینوں دوجیاں مالوں بے تیانہ کر دے۔

جدوں کوئی مصیبت اُپڑے (بھانویں کنٹرا
ای لگ جائے) تاں ایہہ دعا پڑھے۔

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاغِبُونَ

بے شک! اسیں اللہ ہی لٹی ہاں تے اسیں اللہ ہی ولے پرتن والے ہاں۔

جدوں کسے مریض دی عیادت نوں جاوے

تاں اوہنوں انج آکھے۔

(مشکوٰۃ)

لَا يَأْسَ طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ

کچھ حرج نہیں۔ ایہ بیماری انشاء اللہ تمہا نوں گناہواں توں پاک کر دے گی۔

بارش لئی تن وار انج پڑھے۔

اللَّهُمَّ اغْنِنَا

اے اللہ! اساڈے اتے مینہہ برسا

جدوں بدل آوند نظر پوے تاں ایہ دعا پڑھے

اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا أُرْسِلَ بِهِ

اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا۔

اے اللہ! اسیں تیری پناہ چاہندے ہاں۔ ایس چیز دی برائی

توں۔ جنہوں لے کے گھلیا گیا اے۔ اے اللہ! ایس بدل توں ہولہ

نفع دین والا بنادے۔

تَمَّتْ بِالْخَيْرِ

معاونت اشاعت
جناب محمد لطیف خاں آف برج اناری
شرق پورہ روڈ مظہر قلعہ
شہرہ پورہ پینجاب

معاونت اشاعت
جناب محمد لطیف خاں آف برج اناری
شرق پورہ روڈ مظہر قلعہ
شہرہ پورہ پینجاب